

BLOMES

PAGASTA TERITORIJAS PLĀNOJUMS *2006. - 2018.*

II DAĻA

TERITORIJAS IZMANTOŠANAS UN APBŪVES NOTEIKUMI

2006. gads

SATURA RĀDĪTĀJS:

1.	PRIEKŠVĀRDS	6
2.	APBŪVES NOTEIKUMU PIELIETOŠANA	7-8
3.	NOTEIKUMOS MINĒTO TERMINU, JĒDZIENU SKAIDROJUMS UN DEFINĪCIJAS	9-17
4.	PAMATNOSTĀDNES UN SKAIDROJUMI	18-21
4.1.	virsraksts;	18
4.2.	darbības lauks un nolūks;	18
4.3.	galvenais pamatprincips;	19
4.4.	pārkāpumi un sodi;	19
4.5.	apbūves noteikumu stāšanās spēkā;	19
4.6.	zemesgabala neatbilstoša izmantojuma statuss;	19
4.7.	esošie neatbilstoša izmantojuma zemesgabali;	20
4.8.	esošās ēkas u.c. būves, uzsāktā projektēšana un būvniecība;	20
4.9.	apbūves noteikumu grozīšana;	20
4.10.	izņēmumi;	20
4.11.	papildinājumi;	21
4.12.	publiskums;	21
5.	ZONĒJUMS UN KARTE	22
6.	NOTEIKUMI VISĀM TERITORIJĀM	23-31
6.1.	visās apbūves teritorijās atļautās izmantošanas;	23
6.2.	visās apbūves teritorijās aizliegtās izmantošanas;	23
6.3.	piekļūšanas nosacījumi;	24
6.4.	zemesgabala veidošana;	24-25
6.5.	palīgizmantošana;	25
6.6.	apbūves atbilstība zemesgabala robežām;	25
6.7.	būvlaide;	25
6.8.	pagalma noteikumi, priekšpagalms - priekšdārziņš;	25
6.9.	redzamības trīsstūris;	26
6.10.	attālumi starp ēkām un būvēm;	26
6.11.	degvielas uzpildes stacijas;	26-27
6.12.	insolācijas un apgaismojuma prasības;	27
6.13.	ugunsdrošības attālumu prasības;	27
6.14.	dzeramā ūdens akas;	27
6.15.	fasādes, jumti, lietusūdens notekcaurules;	27-28
6.16.	žogi, prettrokšņa sienas;	28
6.17.	āra apgaismes ķermeņi, kioski, paviljoni u.c. āra telpas elementi pagasta teritorijā;	28
6.18.	apstādījumi un aizsargājami koki;	29
6.19.	reljefa, augsnes virskārtas aizsardzība, grāvju un dabīgo ūdensnoteču saglabāšana;	29
6.20.	izsmejamās atejbedres, mēslu krātuves;	30

6.21.	notekūdeņu filtrācijas lauki;	30
6.22.	saimniecības ēkas, vai būves mājlopiem;	30
6.23.	stihiju postījumu atjaunošana;	30
6.24.	speciālie pasākumi – cilvēkiem ar kustību traucējumiem;	30-31
6.26.	ēku un citu būvju nojaukšana	31
7.	AIZSARGJOSLAS UN AIZSARGZONAS	32-38
7.1	Aizsargjoslu likums	32-33
7.2.	Aizsargjoslu projektēšana, uzturēšana, kontrole un atbildība;	33
7.3	Vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas;	33-35
7.3.1.	ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslas;	33-34
7.3.2.	aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām;	35
7.3.3.	aizsargjoslas ap purviem;	35
7.4.	Ekspluatācijas aizsargjoslas;	35-37
7.4.1.	aizsargjoslas ap ielām un autoceļiem;	35
7.4.2.	aizsargjoslas gar telekomunikāciju līnijām;	36
7.4.3.	aizsargjoslas gar elektriskajiem tīkliem;	36-37
7.4.4.	aizsargjoslas gar siltumtīkliem, ūdensvada, kanalizācijas tīkliem;	37
7.4.5.	aizsargjoslas gar gāzes vadiem, gāzes noliktavām;	37
7.4.6.	aizsargjoslas ap meliorācijas būvēm, ierīcēm;	37
7.5.	Sanitārās aizsargjoslas;	38
7.6.	Drošības aizsargjoslas;	38
7.7.	Aizsargjoslas ap kultūras pieminekļiem;	38
8.	PRASĪBAS VELOSIPĒDU, AUTOMAŠĪNU NOVĪETOŠANAI; DEGVIELAS UZPILDES STACIJU IZVIETOJUMAM	39-40
8.1.	vispārīgās prasības velosipēdu un automašīnu novietošanai;	39
8.2.	noteikumi autostāvvietām un velosipēdu novietnēm;	39-40
8.3.	noteikumi automašīnu novietņu piebraucamajiem ceļiem;	40
8.4.	noteikumi degvielas uzpildes staciju izvietojumam;	40
9.	ATSEVIŠĶU TERITORIJU IZMANTOŠANAS NOTEIKUMI	41-54
9.1	Dzīvojamās apbūves teritorijas;	41-45
9.1.1.	savrupmāju dzīvojamās apbūves teritorijas;	41-42
9.1.2.	mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas;	43-44
9.1.3.	lauku teritorijas ar viensētu, zemnieksētu;	44-45
9.2.	Jauktas sabiedriskas nozīmes - darījumu objektu apbūves teritorijas;	45-46
9.3.	Jauktas ražošanas un tehniskās apbūves teritorijas;	46-47
9.4.	Līnijbūvju tehniskās apbūves teritorijas;	47—49

9.4.1.	autoceļi un to būvju teritorijas;	47-48
9.4.2.	inženiertehniskās apgādes līnijbūvju objektu apbūves teritorijas;	48-49
9.5.	Labiekārtotas koplietošanas teritorijas un to apbūves objektu teritorijas;	49-51
9.5.1.	meži, parki, skvēri;	50
9.5.2.	apstādījumi;	50
9.5.3.	ūdenstilpes un ūdensteces;	50-51
9.6.	Mežsaimniecības /mežu/ teritorijas;	51
9.7.	Problēmu teritorijas;	52
9.8.	Lauksaimniecībā izmantojamās teritorijas;	52-54
9.9.	Sakņu dārzu teritorijas;	54
9.10.	Kopīgo interešu teritorijas;	54
10.	KULTŪRAS PIEMINEKĻU UN KULTŪRVĒSTURISKĀ MANTOJUMA AIZSARDZĪBA	55-58
10.1.	pielietojums;	55
10.2.	kultūrvēsturiskā mantojuma klasifikācija;	55
10.3.	vispārīgie noteikumi;	55-58
10.4.	Arheoloģijas, arhitektūras, vēstures un mākslas pieminekļi;	58
11.	BŪVTIESĪBU ĪSTENOŠANAS KĀRTĪBA	59-79
11.1.	vispārīgie noteikumi;	59-60
11.2.	būvniecības priekšlikumu īstenošanas kārtība;	60-61
11.3.	vienkāršota renovācija un vienkāršota rekonstrukcija;	62
11.4.	būvprojektēšanas sagatavošana;	62-63
11.5.	pasūtītāja tiesības un pienākumi;	63
11.6.	valsts un pašvaldības institūciju tiesības un pienākumi;	63
11.7.	projektēšanas uzdevums;	63-64
11.8.	būvprojekta izstrādāšana;	64-66
11.9.	būvprojektēšanas prakses tiesības, atbildība par būvprojektu;	66
11.10.	būvprojektēšanas stadijas, skiču un tehniskais projekts;	66-68
11.11.	būvprojekta saskaņošana, akceptēšana, izmaiņas akceptētā būvprojektā, ekspertīze;	68-71
11.12.	būvatļaujas saņemšanas kārtība;	71-72
11.13.	būvdarbu organizēšana, sagatavošana, dokumentācija;	72-74
11.14.	būvdarbu uzraudzīšana un kvalitāte, apturēšana, pārtraukšana un būves konservācija, nojaukšana;	74-76
11.15.	nolietoto būvju atjaunošana vai nojaukšana. Patvaļīgās būvniecība objektu nojaukšana;	77
11.16.	būvju pieņemšana ekspluatācijā;	77
11.17.	vides aizsardzības nosacījumi;	78
11.18.	lauksaimniecībā izmantojamas zemes un zemes, kurām nepieciešama transformācija;	78-79
12.	DETĀLPLĀNOJUMS	80-83

12.1.	detālplānojums nosaka	80
12.2.	detālplānojuma sastāvdaļas;	80
12.3.	detālplānojuma izstrāde un sabiedriskā apspriešana;	81-82
12.4.	detālplānojuma stāšanās spēkā;	82-83
13.	REKLĀMAS IZVIETOŠANA	84-86
13.1.	noteikumos lietotie termini;	84
13.2.	reklāmu, izkārtnu, sludinājumu u.c. informatīvo materiālu izvietojanas kārtība;	85-86
13.3.	atbildība par noteikumu neievērošanu;	86
14.	CITI SAISTOŠIE NOTEIKUMI	87
15.	SPĒKĀ ESOŠO DETĀLPLĀNOJUMU SARAKSTS;	88

1. PRIEKŠVārDS

Blomes pagasta apbūves noteikumi (būvnoteikumi) ir saistoši noteikumi.

To uzdevums ir nodrošināt, lai būvniecība neradītu traucējumus, ierobežojumus vai bīstamību, neskartu iedzīvotāju un nekustamā īpašuma īpašnieku un lietotāju intereses, nepasliktinātu pagasta ekoloģisko situāciju un garantētu estētisku vizuālo risinājumu.

Blomes pagasta apbūves noteikumi [būvnoteikumi] ir pašvaldības vietējais likums (MKN 34.23.p.), kas izstrādāts kā pašvaldības saistošie noteikumi, pamatojoties uz likumu „Par pašvaldībām” 43.pantu, kas nosaka, ka pašvaldība ir tiesīga izdot saistošos noteikumus par pagasta teritorijas apbūvi, paredzot administratīvo atbildību par to pārkāpšanu, ja tas nav paredzēts likumos.

**Turpmāk tekstā „Blomes pagasta saistošie apbūves noteikumi” - vietā lietots saīsinājums
APBŪVES NOTEIKUMI.**

APBŪVES NOTEIKUMI ir juridiski noformulētas prasības zemesgabaliem, ēkām un citām ar zemes gabalu saistītām būvēm saskaņā ar pagasta teritorijas plānojumu un tie ir saistoši visiem zemesgabalu īpašniekiem vai lietotājiem un būvniecības dalībniekiem.

Zemes izmantošanas tiesības - galvenokārt ir būvtiesības, kas nosaka kādam mērķim, kur, ko un kā ir tiesības būvēt, t.i. – kādi šai konkrētai apbūvei ir noteikumi, tās noteiktas gan apbūvētām – ciemos, lauku apdzīvotās vietās /lauku sētās un tml./ , gan neapbūvētām teritorijām – dabas pamatnes teritorijām, infrastruktūras un tehnisko apbūvju teritorijām

APBŪVES NOTEIKUMI atspoguļo zemes īpašnieku, lietotāju [valdītāju] tiesības attiecībā uz viņa īpašumā vai lietojumā esošā zemes gabala izmantošanu, nosaka detālplānojumu izstrādāšanas kārtību, sniedz priekšlikumus nekustamā īpašuma mērķu noteikšanai;

APBŪVES NOTEIKUMI ir saistoši visiem būvniecības procesā iesaistītajiem dalībniekiem , kā arī **Blomes pagasta padomei**, kas plāno, regulē un kontrolē visu būvniecības procesu , sākot ar zemes gabalu izveidošanu, zemes izmantošanu un būvniecību līdz būvju nodošanai ekspluatācijā.

APBŪVES NOTEIKUMI sastāv no divām daļām:

- pirmās, kas nosaka būvtiesības;
- otrās daļas, kur noteiktas prasības un kārtība šo būvtiesību īstenošanai;

APBŪVES NOTEIKUMI saskaņā ar LR Ministru kabineta 2004.gada 19.oktobra noteikumiem Nr.883 „ Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi” stājas spēkā, kad likumīgu spēku iegūst pašvaldības teritorijas plānojums un ir brīvi pieejams visiem interesentiem.

Katras APBŪVES NOTEIKUMU nodaļas apakšnodaļas nosaka virkni detalizētu prasību, kuras noteiktas ar citiem direktīvajiem aktiem, galvenokārt ar Latvijas Būvnormatīviem

Noteikumu sastāvā iekļauta to pielietošanas pamācība, jēdzienu un terminu skaidrojumi, kas sastopami esošajā likumdošanā un nepieciešami noteikumu pielietošanā.

Blomes pagasta „Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu” sagatavoja

sert. arhitekta S.Spuldzeniece, sert Nr.091;

2. APBŪVES NOTEIKUMU PIELIETOŠANA

Pirms pagasta **APBŪVES NOTEIKUMU** lietošanas, būtu vēlams iepazīties ar spēkā esošajiem LR Ministru kabineta noteikumiem par teritoriju plānojumiem (šie apbūves noteikumi izstrādāti saskaņā ar 2004.gada 19.oktobra MK noteikumiem Nr.883) un citiem uz teritoriālo plānošanu un būvniecību attiecināmiem likumdošanas aktiem.

APBŪVES NOTEIKUMU

prasības attiecas uz jebkuru zemesgabalu visā **BLOMES** pagasta teritorijā.

Nolūki un veidi, kādos AS pagastā atļauts izmantot zemi un būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot ēkas un citas būves konkrētajā teritorijā ir noteikti

8. NODAĻĀ - „ATSEVIŠĶU TERITORIJU IZMANTOŠANAS NOTEIKUMI”.

Katra 8.nodaļas apakšnodaļā noteiktas detalizētas prasības, kas noteiktas ar citiem direktīvajiem aktiem - galvenokārt **Latvijas Būvnormatīviem**.

Lai pielietojot noteikumus atvieglotu to pārskatāmību - prasības, kas noteiktas ar citiem likumdošanas aktiem, apbūves noteikumu nodaļās ir izdalītas ar slīpu rakstu.

Apbūves noteikumi nosaka, ka būvdarbu gaitā būves īpašnieks ir personīgi atbildīgs par šo noteikumu un citu būvnormatīvo aktu ievērošanu, ja ar juridiski apstiprinātu dokumentu šīs tiesības pilnībā vai daļēji nav nodotas citai personai.

Apbūves noteikumu II daļā tiks noteikta kārtība, kādā īstenojams process **BLOMES** pagasta pašvaldībā:

- iesniedzams būvniecības pieteikums;
- saņemams pašvaldības atzinums par atļauju projektēšanas darbu uzsākšanai;
- saņemams pašvaldības būvvaldē - plānošanas un arhitektūras uzdevums;
- akceptējami teritorijas attīstības priekšlikumi un būvprojekti;
- saņemama būvatļauja;
- noteiktas prasības būvdarbu veikšanai un būves nodošanai ekspluatācijā;

Apbūves noteikumu tekstā papildus lietoti šādi saīsinājumi:

LR MK	Latvijas Republikas Ministru Kabinets;
AL	„Aizsargjoslu likums”, 1997. gada 5.februāris ar grozījumiem līdz 12.07.2005.;
BL	„Būvniecības likums ” 1995.gada 10.augusts ar grozījumiem līdz 31.03.2004.;
TPL	„Teritorijas plānošanas likums” 2002.gada 22.maijs ar grozījumiem līdz 20.08.2004.;
LBN 202-01	MK 2001.gada 14.augusta noteikumi Nr.370 LBN 202-10 „Būvprojekta saturs un noformēšana.”
KL	Likums „Par kultūras pieminekļu aizsardzību”, 1997.gada 12.februāris;
ZL	„Zvejniecības likums”, 1995.gada 28.aprīlis ar grozījumiem līdz 13.10.2004.;

CNuN	Celtniecības normas un noteikumi;
VBN	LR MK „Vispārīgie būvnoteikumi”,1997.gada 1.aprīlis ar grozījumiem līdz 06.09.2005.;
LBN 101	Latvijas būvnormatīvs “Pagaidu instrukcija par pagastu izbūves ģenerālpānu” Latvijas Republikas Arhitektūras un Celtniecības ministrija 1992.g.28.decembris.
LBN 201-96	Latvijas būvnormatīvs “Ugunsdrošības normas” Latvijas Republikas Ministru kabinets 1995.gada 31.oktobris.
LBN 209	Latvijas būvnormatīvs „Instrukcija ģimenes māju un zemnieku sētu projektēšanai” , Latvijas Republikas Arhitektūras un Būvniecības ministrija 1993.gada marts;
LBN 301-97	būvnormatīvs „Noteikumi par būvju pieņemšanu ekspluatācijā” LR MK, 1997.gada 29.jūlijs, ar grozījumiem līdz 06.09.2005;
LBN 303-03	būvnormatīvs „Būvuzraudzības noteikumi” ar grozījumiem līdz 06.09.2005;
LBN 304-97	būvnormatīvs „Būvdarbu autoruzraudzības noteikumi” LR MK, 1997.gada 6.maijs, ar grozījumiem līdz 06.09.2005;
LBN 401	būvnormatīvs „Dzīvojamo māju kapitālā un kārtējā remonta noteikumi” LR VARAM, 1993.gada maijs, ar grozījumiem līdz 06.09.2005;
LBN 402	būvnormatīvs „Dzīvojamo māju ekspluatācijas noteikumi” LR VARAM, 1993.gada maijs;
APK	Administratīvo pārkāpumu kodekss.

**Ja iepazīstoties ar apbūves noteikumiem rodas neskaidrības vai jautājumi , jāgriežas
BLOMES pagasta padomē vai pašvaldības būvvaldē.**

**Saskaņā ar līgumu no 07.01.2000. BLOMES pagasta būvvaldes funkcijas veic
Valkas rajona pašvaldību būvvalde.**

3. NOTEIKUMOS MINĒTO TERMINU, JĒDZIENU SKAIDROJUMS UN DEFINĪCIJAS

Šajā nodaļā dots **APBŪVES NOTEIKUMOS** pielietoto terminu un jēdzienu skaidrojums / *slīpajā rakstā – definīcijas, kas minētas likumdošanā* /;

- Adrese** - hierarhiski sakārtotu nosaukumu un numuru kopa, kas nodrošina adresācijas objektu atrašanās vietas noteikšanu valstī un ko reģistrē Valsts zemes dienesta informācijas sistēmā - Valsts adrešu reģistrā. Administratīvajā teritorijā adrese nedrīkst atkārtoties.
- Aizsargājama dabas teritorija** - izcili dabas veidojumi un teritorijas, kam ir sevišķa zinātniska, kultūrvēsturiska, estētiska vai sociāla nozīme un ir īpaša valsts aizsardzībā, saskaņā ar likumu vai pašvaldības lēmumu;
- Aizsargjoslas** – noteiktas platības, kuru uzdevums ir aizsargāt dažāda veida / gan mākslīgus, gan dabiskus/ objektus no nevēlamas ārējās iedarbības, nodrošināt to ekspluatāciju un drošību, vai pasargāt vidi un cilvēku no kāda objekta kaitīgas ietekmes. [AL]
- Aizmugures pagalmi** - zemesgabala daļa starp sānu pagalmiem no zemes gabala aizmugures robežas līdz jebkuras galvenās būves fasādes aizmugures sienai;
- Aka** - līdz gruntsūdenim vertikālas šahtas veidā izrakta un nostiprināta būve vai speciāli aprīkots urbums pazemes ūdeņu ņemšanai;
- Apbūve** - noteiktā teritorijā izvietotu ēku un būvju kopums [BN] tādu plānotu, izmantotu vai nodomātu ēku un citu būvju, inženierkomunikāciju un teritorijas labiekārtojuma kopums, kur ēkas ir galvenais elements;
- Apbūves blīvums** - kopējais ēku un būvju apbūves laukumu summas procents no nekustamā īpašuma atsevišķā zemes gabala platības vai būvniecībā plānotā zemes gabala platības. Apbūves blīvumā tiek papildus ieskaitīta labiekārtojuma platība / celiņi, kāpnes, piebraucamie ceļi, pagalmi /, ja tie izbūvēti no vienlaidus ūdensnecaurīdīgiem materiāliem / betons, asfalts /, un labiekārtojuma elementu platības / terases, baseini /;
- Apbūves intensitāte** - procentos izteikta virszemes stāvu kopējā platību attiecība pret zemesgabala platību;
- Apbūves laukums** - visu ēku un citu telpisko būvju aizņemto platību summa;
- Apbūves teritorija** - teritorija, kas teritorijas plānojumā noteikta apbūvei;
- Apstādījumi** - visas ar augiem apaudzētas un koptas dabas pamatnes teritorijas, kurās neiegūst produkciju – parks, dārzs, skvērs, aleja, ielu un ceļu apstādījumi, kapsētas, zālāji un var ietvert ar rekreāciju saistītas izbūves;
- Apstāšanās redzamības attālums** - attālums, kurā transporta līdzekļa vadītājs spēj apturēt ar atļauto ātrumu braucošu transporta līdzekli līdz objektam, kas atrodas uz brauktuves;
- Atdališana** – no reāli dabā esoša nekustamā īpašuma - zemes gabala ar noteiktu adresi atdališana ar vai bez ēkām, būvēm u.c. ietaisēm, izveidojot jaunu nekustamo īpašumu un nemainot atļauto izmantošanu. Atdališana notiek izstrādājot zemes ierīcības projektu vai detalplānojumu;
- Atļautā izmantošana** – zemes, ēkas un būves vai to daļas izmantošana, kas plānota, izmantota vai nodomāta izmantot saskaņā ar teritorijas plānojumā noteikto atļauto teritorijas izmantošanu;
- Atmata** - neapsaimniekotas teritorijas, kuras vismaz gadu nav izmantotas kultūraugu audzēšanai, kuras paredzēts meliorēt vai rekultivēt;
- Automašīnas novietošana** - visi automašīnas novietošanas veidi to lietošanas laikā, neatkarīgi no novietošanas ilguma un citiem apstākļiem, izņemot novietošanu apkopei un remontam;
- Autostāvvietas** - automašīnu novietošanas veids vienas vai vairāku automašīnu novietošanai uz laiku – stāvvietas, piebraucamie ceļi un tml.;
- Augļkopība** – augļkopības nozare, kuras uzdevums ir ražot: augļus, ogas, riekstus;
- Ārējais sānpagalmi** - sānpagalmi, kas tieši robežojas ar ielu;

- Ārpustelpu uzglabāšana** - zeme, ēka, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta preču vai saimniecības materiālu uzglabāšanai brīvā dabā vai vaļējās platībās, kas nav norobežotas ar sienām un nav autostāvvietas;
- Ārstniecības iestāde** - veselības aizsardzības un medicīnas prakses nolūkiem domāta iestāde - doktorāts, ārsta privātprakse, vai citas iestādes šādiem un līdzīgiem nolūkiem;
- Bēniņi** – neapdzīvojama telpa starp jumta norobežojošām konstrukcijām, ārsienām un augšējā stāva pārsegumu;
- Bērnu iestāde** – zeme, ēka, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta mazbērnu novietnei, bērnudārzam vai citai pirmskolas vecuma bērnu specializētai iestādei;
- Biškopība** – lauksaimniecības nozare – mājas bišu audzēšana, kopšana, izmantošana kultūraugu ziedu apputeksnēšanai, medus u.c. biškopības produktu ieguvei;
- Brīvā /zaļā/ teritorija** – zemesgabala neapbūvētā platība, kurā neietilpst stāvvietu, piebraucamo ceļu, baseinu, terašu u.c. labiekārtojuma elementu platības. To raksturo ar brīvās teritorijas % no apbūves teritorijas, parasti tā ietver arī apstādījumus;
- Būtisks piesārņojums** – valsts kompetentu iestāžu noteikta, jebkādu kaitīgu vielu maksimālā koncentrācija gaisā, augsnē, ūdenī, kuru aizliegts pārsniegt vispār vai kādā konkrētā teritorijā;
- Būvatļauja** – *vispārīgajos būvnoteikumos noteiktajā kārtībā izsniegts dokuments, kas apliecina tiesības veikt objekta būvdarbus; [BL]*
- Būve** – *būvniecības procesā tapis ar zemi saistīts veidojums /objekts/ kam ir noteikta funkcija [BL], arhitektonisks, tehnisks vai konstruktīvs virszemes, pazemes vai zemūdens darinājums, to kopums un attiecīgās ar tiem saistītās tehniskās iekārtas;*
- Būve mājlopiem** – saimniecības ēka mājlopu, mājputnu izmitināšanai (kūts), kā arī citas būves mājlopiem, ar kūtsmēslu glabātuvu un vircas bedri;
- Būvdarbi** – *darbi, kas tiek veikti būvlaukumā vai būvē, arī nojaukšana; [BL]*
- Būvdarbu uzsākšana** – *akceptētas būvprojekta īstenošana būvlaukumā pēc būvatļaujas saņemšanas, ko atzīmē kā pirmo ierakstu būvdarbu žurnālā. [VBN]*
- Būvētājs** – *fiziskā vai juridiskā persona /nekustamā īpašuma īpašnieks, nomnieks vai lietotājs/, kas veic būvniecību saviem spēkiem. [BL]*
- Būvinspektors** – *valsts vai pašvaldības amatpersona, kurai piešķirtas būvniecības kontroles tiesības [BL];*
- Būvlaukums** – *atbilstoši būvprojektam dabā nosprausta teritorija, kurā notiek būvdarbi [VBL]*
- Būvlaide / apbūves līnija /** – līnija zemesgabala ielas pusē, kas noteikta ar attālumu no ielas sarkanās līnijas līdz apbūvei /parasti būvlaide ir paralēla ielas sarkanajai līnijai/;
- Būvniecība** – *visu veidu būvju projektēšana un būvdarbi. [BL]*
- Būvobjekts** – *jaunbūve, renovējama, rekonstruējama ēka vai cita būve, vai ēku un citu būvju kopums ar tam piederošuo teritoriju, palīgbūvēm un būviekārtām. [VBN]*
- Būvprojekts** – *būvniecības ieceres īstenošanai nepieciešamo dokumentu, rasējumu un tekstu materiālu kopums. [BL], kas nosaka būves arhitektonisko un inženierkomunikāciju risinājumu, kā arī tās būvniecību.*
- Būvnormatīvi** – *būvniecību un būvju ekspluatāciju reglamentējošie un visiem būvniecības dalībniekiem saistošo normu un noteikumu kopums. [BL]*
- Būvuzņēmējs** – *fiziska vai juridiska persona, kas pamatojoties uz noslēgto līgumu ar pasūtītāju, veic būvdarbus. [BL]*
- Būvuzraugs** – *sertificēta fiziskā persona vai licencēta juridiskā persona, kas pasūtītāja interesēs uzrauga būvdarbus. [BL]*
- Būvvalde** - *pašvaldības institūcija, kas pārzina un kontrolē būvniecību attiecīgajā administratīvajā teritorijā. [BL] Būvvaldes sastāvā iekļaujamās pašvaldības amatpersonas, kurām ir atbilstoša speciālā izglītība vai būvniecības kontroles tiesības un kuras veic ar būvniecību, teritoriālpilnošanu un zemes ierīcību saistītus pienākumus. [VBN]*
- Ceja ielas fronte** – zemesgabala daļa, kas vērsta pret ceļu vai ielu;
- Ciemats** - neliela biezi apdzīvota vieta (parasti laukos) vai viensētu grupa;
- Ciems** – administratīvi teritoriālā iedalījuma pamatvienība lauku teritorijā;

- Darījumu objekts** – komerciāla rakstura iestāde, bet neietver nekādu ražošanu vai vairumtirdzniecību – banka, viesnīca, birojs, motelis, kantoris, gadatirgus, izstāžu vai konferenču centrs un tml.
- Dabas pamatnes teritorijas** – mežu, parku, skvēru, pļavu, purvu, upju, dabīgo upju atteku, ezeru un citu ūdenstilpju teritorijas, kur izbūvēm ir sekundāra nozīme;
- Dabas piemineklis** – atsevišķs, savrups dabas veidojums: koks, ala, avots, grava, klints, ūdenskritums, akmens u.c. Dabas retums, kam ir zinātniska, kultūrvēsturiska, estētiska vai ekoloģiska vērtība. Lai nodrošinātu dabas veidojumu saglabāšanu un tā apskates iespēju, aizsargāta tiek arī dabas pieminekļa tuvākā apkārtnē;
- Daudzstāvu daudzdzīvokļu māja** – 3 un vairāk stāvu /neskaitot pagrabu/ dzīvojamā māja, kas plānota un izmantota vairāk kā 2 dzīvokļiem ar kopīgu ieeju no zemes līmeņa;
- Degvielas uzpildes stacija** – zeme, ēkas un būves, kas plānotas vai izmantotas degvielas, eļļas, smērvielu pārdošanai, arī tirdzniecībai un kā pakalpojumu objekts - automašīnu mazgāšana, kā palīgizmantošana;
- Detālpārplānojums** – plānojums, kas detalizē kādas lielākas teritorijas /nekustamā īpašuma – zemes gabala / plānojumu, nosakot zemesgabalu vai parceļu robežas un prasības ;
- Divu dzīvokļu dzīvojamā māja** – zeme vai ēka, kas plānota vai izmantota divu ģimeņu dzīvošanai /divām mājturībām/;
- Drošības aizsargjosla** – *teritorija, kas noteikta kā josla ap paaugstināta riska objektiem. To Galvenais uzdevums ir nodrošināt objektu drošību to ekspluatācijas laikā, gan iespējamo avāriju gadījumā, kā arī cilvēku un vides drošībai. [AL]*
- Dvīņu māja** – divas bloķētas ģimeņu dzīvojamās mājas, parasti katrā uz sava zemes gabala;
- Dzīvoklis kā palīgizmantošana** – ēka vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta kā atsevišķa, norobežota dzīvojamā platība, kas sastāv no istabas vai istabām, virtuves un palīgtelpām ēkā uz zemesgabala, kur dzīvojamā māja nav galvenais atļautais zemes izmantošanas veids, parasti īres vai dienesta dzīvoklis, retāk īpašnieka dzīvoklis;
- Ekspluatācijas aizsargjoslas** – *teritorija, kas tiek noteikta kā josla gar transporta, sakaru un citām komunikāciju līnijām, kā arī ap objektiem, kas nodrošina dažādu valsts dienestu darbību. Aizsargjoslu galvenais uzdevums ir nodrošināt minēto komunikāciju un objektu efektīvu un drošu ekspluatāciju un attīstības iespēju. [AL]*
- Ēka** – atsevišķs arhitektonisks, konstruktīvs vai tehniska virszemes vai daļēji pazemes darinājums;
- Galvenā būve** – būve vai ēka, kas plānota, tiek izmantota vai nodomāta galvenajai izmantošanai uz zemes gabala;
- Garāža** – ēka, vai tās daļa, kas plānota, tiek izmantota vai nodomāta automašīnas vai automašīnu pastāvīgai novietošanai, tā var būt gan privāta, gan kopīpašums, var būt iebūvēta dzīvojamā mājā, saimniecības ēkā vai brīvēstāvoša;
- Graudkopība** – augkopības /lauksaimniecības/ pamatnozare – pārtikai, sēklai, lopbarībai un rūpnieciskām izejvielām nepieciešamo graudu ražošana;
- Grāvis** – mākslīgi veidots, garš padziļinājums zemes virsmā, virsūdeņu uztveršanai un novadīšanai, iekļaujoties konkrētās teritorijas noteces sistēmā;
- Ģimenes dārziņš** – teritorija, kuru pagaidu lietošanā uz nomas līgumā noteiktu termiņu ir atļauta sakņu dārza ierīkošana ģimenes vajadzībām, bez pagaidu būvēm – dārza inventāra noliktavām;
- Ģimenes māja** – *apbūves veids, kas ietver sevī dzīvojamo māju /pārsvarā vienai ģimenei/ ar vai bez saimniecības ēkām un būvēm. [LBN 209] Māju būvē par personīgajiem līdzekļiem. Ģimenes mājai sinonīms – savrupmāja;*
- Hidrotehniska būve** – inženiertehniska būve ūdens resursu izmantošanai un cīņai ar ūdens nevēlamo iedarbību;
- Iedibināta būvlaide** – esošās apbūves novietnes līnija;
- Iela** – transporta un gājēju kustībai paredzēta teritorija, kas fiksēta ar sarkanajām līnijām un ģeodēziski nostiprināta pagasta, apdzīvotas vietas teritorijas plānojumā, tā var būt aprīkota ar ietvi, kura nodalīta no transporta kustībai paredzētās daļas /izņemot gājēju ielas/.

- Individuālais darbs** – individuālā darba veidi saskaņā ar LR Ministru padomes 1993.gada 29.aprīļa lēmumu Nr.220 apstiprināto sarakstu, kā arī darbs dzīves vietā tam paredzētajās telpās radošajās profesijās;
- Insolācija** (izsauļojums) – ir rādītājs, kas norāda iekštelpu nepieciešamo izsauļojuma ilgumu, to nosaka attiecīgi būvnormatīvi;
- Inženiertehnisko komunikāciju objekts** – zeme, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta valsts vai pašvaldības inženiertehniskās apgādes /infrastruktūras/ objektiem – elektroapakstacijas, katlumājas, gāzes sadales stacijas, automātiskās telefonu stacijas, mobilo sakaru bāzes stacijas, kanalizācijas un lietus notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, dzeramā ūdens atdzelžošanas stacijas.
- Inženierkomunikācijas** – zeme, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta virszemes un pazemes inženiertīkliem, apbūves vai citu izbūvju teritoriju lokālo inženiersistēmu pieslēgšanai centralizētajām apgādes sistēmām / ūdensvads, kanalizācija, siltumapgāde, /telekomunikācijas, /elektroapgāde, gāzes apgāde u.c./ kas pašas ir šie tīkli un būves.
- Izbūve** – kopīgs nosaukums plānotai, izmantotai vai nodomātai visu veidu teritorijas izmantošanai un attīstības pasākumiem: apbūvei, teritorijas labiekārtošanai un ainavas veidošana;
- Izglītības iestāde** – iestāde pamata, vidējās un augstākās izglītībai, speciālajai un profesionālai izglītībai, iestāde bērnu un jaunatnes brīvā laika nodarbībām, bet neietver reliģiskas izglītības iestādi;
- Izkārtne** – juridisku vai fizisku personu izvietota vizuālā informācija, kas informē par šo personu uzņēmējdarbību, par iestādes vai uzņēmuma nosaukumu, darbības veidu, darba laiku, pārdodamās produkcijas sortimentu un citiem informatīviem datiem, ja minētā informācija izvietota tieši pie darbības veikšanas vietas;
- Jumta izbūve** – telpas zem jumta, virs augšējā stāva pārseguma /var būt apdzīvojamas/;
- Kapsēta** – zeme, kas plānota vai izmantota miruō apbedīšanai un ar to saistītiem pasākumiem, ietver arī ēkas u.c. būves šo funkciju realizēšanai;
- Karjers** – derīgo izrakteņu /kūdra, grants, smilts, akmens utt./ ieguves vieta ar atklāto pagēmienu;
- Klēts** – saimniecības ēka lauksaimniecības produktu, augļu, apģērba, saimniecības inventāra, sadzīves priekšmetu uzglabāšanai;
- Kokaudzētava** – zeme, būve vai tās daļa, kas plānota vai izmantota augļu koku, ogu krūmu, dekoratīvo augu un meža koku stādu audzēšanai;
- Krautuve** – laukums, vieta, kur nokrauj tālākai izmantošanai dažādus materiālus /būvmateriāli, kokmateriāli u.c./;
- Kultūras iestāde** – zeme, ēka vai būve, kas plānota, izmantota kultūras centram, teātrim, kinoteātrim, koncertzālei, universālās izmantošanas zālei, muzejam, bibliotēkai vai analogai iestādei;
- Kultūras pieminekļi** – *kultūrvēsturiskā mantojuma daļa – kultūrvēsturiskas ainavas, un atsevišķas teritorijas /senkapi, kapsētas, parki, vēsturisku notikumu norises un ievērojamu personu darbības vietas/ kā arī atsevišķi kapi /kapuvietas/, ēku grupas un atsevišķas ēkas, mākslas darbi, iekārtas un priekšmeti, kuriem ir vēsturiska, zinātniska, mākslinieciska vai citāda kultūras vērtība un kuru saglabāšana nākamajām paaudzēm atbilst Latvijas valsts un tautas, kā arī starptautiskajām interesēm. [LR AP likums, „Par kultūras pieminekļu aizsardzību”];*
- Kultūras pieminekļa aizsardzības josla** – noteikta teritorija ap kultūras pieminekli, kurā saskaņā ar Aizsargjoslu likumu noliegta jauna celtniecība un jebkura cita darbība, kura degradē kultūra pieminekļa vērtību vai traucē tā uztverei;
- Kūts** – /šajos būvnoteikumos/ tradicionālajā nozīmē – lauku viensētā, zemnieksētā – saimniecības ēka neliela skaita mājlopu un putnu izmitināšanai, vienas ģimenes jeb saimes vajadzībām;
- Kūtsmēslu glabātuve** – zeme vai būve kas tiek izmantota kūtsmēslu savākšanai, uzkrāšanai, kompostrešanai, biotermiskai un bioloģiskai apstrādei;
- Lauksaimnieciska lietošana** – zemes apstrāde, lai ražotu graudkopības, sakņkopības, augļkopības, bišķkopības, lopkopības u.c. pārtikas produktus, bet neietver lopkopības un putnkopība fermas;

- Lauku sēta** - lauku iedzīvotāja personiskās saimniecības ēkas un zemes gabals uz kura tās atrodas;
- Lielceļš** – zeme un būve teritorijā, kas plānota vai izmantota starppilsētu un tranzīta galveno autotransporta kustības plūsmas nodrošināšanai. Lielceļš ietver teritoriju tā sarkanajās līnijās un krustojumus ar vietējiem pagasta ceļiem, vietēja rakstura ielām un piebrauktuvēm;
- Licence** – dokuments kas apliecina juridiskas personas profesionālo kompetenci un atļauj tai veikt uzņēmējdarbību noteiktās būvniecības procesa jomās;
- Lopkopība** – lauksaimnieciskās ražošanas nozare, apgādā iedzīvotājus ar pārtikas produktiem / pienu, gaļu/, vieglo rūpniecību ar izejvielām / vilnu, ādām/, vilcējspēku /zirgiem/ un lopkopības ražošanas atkritumiem /kūtsmēsli, virca/ zemes auglības palielināšanai : cūkkopība, aitkopība, kazu, liellopu, zirgu audzēšana;
- Lopkopības ferma** – šo saistošo noteikumu nozīmē zeme, ēkas un būves, kas plānotas vai izmantotas mājlopu, mājputnu turēšanai /govju, aitu, cūku, kazu, zirgu u.c./ lopkopības produkcijas ražošanai, ietver arī ganību teritorijas;
- Mazēka** – pēc kapitalitātes V un VI grupas vieglas konstrukcijas ēka [LBN 401], kuras apbūves laukums nav lielāks par 25 m² un nav paredzēta dzīvošanai;
- Mazstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamā māja** – divstāvu dzīvojamā māja [neskaitot pagrabu], kas plānota vai izmantota dzīvokļiem, ar kopēju vai atsevišķām ieejām no zemes līmeņa, kur iedzīvotājiem ir tiesības kopīgi lietot priekšelpas, kāpnes, palīgtelpas, kas neatrodas dzīvoklī;
- Meža apsaimniekošanas plāns** –dokuments, kurā noteikts konkrētā meža īpašuma vai tiesiskā valdījuma apsaimniekošanas mērķi un nosacītas meža apsaimniekošanas darbības; [„Meža likums” 24.02.2000.]
- Mežs** – dabiski veidojusies /vai stādīta/ sabiedrībai pieejama, ar kokiem apaugusi teritorija [no 0.1 ha];
- Meža zeme** – *zeme, uz kuras ir mežs, zeme meža infrastruktūras objektiem, arī mežā ietilpstošie un tam piegulošie pārplūstošie klajumi, lauces un purvi;* [„Meža likums” 24.02.2000.]
- Neatbilstoša izmantojuma statuss** – zemesgabala izmantošana, kas likumīgi iesākta pirms teritorijas plānojumā noteikts cits izmantojums;
- Nebūtisks piesārņojums** – kad piesārņojuma līmenis nepārsniedz gaisa, ūdens, un augsnes spēju to absorbēt un pārstrādāt;
- Nekustamā īpašuma īpašnieks** – zemes gabalu, ēku un būvju īpašnieks;
- Nekustamā īpašuma lietotājs** – zemes gabalu, ēku un būvju lietotāji – īrnieki, nomnieki, kuriem ir juridiski noformēts līgums par lietošanas tiesībām un būvtiesībām;
- Noliktava** – zeme, ēka un būve vai tās daļa, kas plānota vai paredzēta materiālu, vielu, lietu un preču uzkrāšanai un glabāšanai;
- Paaugstināta riska objekts** – objekts ar paaugstinātu iespējamību radīt draudus videi, cilvēka dzīvībai, veselībai vai īpašumam;
- Pagaidu būve** – *būvdarbu veikšanai nepieciešama būve, kas jānojauc pirms būvobjekta nodošanas ekspluatācijā* [VBN]; Izmantota vai nodomāta pagaidu statusam uz noteiktu laiku, bet ne ilgāku kā objekta būvniecības laiks, nojaukšana netiek kompensēta.
- Pagalms** – ēku, būvju [nožogojums, sēta un tml.] vai stādījumu ierobežots laukums;
- Pagasta grāvis** – nozīmē izmantošanu, kas nodrošina atklātu virszemes ūdeņu noteci, iekļaujoties vienotā pagasta noteču sistēmā un atrodas pagasta pārziņā;
- Pagrabs /brīvstāvoša būve/** daļēji zemē iedzījināta vai pilnībā zemē iedzījināta, apbēta, daļēji apbēta nosiltināta būve dārzeņu uzglabāšana / zemnieksētā, viensētā, lauku apbūves teritorijā utt./;
- Pagrabstāvs** – zem ēkas vai citas būves 1 stāva izveidota telpa vai telpu kopums, kura attiecībā pret planēto zemes līmeni ir iedzījinātas vairāk par pusi no to augstuma;
- Palīgizmantošana /palīgizmantošana/** - atļautā izmantošana, kas papildina, uzlabo vai veicina primāro izmantošanu un izvietota tajā pašā zemes gabalā, kur galvenā izmantošana;
- Paliene** – upei vai ezeram piegulošā platība, kas periodiski vai pastāvīgi plūdu laikā pārplūst;
- Pansija** – zeme, ēkas vai citas būves, kur īpašnieks dzīvo un apgādā citas personas ar dzīvojamo platību par īres maksu un/vai maltīti, bet nav viesnīca, slimnīca vai sanatorija;

- Parcele** – ar detālplānojumu vai zemes ierīcības projektu noteikta teritorijas pamatvienība, līdz tās ierakstīšanai zemesgrāmatā;
- Parkmežs** – cilvēku mazizmainīta meža teritorija, kas pilda vides saglabāšanas un uzlabošanas funkcijas un kuru izmanto atpūtai. Parkmežiem ir nepieciešams zināms labiekārtojuma līmenis, bet meža atjaunošanās jāstimulē;
- Parks** – dabiskas un/vai cilvēku veidotas teritorijas, kuras veido dabas elementu, ēku, būvju, mazo arhitektūras formu daudzveidība un kopums, kurām ir estētiska, sanitāri higiēniska un rekreācijas nozīme, kuros nepieciešams augsts labiekārtojuma līmenis, audžu kopšana un atjaunošana;
- Pasūtītājs** – nekustamā īpašuma īpašnieks, nomnieks vai lietotājs vai to pilnvarota persona [kam ir juridiski noformēts līgums par lietošanas tiesībām un būvtiesībām], kuras uzdevumā tiek veikta būvniecība;
- Patvaldīga būvniecība** – *būvdarbi, kas tiek veikti bez būvatļaujas vai arī neatbilst akceptētajam būvprojektam*; [BL]
- Pārvaldes iestāde** – zeme, ēka vai cita būve, kas izmantota vai plānota nekomerciāliem nolūkiem un ietver valsts vai pašvaldības pārvaldes, militāro, sabiedrisko organizāciju, biedrību, policijas, ugunsdzēsības un pasta iestādes;
- Piebraucamais ceļš** – teritorijas daļa, kas izbūvēta piekļūšanai pie zemesgabala vai atsevišķiem objektiem arī servitūts un apgrūtinājums;
- Pilns stāvu skaits** – ēkas vai būves visu virszemes stāvu skaits, kuram pieskaita – pagrabstāvu, ja tā griesti atrodas vairāk par 1m virs zemes līmeņa un jumta izbūvi, ja tās platība ar telpas h=2.5m ir 66% vai vairāk no ēkas 1.stāva platības;
- Pirmskolas bērnu iestāde** – zeme, ēkas vai citas būves, kas plānotas vai izmantotas mazbērnu novietnei, bērnudārzam, vai analogai specializētai bērnu iestādei;
- Pirts** – zeme, ēka vai būve vai tās daļa, kas speciāli izbūvētas un iekārtotas priekš mazgāšanās vai citai sanitārai apkopei.
- Plānošanas un arhitektūras uzdevums** – būvvaldes izsniegts dokuments, kas ir pamats projekta izstrādāšanai un kurā ir noteiktas prasības zemes gabala apbūves plānojumam;
- Priekšdārzs [priekšpagalms]** – zemesgabala daļa visā tā platumā no zemes gabala frontes /sarkanās līnijas/ līdz jebkurai galvenās ēkas fasādes sienai;
- Privāts mājas bērnudārzs** – īslaicīgas aprūpes un uzraudzības nodrošināšana par atalgojumu vai atlīdzību / ar pašvaldības atļauju/ dzīvoklī vai savrupmājā uz laika periodu ne ilgāk par 24 stundām un ne vairāk par pieciem bērniem /neskaitot aprūpētāja bērnus līdz 10 gadu vecumam/;
- Projekts /būvprojekts/** – būvniecības ieceres īstenošanai nepieciešamo dokumentu, rasējumu un teksta materiālu kopums.
- Projektētājs** – sertificēta fiziskā vai licencēta juridiskā persona, kas pamatojoties uz pasūtītāja būves pamatideju, kā arī saskaņā ar noslēgto līgumu, izstrādā būvprojektu vai tā daļu;
- Purvs** – ekosistēmas uz kūdras augsnēm, kurās koku augstums konkrētajās vietās nevar sasniegt vairāk par 7 m. [AL]
- Putnkopība** – dzīvniekkopības nozare mājputnu /vistu, pīļu, zosu, tītaru, fazānu, paipalu/audzēšanai, lai apgādātu iedzīvotājus ar pārtikas produktiem /olas, gaļa/, kā arī vieglo rūpniecību ar izejvielām / dūnas, spalvas /;
- Reklāma** – publiskās vietās izvietota vizuālā informācija, kura mērķis ir radīt patērētājos un pircējos interesi par pārdojamo produkciju, pakalpojumiem, idejām, kā arī par objektiem, kuros noris tirdzniecība, pakalpojumu sniegšana, vai par citiem pasākumiem saimnieciskās darbības uzlabošanai, ienākumu gūšanai vai popularitātes palielināšanai;
- Reklāmas izvietotājs** – fiziska vai juridiska persona, kuram pieder attiecīgā reklāma vai kura vēlas izvietot reklāmu vai reklāmas nesēju un ir atbildīga par konkrētās reklāmas izvietojumu;
- Reklāmas nesējs objekts** – / turpmāk - reklāmas nesējs/ ir objekts uz kura izvieta reklāmu vai informāciju;

- Rekonstrukcija** – būves pārbūve, izmainot tās apjomu, izmainot vai saglabājot tā funkciju, vizuālo un estētisko risinājumu;
- Renovācija** – būves remonts / kapitālais remonts/, kas tiek veikts lai to atjaunotu, nomainot nolietotojusos nesošos būvelementus un konstrukcijas, funkcionālu un tehnisku uzlabojumu ieviešana būvē, bet nomainot tās apjomu;
- Restaurācija** – būves vēsturiskā veidola atjaunošana pamatojoties uz vēsturiskās informācijas zinātnisku izpēti;
- Reliģiska iestāde** – zeme, ēka vai būve, kas plānota vai izmantota jebkuras reliģiskas konfesijas, kopienas nolūkiem / kulta celtne, svētdienas skola, draudzes bērnu dārzs un tml.;
- Rindu māja** – pa vertikālai sadalīta 3 vai vairākdzīvokļu ēka /daļas savstarpēji bloķējas ar sānu kapitālajām sienām/ uz kopīga vai katra uz sava zemesgabala ar neatkarīgām izejām un priekšpagalmu un/vai aizmugures pagalmiem;
- Saimniecības ēka** – palīgizmantošanas būve /šķūnis, klēts, kūts, pirts, garāža, nojume automašīnu novietošanai, siltumnīca, dārza inventāra noliktava, materiālu, sadzīves priekšmetu noliktava un .tml./ ;
- Sadališana** – no dabā reāli esoša zemes gabala nodalīts zemes gabals ar noteiktu adresi un kadastra Nr. , ar vai bez būvēm, saskaņā ar atļauto teritorijas izmantošanu un tai noteikto zemes gabala minimālo platību. Sadale notiek obligāti izstrādājot detaļplānojumu , pie sadalīšanas zemes gabaliem jābūt pieejamiem / obligāta prasība - piebraucamais ceļš , kura risinājums jādod detaļplānojumā/;
- Sakņkopība** – augkopības nozare, sakņu audzēšana pārtikai, lopbarībai un rūpnieciskām izejvielām;
- Sakņudārzs** – zeme sakņu audzēšanai pārtikai 1-2 ģimenes vajadzībām bez pagaidu ēku būvniecības tiesībām;
- Sanitārā aizsargjosla** – teritorijas, kas *tiek noteikta ap objektiem , kuriem ir noteiktas paaugstinātas sanitārās prasības . Tās galvenais uzdevums ir sanitāro prasību nodrošināšana;* [AL]
- Sānpagalms** – zemesgabala daļa no priekšpagalma līdz aizmugures pagalmam un no zemesgabala sānu robežas līdz galvenās ēkas sānu sienai;
- Sarkanā līnija** – *pašvaldības apstiprinātajā plānojumā noteiktā līnija, kas norobežo ceļa, ielas vai piebrauktuves / arī inženierkomunikāciju koridoru/ izbūvei nepieciešamo teritoriju un apbūvējamās vai citādā veidā izmantojamās teritorijas* [AL]. Juridiski noteikta vai projektēta, detaļplānojumā vai zemesgabala plānā atzīmēta maģistrāles, ielas, piebrauktuves, laukuma un/vai inženiertehnisko komunikāciju koridora robeža / arhitektūras un plānošanas uzdevumā dotais skaitlis = ielas, ceļa platums metros sarkanajās līnijās , parasti no to ass līnijas uz abām pusēm vienāds, var arī būt dažāds, bet tad tiek atrunāts/ ; Sarkano līniju joslā aizliegta ēku būve, koku un krūmu stādīšana, ja tas nav paredzēts ielas projektā. Ja sarkanā līnija atdala zemesgabala daļu, tad realizējot pašvaldības teritoriālpilnojumumu, to atsavina likumā noteiktajā kārtībā;
- Savrupmāja** – brīvstāvoša vienas vai divu ģimeņu māja uz dabā reāli atdalīta atsevišķa nekustamā īpašuma zemes gabala ar pagasta teritoriālpilnojumā noteiktu minimālo zemesgabala platību. Sinonīms ģimenes mājai;
- Sezonas rakstura tirdzniecības un/vai pakalpojumu iestāde** – zeme, būve vai tās daļa, kas plānota vai izmantota ar pašvaldības atļauju preču pārdošanai tieši patērētājam, galvenokārt dārzkopības teritorijās, pavasara, vasaras un rudens sezonās, kā arī sadzīves u.c. pakalpojumu nodrošināšanai, bet nav ražošanas vai vairumtirdzniecība. Šādas būves parasti veido no vieglām saliekamām konstrukcijām un bez apkures;
- Siltumnīca** – segta /stikla, polietilēna vai cita sintētiska materiāla / virszemes būve uz pamatiem, ar dabīgu vai mākslīgu mikroklimatu, kas plānots vai izmantots galvenokārt dārzu, puķu vai to dēstu un sēklas materiāla audzēšanai;
- Sludinājumi** – dažāda veida īslaicīgi izvietota informācija: paziņojumi, aicinājumi, uzsaukumi, reklāmpaziņojumi un tml., kurus izliek tiem speciāli paredzētās vietās;
- Sociālās aprūpes iestāde** – zeme, ēka vai cita būve, kas plānota vai izmantota sociālās aprūpes nolūkiem; sociālās aprūpes centrs, internāts, pansionāts, invalīdu nams u.c. tml. iestādes;

- Specializēta lopkopības ferma** – šo saistošo noteikumu nozīmē zeme, ēka vai būve, kas plānota vai izmantota specializētai rūpnieciska tipa lopkopības / govju, cūku, zirgu, aitu, putnu u.c./ saimniecībai, neietver ganības, bet tikai pastaigu laukumus;
- Sporta būve** – zeme, ēka vai būve, kas plānota vai izmantota primāri sporta spēļu un fiziskām nodarbībām un ar to saistītām skatītāju sēdvietām, kā arī sporta būves dzīvojamās u.c. teritorijās, kur tās kalpo kā palīgizmantošana;
- Standarts** – normatīvs akts, kas ietver vispārējus un daudzkārtēji piemērojamus noteikumus, principus vai raksturojumus dažāda veida darbībām vai to rezultātiem un tiek izstrādāts vienojoties ieinteresētajām pusēm, lai panāktu vides vai procesu optimālu sakārtotību;
- Šķūnis** – būve, kas plānota vai izmantota lopbarības, malkas, darbarīku u.c. saimniecības materiālu novietošanai;
- Tauvas josla** – *sauszemes josla gar ūdeņu krastu, kas paredzēta ar zveju un kuģošanu saistītām darbībām. Tauvas joslas bezmaksas lietošana ir paredzēta kājāmgājējiem, zivju resursu un ūdeņu uzraudzībai, robežapsardzei, vides aizsardzībai un ugunsdrošības pasākumu veikšanai.* [ZL]
- Tehniskās apkopes stacija** – zeme, ēkas vai citas būves, kuros paredzēta satiksmes līdzekļu apkope un labošana / korpusa, rāmja, motora, apriepojuma remonts, mazgāšana un tīrīšana, eļļu, smērvielu, antifrīza, riepu, aizdedzes sveču, akumulatoru u.c. rezerves daļu pārdošana.
- Telpas individuālā darba vajadzībām** – savrupmājas vai daudzdzīvokļu mājas, kur nodarbojas ar individuālo darbu, bet kuru platība nav lielāka par 25% no savrupmājas vai dzīvokļa platības;
- Teritorijas plānojums** – noteiktas teritorijas, uz noteiktu laika periodu izstrādāts dokuments, kas parāda esošo situāciju un atbilstoši attīstības stratēģijai prognozē teritorijas un dabas resursu izmantošanu ilgtspējīgai attīstībai, nosaka mērķus un prasības teritorijas izmantošanai;
- Tirdzniecības un/vai pakalpojumu objekts** – ēkas vai būves, kas plānotas vai izmantotas preču pirkšanu un pārdošanu tieši patērētājam, vai sadzīves un citu pakalpojumu nodrošināšanu: tirdzniecības centrs, universālveikals, veikals, tirgus, salons, aptieka, restorāns, bārs, kafējnīca, pakalpojumu darbnīca, bet neparedz nekāda veida ražošanu, pārstrādi, vairumtirdzniecību vai lielveikalu / tirdzniecības platību virs 1000 m²/;
- Turpmākās izpētes un projektēšanas rajoni** – teritorijas, kurās jāveic nepieciešamās izpētes darbi, lai pieņemtu lēmumu par šo teritoriju izmantošanu;
- Tūrisms** – jebkura veida darbība un aktivitāte, kas nodrošina vai ir saistīta ar cilvēku pagaidu (ne īsāku par 24 stundām un ne ilgāku par 1 gadu) ceļojumu ārpus savas patstāvīgās dzīvesvietas brīvā laika pavadīšanas vai lietišķu darījumu nolūkā, ja tas nav saistīts ar algotu darbu apmeklējuma vietā;
- Ūdenstece** – dabīga vai mākslīga /upe, grāvis, strauts/ gultne ar plūstošu ūdens straumi;
- Ūdenstilpne** – dabīgs vai mākslīgi izveidots /ezers, dīķis/ zemes virsmas pazeminājums – ieplaka, kur uzkrājas ūdens;
- Vides un dabas resursu aizsargjosla** – *teritorijas, kas noteiktas ap objektiem un teritorijām, kas ir nozīmīgi no vides un dabas resursu aizsardzības un racionālas izmantošanas viedokļa. Tās galvenais uzdevums ir samazināt vai novērst negatīvās antropogēnās iedarbības ietekmi uz objektiem, kuriem noteiktas aizsargjoslas* [AL];
- Vides pieejamība** – *iespēja cilvēkiem ar kustību, redzes un dzirdes traucējumiem pārvietoties vidē atbilstoši plānotai apbūves funkcijai.* [BL]
- Vieglās ražošanas uzņēmums** – zeme, ēka vai būve, kas plānota vai izmantota komplektējošu detaļu vai sastāvdaļu ražošanai vai montēšanai, jebkuru preču, lietu, vielu komplektēšanai un iesaiņošanai, neparedz darbību, kas rada būtisku piesārņojumu;
- Viensēta** – atsevišķa zemnieku saimniecība vai nošķirta māja laukos.
- Virca /šķidro kūtsmēsli/ glabātuve** – zemē iedzīlinātas / 2-3 m/ ūdensnecaurlaidīgas betona vai dzelzbetona tvertnes, kur kūtsmēsli nonāk no savākšanas kolektoriem pašteses vai ar pneimatisko sūkņu palīdzību;

Zemes gabals / agrāk gruntsgabals/ – juridiski noteikta, zemesgrāmatā ierakstīta teritorijas pamatvienība.

Zemesgabala fronte – horizontāls attālums starp zemesgabala sānu robežām pret ielu vai ceļu;

Zemes ierīcības projekts – projekts, kas plāno jaunus nekustamos īpašumus, nemainot esošo zemes gabalu robežas un atļauto teritorijas izmantošanu, bet precizē nekustamā īpašuma lietošanas mērķus un to platības, apgrūtinājumus un aprobežojumus, servitūtus, precizē un nosaka jaunas adreses. Parasti tos izstrādā, ja tiek atdalīti vai apvienoti nekustamo īpašumu reāli dabā esoši, zemes gabali vai sadalīta lauksaimnieciski izmantojamā zeme bez apbūves tiesībām;

Zemes izmantošanas veidi – pagasta teritorijas iedalījums pēc zemes izmantošanas veida, ko nosaka pagasta teritorijas plānojums;

Zemnieka sēta – apbūves veids, kas ietver dzīvojamo māju (mājas) ar saimniecības ēkām un būvēm zemnieka saimniecībā [LBN 209];

4. PAMATNOSTĀDNES UN SKAIDROJUMI

- 4.1. VIRSRAKSTS
- 4.2. DARBĪBAS LAUKS un NOLŪKS
- 4.3. GALVENAIS PAMATPRINCIPS
- 4.4. PĀRKĀPUMI UN SODI
- 4.5. APBŪVES NOTEIKUMU STĀŠANĀS SPĒKĀ
- 4.6. ZEMESGABALA NEATBILSTOŠA IZMANTOJUMA STATUSS
- 4.7. ESOŠIE NEATBILSTOŠA IZMANTOJUMA ZEMESGABALI
- 4.8. ESOŠĀS ĒKAS UN CITAS BŪVES, UZSĀKTĀ PROJEKTĒŠANA UN BŪVNICĪBA
- 4.9. APBŪVES NOTEIKUMU GROZĪŠANA
- 4.10. IZŅĒMUMI
- 4.11. PAPILDINĀJUMI
- 4.12. PUBLISKUMS

4.1. VIRSRAKSTS

**Šo PAGASTA
saistošo noteikumu virsraksts ir
"BLOMES PAGASTA TERITORIJAS IZMANTOŠANAS UN APBŪVES NOTEIKUMI" -
turpmāk
"APBŪVES NOTEIKUMI".**

4.2. DARBĪBAS LAUKS UN NOLŪKS

APBŪVES NOTEIKUMI attiecas uz visu pagasta teritoriju, t.i., uz visām zemēm **Blomes pagasta administratīvajās robežās** - un ir saistoši visām fiziskajām un juridiskajām personām - nekustamā īpašuma īpašniekiem, lietotājiem, nomniekiem, uzsākot jebkuru **zemesgabalu sadalīšanu, ēku u.c. būvju un zemes ierīcības projektēšanu, būvdarbus, ēku rekonstrukciju, modernizāciju un nojaukšanu [MKN 194, 46 p.(2)].**

APBŪVES NOTEIKUMI neatbrīvo fiziskas un juridiskas personas no nepieciešamības ievērot spēkā esošo valsts likumu un citu likumdošanas aktu prasības.

APBŪVES NOTEIKUMI ietver arī valsts likumu un normatīvo aktu noteiktos noteikumus, kas tekstā attēloti atšķirīgā slīpā rakstā, uzrādot **slīpā rakstā**, uzrādot iekavās saīsinātu attiecīgā noteikuma avotu;

Minētās likumu un citu likumdošanas aktu prasības regulāri jāpapildina, līdz ar šo likumdošanas aktu grozījumu spēkā stāšanos. Šie papildinājumi nav jāuzskata par apbūves noteikumu grozījumiem.

APBŪVES NOTEIKUMI ir līdzeklis **Blomes pagasta pašvaldības** mērķu sasniegšanai saskaņā ar spēkā esošo **Blomes pagasta** teritorijas plānojumu, lai nosakot nekustamā īpašuma īpašnieku, lietotāju un nomnieku būvniecības un pienākumus, veicinātu pagasta iedzīvotāju veselību, drošību, ērtības un vispārīgu labklājību;

4.3. GALVENAIS PAMATPRINCIPS

Pārgrozot vai pārbūvējot jau pastāvošo būvi vai ceļot jaunu būvi, jāievēro attiecīgie būvnoteikumi (apbūves noteikumi);

[Civillikums 1085 p.]

Nedrīkst izsniegt nekādas pašvaldību institūciju atļaujas vai licences paredzētai zemes izmantošanai vai ēkai, būves būvēšanai, pārbūvēšanai, ierīkošanai, paplašināšanai vai izmantošanai, ja ar to tiek pārkāpti jebkādi šo apbūves noteikumu punkti.

4.4. PĀRKĀPUMI UN SODI

Jebkura fiziskā vai juridiskā persona, kura pārkāpj apbūves noteikumus, ir vainīga pārkāpumā un ir sodāma saskaņā ar Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksu un **Blomes pagasta pašvaldības** sabiedriskās kārtības noteikumiem.

- fiziskajai un juridiskajai personai pirmajā reizē uzliek naudas sodu;
- vainīgajai personai ir pienākums pārkāpumu novērst.
- ja fiziskā vai juridiskā persona, kura ir vainīga apbūves noteikumu pārkāpumā, to novērš, tad nākamajā reizē fiziskajai personai uzliek naudas sodu;

Ja pārkāpums vēl netiek novērsts, tad iestājas kriminālatbildība.

[KK 1952.p.]

Ja būvniecības ierosinātāju nepamierina pašvaldība lēmums, pārsūdzību par pilsētas pašvaldības lēmuma atbilstību apbūves noteikumiem vai pārsūdzību būvprojekta akceptēšanas lietā, izskatīšanai to var iesniegt tiesā.

[MKN Nr.112 38.p.]

4.5. APBŪVES NOTEIKUMU STĀŠANĀS SPĒKĀ

- Apbūves noteikumi saskaņā ar LR Ministru kabineta "Teritoriālplānošanas noteikumu" 44.pantu, stājas spēkā, kad likumīgu spēku iegūst pagasta pašvaldības attīstības plāns. Pašvaldība publicē laikrakstā "Latvijas Vēstnesis", vietējā laikrakstā, un izliek pašvaldībā publiski pieejamā vietā paziņojumu par **Blomes pagasta pašvaldības** apbūves noteikumu spēkā stāšanos.
- Ja tiesa kādu apbūves noteikumu daļu, punktu vai noteikumu atzīst par spēkā neesošu, pārējā šo noteikumu daļa saglabā spēku.

4.6. ZEMESGABALA NEATBILSTOŠA IZMANTOJUMA STATUSS

Ja kāda zemes gabala izmantojums ir likumīgi iesākts, pirms pašvaldība pieņēmusi attīstības plānu vai detaļplānojumu, kas nosaka tam citu izmantošanas veidu, tad šim zemesgabalam ir neatbilstoša izmantojuma statuss.

Neatbilstoša izmantojuma statusa zemesgabala īpašnieks ir tiesīgs turpināt likumīgi iesākto izmantojumu, bet jebkuru jaunu būvi, piebūvi vai esošo ēku pārbūvi, restaurāciju un nojaukšanu jāveic atbilstoši apbūves noteikumu prasībām.

Ja zemes gabala īpašniekam līdz attīstības plāna [ĢENERĀLPLĀNA] vai detaļplānojuma pieņemšanai akceptēts būvprojekts, vai izsniegta būvatļauja un nav beigušies to derīguma termiņi Ja pašvaldība nekompensē īpašniekam zaudējumus, zemesgabala ir neatbilstoša izmantojuma statuss un īpašnieks ir tiesīgs turpināt iesākto darbību.

Visos gadījumos, kad mainās zemesgabala īpašnieks, zemesgabals zaudē neatbilstoša izmantojuma statusu un jaunajai zemesgabala īpašniekam jāievēro apbūves noteikumu prasības.

[MKN Nr.194 55.p.]

4.7. ESOŠIE NEATBILSTOŠA IZMANTOJUMA ZEMESGABALI

Neskatoties uz jebkādiem citiem apbūves noteikumiem, **drikt** izmantot esošos zemesgabalus ar platību, fronti vai dziļumu, kas mazāks par noteikto, vai esošus zemesgabalus, vai ja to platība pārsniedz max zemesgabalu platību un uz tiem drikt būvēt., pārbūvēt, ierīkot vai izmantot ēkas un citas būves, atbilstoši attiecīgā apbūves teritorijas noteikumiem, bet ar šādiem nosacījumiem:

- ja šādus zemesgabalus nodrošina ar būvnormatīvos noteikto inženiertehnisko apgādi.
- ja visi citi apbūves noteikumi ir ievēroti.

4.8. ESOŠĀS ĒKAS UN CITAS BŪVES, UZSĀKTĀ PROJEKTĒŠANA UN BŪVNICĪBA

Ja esošās ēkas un citas būves ir uzbūvētas likumīgi vai tiek likumīgi projektētas būvētas, pārbūvētas, vai ierīkotas šo apbūves noteikumu spēkā stāšanās brīdī, kā rezultātā daži ēku vai citu būvju raksturlielumi neatbilst šiem apbūves noteikumiem, bet esošais zemesgabala izmantošanas veids atbilst apbūves noteikumiem, tad:

esošās ēkas un citas būves **drikt** pārbūvēt vai atjaunot ievērojot noteikumus, ka :

- pārbūvētas vai atjaunotas šīs ēkas vai citas būves atbildīs visiem šo apbūves noteikumu nosacījumiem, kuriem atbilda esošās ēkas vai citas būves;
- nekādas pārbūves nedrīkst palielināt neatbilstību apbūves noteikumiem;

esošās ēkas un citas būves **drikt** paplašināt ievērojot nosacījumu, ka:

- jebkura esošās ēkas un citas būves paplašināšana atbilst šiem apbūves noteikumiem;
- paplašināšana nepalielina neatbilstību apbūves noteikumiem;

drikt turpināt iesāktos projektēšanas, būvēšanas, pārbūvēšanas vai ierīkošanas darbus: ja pašvaldība nekompensē zaudējumus;

4.9. APBŪVES NOTEIKUMU GROZĪŠANA

Blomes pagasta pašvaldības apbūves noteikumu grozījumi sagatavojami vienlaikus ar pagasta attīstības plāna izstrādāšanu vai grozījumu sagatavošanu saskaņā ar Latvijas būvnormatīvu "Pagaidu instrukcija par pagasta vai pilsētas izbūves ģenerālplānu" (LBN - 101) .

Apbūves noteikumu grozīšanu var pamatot un veikt arī ar detaļplānojumu, ievērojot publiskās apspriešanas procedūru;

Īpašos gadījumos – neizstrādājot attiecīgu teritoriālpilānojumu, pieļaujama apbūves noteikumu grozīšana ar pagasta pašvaldības lēmumu vai izstrādājot detaļplānojumu, obligāti veicot publiskās apspriešanas procedūru.

4.10. IZŅĒMUMI

Jebkurās izbūves teritorijās **pieļaujami izņēmumi**;

Izbūves teritorijas daļā, kas noteikta kā izņēmums turpina darboties apbūves noteikumi, kas attiecas uz izbūves teritoriju, kurā izņēmums ir ar šādiem nosacījumiem:

- ja izņēmuma noteikums ir pretrunā ar kādu saistošu noteikumu, tad tā vietā stājas izņēmuma noteikums;

- ja izņēmuma noteikums nosaka vienu vai vairākas speciāli atļautas izmantošanas, tad tās ir vienīgās izmantošanas, kādās zemi un ēku vai citu būvi drīkst izmantot;
- ja izņēmuma noteikums speciāli atļauj vienu vai vairākas papildus izmantošanas jau papildus atļautajām izmantošanām, tad visi citi izņēmuma noteikumi attiecas arī uz papildus atļautajām izmantošanām;

4.11. PAPILDINĀJUMI

Apbūves noteikumus papildina un precizē izstrādājot detaļplānojumus.

Izstrādājot konkrētai pagasta teritorijai detaļplānojumu, jānosaka un jāprecizē:

- zemesgabalu robežas [proporcijas un izmēri]
- zemesgabala apbūves blīvums un brīvās [zaļās] teritorijas rādītāji;
- nepieciešamie minimālie attālumi no zemesgabala robežām līdz ēkām un citām būvēm;
- ēku un būvju stāvu skaits, apjoms un augstums;
- inženiertehniskā apgāde;
- automašīnu novietošana un piebrauktuves;

Izstrādājot konkrētai pagasta teritorijai detaļplānojumu var noteikt vai precizēt arī citas prasības;

Apbūve noteikumi regulāri jāpapildina līdz ar katra izstrādātā detaļplānojuma stāšanos spēkā:

- uzrādot spēkā esošo detaļplānojuma sarakstu, kurā norādīts tā nosaukums, pieņemšanas un spēkā stāšanās datums, precīzi aprakstītas detaļplānojumā risinātās teritorijas robežas un grafiski norādītas ietvertās izbūves teritorijas;
- atspoguļot **9.nodaļas** attiecīgo apbūves teritoriju apakšnodaļās detaļplānojumu prasības, kas precizē šos apbūves noteikumus.

Minētie papildinājumi nav jāuzskata par apbūves noteikumu grozījumiem;

4.12. PUBLISKUMS

Apbūves noteikumi ir brīvi pieejami visiem interesentiem.
Blomes pagasta padome
regulāri informēs par
pieņemto
apbūves noteikumu
grozījumiem
un apbūves noteikumos izdarītajiem papildinājumiem.

5. ZONĒJUMS UN KARTE

- 5.1. Zemes izmantošanas veidi un to apzīmējumi;
5.2. Apzīmējumu lietošana;

5.3. ZEMES IZMANTOŠANAS VEIDI UN TO APZĪMĒJUMI

Blomes pagasta teritorijas plānojuma karte :
"Teritorijas zonējums" krāsās attēlo spēkā esošā attīstības plāna noteiktos zemes izmantošanas veidus [zonējumu], apbūves un citās teritorijās [turpmāk tekstā tikai apbūves teritorija] atbilstoši attiecīgajam zemes izmantošanas veidam.

1.	Jauktas darījumu, sabiedrisko objektu apbūves teritorijas	JI	
2.	Savrupmāju dzīvojamās apbūves teritorija	DZS	
3.	Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija	DZM	
4.	Jauktas ražošanas un tehniskās apbūves teritorijas	R	
5.	Mežs	M	
6.	Labiekārtotas koplietošanas teritorijas, tūrisma un rekreācijas zonas	T	
7.	Lauksaimniecības zemes, mazdārziņi,	ND	

5.2. APZĪMĒJUMU LIETOŠANA

Punkta 1. noteiktie burtu un krāsu apzīmējumi lietoti, lai tekstā un kartēs šo apbūves noteikumu atļauto zemes, ēku un citu būvju izmantošanu minētajās teritorijās;

6. NOTEIKUMI VISĀM TERITORIJĀM

6.1. VISĀS APBŪVES TERITORIJĀS ATĻAUTĀS IZMANTOŠANAS

Jebkuru teritoriju, ievērojot „APBŪVES NOTEIKUMUS”, atļauts izmantot ēku un citu būvju izvietošanai saskaņā ar attiecīgajā teritorijā atļautajām izmantošanām, kā arī:

- apstādījumu ierīkošanai;
- inženiertehniskās apgādes tīklu un būvju izvietošanai, ja to paredz teritorijas attīstības plāns, detaļplānojums, inženiertehniskās apgādes shēma vai būvprojekts;

objekta apkalpes, apmeklētāju, autostāvvietām, ja tas nenonāk pretrunā ar vides aizsardzības un sanitāri higiēniskajām prasībām;

6.2. VISĀS APBŪVES TERITORIJĀS AIZLIEGTĀS IZMANTOŠANAS

1. Netiek atļauta tāda zemes, ēku u.c. būvju vai kādas to daļas izmantošana, kas rada būtisku piesārņojumu, t.i., neatbilst vides aizsardzības un vides veselības iestāžu vides kvalitātes prasībām un normatīvo aktu prasībām.

2. Nevienā apbūves teritorijā, ja apbūves noteikumos nav noteikta citādi, **nedrīkst**:

- izmantot zemi, ēkas un citas būves vai kādu to daļu, ja nav novērts esošais vides piesārņojums;
- veikt būvniecību piesārņotā teritorijā;
- novietot, savākt un/vai glabāt pamestus, nelietojamus motorizētos satiksmes līdzekļus, ja vien šim nolūkam izmantotā teritorija, nav noteiktā kārtībā projektēta un ierīkota lūžņu savākтуvei;
- vākt, uzkrāt, glabāt kaudzē vai laukumos atkritumus, krāmus, metāllūžņus un būvgružus, ja vien šim nolūkam izmantotā teritorija nav ietverta ēkā;
- veidot karjerus būvmateriālu un melnzemes iegūšanai;
- izvietot ēkas un būves telekomunikāciju līniju, elektrisko tīklu un citās ekspluatācijas aizsargjoslās, ūdenstilpju un ūdensteču aizsardzības joslās;

3. *Katram būves īpašniekam, lai aizsargātu sabiedrisko drošību, jātur sava būve tādā stāvoklī, ka no tās nevar rasties kaitējums ne kaimiņam, ne garāmgājējam, ne arī tās lietotājiem.*
[Civillikums, 1084.p.]

4. *Nevienam nav tiesības ierīkot uz savas zemes tādas rūpniecības un amatniecības iestādes, kas var apgrūtināt vai apdraudēt sabiedrisko drošību un cilvēku veselību ar ugunsbriesmām, troksni, smaku, pārmērīgiem dūmiem un tml. Izšķirt jautājumu par to, vai zināmā gadījumā patiesi pastāv apgrūtinājums vai apdraudējums, piekriņt tiesai;*
[Civillikums, 1089.p.]

6.3.

PIEKĻŪŠANAS NOSACĪJUMI

1. Fiziska vai juridiska persona drīkst izmantot jebkādu zemes gabalu vai būvi atļautās izmantošanas teritorijā, ja zemesgabalam ir nodrošināta piebraukšana, t.i., ja zemesgabals nerobežojas ar valsts vai pašvaldībai piederošu autoceļu, ielu, piebraucamo ceļu / piebrauktuvi /, vai piekļūšanu tam nodrošina servitūtu, kas kā ceļa servitūts reģistrēts ZEMESGRĀMATĀ, par labu konkrētam zemes īpašumam, pirms būvniecības pieteikuma iesniegšanas BŪVVALDĒ;
2. Apbūves teritorijās ēkām un citām būvēm jāparedz piebrauktuves ugunsdzēsības un glābšanas tehnikai. To parametri jāpieņem atbilstoši attiecīgo ēku un citu būvju projektēšanas būvnormatīviem;
3. Jebkuram dzīvoklim, dzīvoklim kā palīgizmantošanai, tirdzniecības, pakalpojumu objektam ir jānodrošina piekļūšana atsevišķi no citām izmantošanām. **Ja nav iespējams nodrošināt atsevišķu piekļūšanu, palīgizmantošana nav pieļaujama;**
4. Piebrauktuvis pieslēgums ielu brauktuvēm drīkst būt ne tuvāk par **50 m** no krustojuma, brauktuvei jābūt vismaz **3.5 m** platai, bet servitūta ceļa nodalījuma joslas minimālais platums = **9.0 m**
5. Piebrauktuvēm un caurbrauktuvēm jābūt pieejamām ugunsdzēsības un glābšanas tehnikai, ievērojot LBN 201-96 „Ugunsdrošības normas”, un citu normatīvo aktu prasības;

6.4.

ZEMESGABALA VEIDOŠANA

1. Jaunu nekustamā īpašuma zemes gabalu konkrētam lietojumam var veidot (sadalot vai apvienojot to) tikai ar pagasta padomes lēmumu, pēc nekustamā īpašuma īpašnieka vai tā juridiski pilnvarotas personas iesnieguma, kam pievienoti īpašuma tiesību apliecinājoši dokumenti;
2. Jaunu nekustamā īpašuma zemes gabalu var veidot pamatojoties uz pagasta teritorijas plānojumu, vai apstiprinātiem detālpilānojumiem un zemes ierīcības projektiem, nemainot teritorijas atļauto izmantošanu;
3. **Atļauts veidot** tikai tādu jaunu zemesgabalu vai nekustamo īpašumu apdzīvotā vietā :
 - kuram noteikti visi ierobežojumi un apgrūtinājumi, kas atbilst pastāvošajai likumdošanai zemes gabala dalīšanas brīdī, kuram ir tieša piekļūšana no valstij, vai pašvaldībai piekritoša ceļa, ielas vai laukuma;
 - ceļa vai ielas fronte nav mazāka par 20 m;
 - kas **nerobežojas** ar ceļu, ielu vai laukumu, bet ir pieejams no tiem pa **4.5 m** platu, **sarkanajās līnijās 9.0 m**, piebraucamo ceļu, kas jāuztur kārtībā zemesgabala īpašniekam;
4. **Nav pieļaujama zemes gabala dalīšana:**
 - pagasta teritorijas plānojumā noteiktās - īpaši vērtīgās lauksaimniecības teritorijas mazākos zemes gabalos kā **20 ha**;
 - pārējās lauksaimnieciski izmantojamās teritorijās - **1 ha**;
 - zemes gabalus mežu un purvu teritorijās - **3 ha**;

- savrupmāju dzīvojamās apbūves teritorijās - **0.15 ha**;
- aizsargjoslu, mežu un parku teritorijās;
- ja dalīšanu neakceptē visi kopīpašnieki;
- ja zemes gabala esošais apbūves laukums pārsniedz konkrētajā teritorijā pieļaujamo;
- ja zemes gabals sadalīšanas rezultātā būs mazāks par konkrētajā teritorijā pieļaujamo (platībā neiekļaujot citas izmantošanas – ceļa, ielas sarkano līniju platumā);
- ja nav iespējams reāli, atbilstoši būvnormatīviem, sadalīt kopīpašumā esošās būves;
- ja būtiski (vismaz par 25%) tiek samazināta esoša zemesgabala kadastrālā vērtība;
- apvienojot zemes gabalus, nedrīkst slēgt esošus ceļus, ielas, laukumus, piebrauktuves, ja to neparedz detaļplānojums;

6.5.

PALĪGIZMANTOŠANA

Apbūves teritorijās paredzētā **palīgizmantošana nosakāma ar detaļplānojumu**. Uz palīgizmantošanu attiecas visas tās pašas prasības kā uz atļauto teritorijas pamatizmantošanu, kas noteikta ar saistošiem „APBŪVES NOTEIKUMIEM” ja vien detaļplānojums neparedz citas prasības.

6.6.

APBŪVES ATBILSTĪBA ZEMESGABALA ROBEŽĀM

1. Jebkurai ēkai vai būvēm, vai to daļām jāatrodas nekustamā īpašuma zemes gabala robežās, **izņemot**, ja būve ir žogs starp zemesgabaliem;
2. Neviena ēkas daļa nedrīkst projicēties ārpus sava zemesgabala robežām;

6.7.

BŪVLAIDE

1. Pagasta ciemos, kuros apbūve ir plānota gar kvartālu ielām [ceļiem] un zemesgabalu platība ir plānota ar noteiktu max lielumu [1200 , 1500, 2000, 2500 utt. m²] , galvenā ēka apbūves gabalā izvietojama pie ielas būvlaides, bet palīgēkas - iekšpagalmā.
Noteiktā min būvlaide ir **6.0 m** no pašvaldībai piederošas ielas vai ceļa sarkanās līnijas.
Pārējās pagasta apdzīvotajās vietās, uzsākot jauna būvobjekta celtniecību jāņem vērā esošās apbūves **iedibinātais ēku izvietojums** un būvvaldes plānošanas un arhitektūras uzdevumā noteiktā būvlaide / kas katrā konkrētā gadījumā atšķirsies/;
2. Būvējot vai rekonstrējot apbūves kvartālos esošas ēkas, ēku novietnē jāievēro vēsturiski **iedibinātā būvlaide – būvlaide**, kas ir vairākumam ēku viena kvartāla robežās, ja vien tā nav pretrunā ar spēkā esošo likumdošanu;]
Galvenās ēkas novietnei zemes gabalā, iedibinātas (esošas) būvlaides gadījumā, ja nav spēkā noteiktas sarkanās līnijas, neskatoties uz jebkādiem citiem apbūves noteikumiem, jāievēro šī iedibinātā būvlaide [**skat .2 zīmējumu**];

6.8.

PAGALMA NOTEIKUMI, PRIEKŠPAGALMS – PRIEKŠDĀRZIŅŠ;

1. Atbilstoši apbūves veidam, galvenajai ēkai zemesgabalā ir viens vai vairāki pagalmi – priekšpagalms [priekšdārziņš], iekšējais pagalms, sānpagalms, ārējais sānpagalms, aizmugures pagalms [**skat .1 zīmējumu**];
2. **Zemesgabala daļu starp būvlaidi un ielas sarkano līniju nedrīkst apbūvēt**, uz tās nedrīkst atrasties nekādas ēku daļas, to nedrīkst izmantot arī atklātai materiālu uzglabāšanai;

6.9.**REDZAMĪBAS TRĪSSTŪRI****Uz stūra zemesgabala**

1. Nevienā izbūves teritorijā nedrīkst būvēt, pārbūvēt vai ierīkot nekādu ēku vai citu būvi kā arī stādīt augus, kokus, krūmus vai izbūvēt žogu, ja apstāšanās redzamības attālumi uz abām pusēm **traucē skatu starp 0.5m un 3.0 m** līmeņiem virs ielas viduslīnijas līmeņa, trīsstūra teritorijā, ko ierobežo stūra gabala sarkanās līnijas un līnija, kas savieno šīs sarkanās līnijas 10 m attālumā mērot no sarkano līniju stūra krustpunkta [**skat. 4. zīmējumu**];
2. Pieslēguma asi uz galvenās ielas un redzamības attālumu uz krustojošās ielas vai pieslēguma nosaka LR Ceļu satiksmes drošības direkcija; Ja esošā kapitālā apbūve neļauj izveidot nepieciešamos redzamības trīsstūrus – gājēju un transporta kustības drošība jānodrošina ar kustības regulēšanu vai speciālām tehniskām ierīcēm;
3. Redzamības trīsstūra robežās nedrīkst atrasties ēkas, būves mobili objekti (kioski, furgoni, reklāmas stendi u.c. vidi veidojoši elementi) koki, krūmi augstāki par **0.5 m**;

6.10.**ATTĀLUMI STARP ĒKĀM UN BŪVĒM**

Attālumi starp dzīvojamām ēkām, dzīvojamām ēkām un sabiedriskām, kā arī ražošanas ēkām jāpieņem saskaņā ar izsauļojuma, apgaismojuma, trokšņu aizsardzības un ugunsdrošības prasībām.

- 1) Ēkas un būves piesaiste** standartinājumā jāparedz **6.0 m** attālumā no zemes gabala robežas;

Attālums var būt mazāks, vai arī būve var būt novietota pie robežas, ja tiek ievērotas ugunsdrošības, sanitārās normas, ēku un zemesgabalu insolācijas prasības, kā obligāta prasība - konkrētā kaimiņa rakstiska piekrišana, notariāli apstiprināta un ierakstīta zemesgrāmatā kā lietu apgrūtinājums, pielikumā zemesgabala plānojuma lapa ar kaimiņa personisku parakstu un datumu. Apgrūtinājums Zemesgrāmatā jānostiprina līdz konkrētās ēkas nodošanai ekspluatācijā;

2) Attālumi no lopkopības fermām:

- līdz 1. un 2. šķiras autoceļiem - **150 m**;
- līdz Blomes pagasta ceļiem - **50 m**;
- līdz dzīvojamai apbūvei atkarībā no attiecīgās fermas sanitārajām aizsargjoslām, bet ne mazāk par - **300 m**;

3) Attālumi no ceļiem:

- dzīvojamās ēkas un citas būves apbūves līnija no ceļa ass ne tuvāk par :
- III tehniskās kategorijas autoceļiem - **60.0 m** ;
- IV un V tehniskās kategorijas autoceļiem - **30.0 m**;

- jebkura jauna saimnieciska darbība valsts autoceļu aizsargjoslās jāsaņemas ar Latvijas Autoceļu direkciju;

6.11.**DEGVIELAS UZPILDES STACIJAS;**

1. Degvielas uzpildes staciju būvniecība un ekspluatācija nav atļauta – kultūras pieminekļu teritorijās, pagasta aizsargājamās apbūves teritorijās, memoriālu piemīņas vietu, pieminekļu un aizsargājamu dabas objektu tiešā tuvumā

2. Degvielas uzpildes stacijas **aizliegts** izvietot:

- ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslās, 10 m platumā [AL,37.p.4];
- aizsargjoslās ap ūdens ņemšanas vietām [AL,39.p.3];
- aizsargjoslās ap naftas un naftas produktu vadiem, noliktavām, krātuvēm [AL,57.p.2];

3. Attālums no degvielas uzpildes stacijas ar pazemes tvertnēm šķidrās degvielas glabāšanai - līdz pirmsskolas bērnu iestādes, ārstniecības iestādes [ar stacionāru], zemesgabala robežām vai līdz dzīvojamo māju un sabiedrisko ēku un būvju sienām jāpieņem ne mazāks par **50m** [šis attālums jānosaka no degvielas pildnēm un pazemes tvertnēm]; To pieļaujams samazināt līdz **25m**, ja degvielu uzpilda tikai vieglās automašīnas un ne vairāk kā 500 gab. uzpildēm diennaktī;
4. Degvielas uzpildes staciju naftas produktu tvertnes un pildnes jāizvieto speciālos laukumos, ne tuvāk par:
- 50 m no dzīvojamām, sabiedriskām un administratīvām ēkām;
 - 30 m no skuju koku mežu masīviem;
 - 25 m no lapu koku mežu masīviem;
 - 25 m no ražošanas būvēm;
 - attālumu, kas vienlīdzīgs 1,5 balsta augstuma, no gaisa elektropārvades līnijas;
 - 15 m no koplietošanas ceļiem;
5. Pirms degvielas uzpildes stacijas projektēšanas uzsākšanas nepieciešams iegūt slēdzienu par grunts piesārņojuma līmeni būvniecībai izvēlētajā teritorijā un vides aizsardzības institūcijā saņemt „Ekoloģisko uzdevumu”;

6.12. INSOLĀCIJAS UN APGAISMOJUMA PRASĪBAS;

Apgaismojuma prasības jāievēro saskaņā ar CN un N II-4-79, „Dabiskais un mākslīgais apgaismojums;”

6.13. UGUNSDROŠĪBAS ATTĀLUMU PRASĪBAS;

Nosakot ugunsdrošības attālumus, jāievēro LBN 201-96 „Ugunsdrošības normu” prasības. Apbūves teritorijās ierīkot ārējo ūdensapgādi atbilstoši LBN 22-99 „Ūdens apgādes tīkli un normas”.

6.14. DZERAMĀ ŪDENS AKAS;

1. **Grodu akas augšējai malai jāatrodas ne mazāk kā 0.8 m virs zemes .**
2. Apkārt grodu un cauruļvadu akām 1 - 2 m platā joslā jāparedz betona vai bruģējuma apmale, ar slīpumu prom no akas.
3. Ap akām jāizveido blietēta māla aizsargkārtā 0.5 m platumā un 1.5 - 2.0 m dziļumā no zemes virsmas.
4. Grodu un cauruļvadu akas ar dziļumu līdz 30 m max jāattālina no iespējamajiem ūdens piesārņojuma avotiem (izsmeljamām atejbedrēm, komposta kaudzēm, zemē iesūcināmiem notekūdeņu un kanalizācijas krājrezervuāriem, mēsļu un vircas krātuvēm u.c.) – 25 m, tajā skaitā no kaimiņu zemes gabalos novietotajiem, bet ne mazāk kā 15 m.
5. Nododot ekspluatācijā dzīvojamo, publisko vai rūpniecisko objektu ekspluatācijā, tam ir jābūt pieejamam dzeramajam ūdenim atbilstoši normatīviem un tehniskajiem noteikumiem;

6.15. FASĀDES; JUMTI; LIETUSŪDENS NOTEKCAURULES;

1. Katra zemesgabala īpašniekam kārtībā jāuztur ēkas fasāde, lietusūdens notekcaurules, renes, un jumts.
2. Jebkuras fasādes u.c. ēkas ārējo apdares elementu izmaiņas veicamas pēc pašvaldības būvvaldē saskaņota projekta;
3. Jumti jāizbūvē tā, lai ūdens no tiem netecētu uz kaimiņu zemesgabaliem; Jānovērš iespēja ledus un sniega masas krišanai no jumta uz ietves un kaimiņu zemesgabalos;
4. Katram namam jābūt ierīkotām lietus ūdens renēm un notekcaurulei, vai citai lietusūdens novadīšanas sistēmai; Notekcaurules un to gali jāierīko tā, lai tie netraucētu, notekcaurulēm

- jābeidzas ne augstāk par 15 cm virs ietves vai kājnieku celiņa, takas;
5. Ugunsdrošajām sienām jābūt augstākām par jumta segumu vismaz par 60 cm, Ugunsdrošās sienas var nebūt augstākas par jumta segumu, ja visi jumta vai savietotā jumta elementi (izņemot jumta segumu) būvēti no nedegošiem materiāliem; [LBN 201-9,3.2.5.p.]
 6. **Nav atļauta** patvaļīga satelītantenu piestiprināšana pie ēkas fasādes, ja tā atrodas tieši pie ielas;
 7. **Nav atļauta** patvaļīga lodžiju, balkonu pārbūvēšana vai aizstiklošana koplietošanas daudzdzīvokļu dzīvojamās mājās **Blomes ciemā**, to var veikt tikai saskaņā ar pašvaldības būvvaldē apstiprinātu projektu;

6.16.

ŽOGI UN PRETTROKŠŅU SIENAS;

Zemesgabalus drīkst iežogot atbilstoši šiem „APBŪVES NOTEIKUMIEM“:

- IELAS PUSĒ PA SARKANO LĪNIJU;
- STŪRA ZEMESGABALOS PA REDZAMĪBAS TRĪSSTŪRI;
- gar ūdenstilpēm un ūdenstecēm – pa tauvas joslām;
- pārējos gadījumos pa zemes gabalu robežām;
- Žogiem un vārtiem gar ielām, ceļiem un laukumiem jābūt saskanīgiem ar kaimiņgabalu žogu arhitektūru, ja apbūve ir blīva, zemesgabali nelieli [līdz 2500 m²] un apbūve atrodas Blomes ciema teritorijā;
- Robežžogi abiem kaimiņiem jāizbūvē un jāuztur kopīgi, bet ja nevar vienoties, tad katram jāizbūvē un jāuztur tā žoga puse, kas, skatoties no sava zemesgabala uz robežu, atrodas pa labi, ieteicams pēc augstuma un materiāla vienveidīgs ar kaimiņa izbūvēto;
- **Žogu augstums ieteicams ≤ 1,5 m, ar 30% caurredzamību, vai dzīvžogs;**
- Nedrīkst nožogojumā izmantot dzeloņstiepli pinumu un žogu balstus izvietot uz ceļiem, ielām, laukumiem;
- Žogi jākrāso ar izturīgām, āra apstākļiem paredzētām krāsām; Nedrīkst krāsot žogos - dabīgo akmeni, keramiku un cēlapmetumu;
- Prettrokšņa sienas nepieciešamību pamato ar detaļplānojumu konkrētam zemes gabalam vai lielākai teritorijai, īpašos gadījumos par prettrokšņa sienu drīkst izbūvēt atbilstošu žogu;
- **Aizliegts nožogot meža zemes gabalus;**

6.17.

ĀRA APGAISMES ĶERMEŅI, KIOSKI, PAVILJONI UN CITI ĀRA TELPAS ELEMENTI PAGASTA TERITORIJĀ;

1. Ielu un laukumu apgaismošanai izmantot gar ielām iekārtus, pie stabiem vai ēku fasādēm piestiprinātus apgaismes ķermeņus. Tiem jābūt arhitektoniski saskanīgiem viena ielas posma garumā, apbūves kvartāla teritorijā vai visā ciema teritorijā.
2. Zemes gabala un ēku īpašniekiem jānodrošina, lai pie katras galvenās būves zemesgabalā vai galvenās ieejas ēkā pie sienas būtu piestiprināta mājas numura zīme vai lauku apbūves variantā mājas vārds. Tā var būt piestiprināta arī pie mājas žoga vārtiņiem, vai kā norādes zīme pie iebraucamā ceļa viensētā vai zemnieksētā, vai jebkurā citā fiziskas vai juridiskas personas īpašumā.
3. Zemesgabala un ēkas īpašnieka pienākums ir pie galvenās ēkas ielas fasādes piestiprināt karoga turētāju vai uzstādīt brīvstāvošu, balti krāsotu karoga mastu valsts karoga piestiprināšanai;
4. Ēkas numura zīmei un karoga turētājam ir jābūt piestiprinātiem ēku nododot ekspluatācijā;
5. Pie publisko ēku ieejām pieejamā vietā, nododot ēku ekspluatācijā vai uzsākot darbību, jābūt piestiprinātai atkritumu urnai;

6.18.

APSTĀDĪJUMI UN AIZSARGĀJAMI KOKI;

1. **Par aizsargājamiem kokiem uzskatāmi** visi ar **Blomes pagasta** pašvaldības lēmumu apstiprinātie dižkoki, kā arī savdabīgie introducētie koki ar ainavisku, ekoloģisku un kultūrvēsturisku vērtību un nozīmi. Lai nodrošinātu aizsargājamo koku saglabāšanu, ap koku **10 m rādiusā** [ja koka vainaga diametrs ir lielāks, tad koka vainaga diametra platumā] aizliegta saimnieciskā darbība, kas var ietekmēt koka augšanas vai vides apstākļus; **Zemes īpašnieki, kuru teritorijā atrodas aizsargājami koki – ir atbildīgi par to saglabāšanu** – nedrīkst pieļaut: zaru laušanu, mizas bojāšanu, dobuma dedzināšanu, un jebkura cita veida koka augšanas apstākļu pasliktināšanu. Ja nepieciešams – jāierīko koka stumbra balsti, jānostiprina zari, jāaizplombē dobumi.
2. Par koka stāvokļa pasliktināšanos vai bojā eju, nekavējoties jāpaziņo attiecīgai institūcijai vai sava pagasta padomei;
3. Tajos gadījumos, kad būvprojektā paredzēta esošu koku izciršanu, pirms projekta akceptēšanas pašvaldības būvvaldē, projekta genplāns vai teritorijas labiekārtošanas plāns jāsaskaņo Vidzemes reģionālajā vides pārvaldē;
4. Ēkas un būves nedrīkst celt tuvāk kā koka vainaga attālumā no zemesgabala vai tam blakus augošiem kokiem, bet ne tuvāk par 12 m no koka stumbra, ja tas atzīts par dižkoku vai aizsargājamo koku;
5. Koki, kuru pieauguša koka augstums pārsniedz 1.8 m, stādāmi vismaz 5 m attālumā no kaimiņu zemesgabala robežas, ābeles- 3m; plūmes un ķirši – 2 m; ogu krūmi 1m attālumā;
6. **Zemes īpašniekam, ārpus meža augošu koku ciršana jāaskaņo** - ar pagasta pašvaldību, reģionālo vides pārvaldi, valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju vai valsts ceļu dienestu, ja koki aug:
 - kultūras pieminekļu aizsargjoslās;
 - parkos un alejās;
 - upju aizsargjoslās;
 - ekspluatācijas aizsargjoslās;
 - teritorijās, kurās plānots veikt apbūvi;
7. **Bez atļaujas drīkst izcirst** - dabiski izaugušus kokus līdz 8 cm diametrā, kuru garums nepārsniedz **1,3 m**;

6.19.

RELJEFA UN AUGSNES VIRSKĀRTAS AIZSARDZĪBA. GRĀVJU UN DABĪGO ŪDENSNOTEČU SAGLABĀŠANA.

1. Lai novērstu gruntsūdeņu līmeņa celšanos, veicot projektēšanas un celtniecības darbus, esošie grāvji un dabīgās noteces ir obligāti jāzaglabā, izņemot gadījumus, ja detālplānojumā ir noteikts citādi;
2. **Nedrīkst** – grāvjus vai dabīgās noteces aizvietot ar caurulēm, izņemot gadījumus, ja pāri esošam grāvim tiek būvēta jauna iela vai piebraucamais ceļš; Ja konkrētā teritorijā tiek plānots likvidēt esošo novadgrāvju tīklu [neērts to izvietojums, konfigurācija], vispirms jāizprojektē un jāizrok jauni grāvji, to būvniecību veicot Būvniecības likumā noteiktajā kārtībā;
3. Veicot būvdarbus vai jebkādu atļauto izmantošanu zemesgabala, max jāzaglabā dabīgās augsnes virskārta un iespēju robežās zemes gabala reljefs;
4. Pēc būvdarbu pabeigšanas, projektā paredzētajās brīvās no apbūves zemes gabala platībās, augsnes virskārta jāatjauno;
5. Zemesgabalus **nedrīkst** apbūvēt tuvāk par **10 m** no pagasta grāvju augšmalas, ja tie atrodas zemesgabala robežās, viensētu vai mazstāvu apbūves teritorijās;
6. Pārējās teritorijās ēkas un citas būves **nedrīkst** būvēt tuvāk par **20 m** no pagasta grāvja augšējās malas;

6.20. IZSMEĻAMĀS ATEJBEDRES, MĒSLU KRĀTUVES;

1. Atsevišķi stāvošām dzīvojamām mājām, teritorijās, kurās nav iespējams kanalizācijas pieslēgums centralizētiem pagasta kanalizācijas tīkliem, izbūvējamas izsmeļamās atejbedres [krājrezervuāri] vai sausās atejas. Atejbedrēm - sienām un grīdai jābūt izbūvētām no ūdensnecaurlaidīgiem materiāliem. Izsmeļamās atejbedres novieto ne tuvāk kā 30m attālumā no zemesgabalā vai kaimiņu zemesgabalā esošo māju logiem un ne tuvāk kā 4m no zemesgabala robežas;
2. Vaļējās mēslu krātuves pie lauksaimniecības būvēm novietot ne tuvāk kā **30 m** attālumā no kaimiņu zemesgabalā esošo dzīvojamo māju logiem un ne tuvāk kā **3m** no zemesgabala robežas;

6.21. NOTEKŪDEŅU UN FILTRĀCIJAS LAUKI;

1. Notekūdeņu filtrācijas laukus drīkst ierīkot, ja dziļums no filtrācijas drenām līdz gruntsūdens līmenim ir vismaz **1 m**.
2. Attālums no dzīvojamām un sabiedriska rakstura ēkām līdz notekūdeņu pazemes filtrācijas laukiem ar caurlaidi **15 m³** diennaktī nedrīkst būt mazāks par **15 m**, ja notekūdeņu filtrācijas lauki ir atļauti.
3. Pie mazākas dziļuma starpības par 1 m, starp filtrācijas drenām un gruntsūdens līmeni, jāierīko virs zemes vajadzīgajā augstumā uzbērti smilts - grants filtri un uzbēruma malas attālums līdz dzīvojamām un sabiedriska rakstura ēkām nedrīkst būt mazāks par **25 m**.

6.22. SAIMNIECĪBAS ĒKA VAI BŪVE MĀJLOPIEM;

1. Mājlopiem paredzētas saimniecības ēkas u.c. būves drīkst izvietot tikai tajās pagasta teritorijās un apdzīvotās vietās, kur mājlopu turēšana ir atļauta un ievērojot veterinārās prasības;
2. **Cienu teritorijās**, kur zemesgabali apbūvei ir nelieli [0.12-0.25 ha], mājlopiem paredzētu ēku **nedrīkst:**
 - ierīkot priekšpagalmā vai ārējā sānpagalmā;
 - ierīkot tuvāk par **50m** no apbūves teritorijas, kurā mājlopu turēšana nav atļauta;
 - ierīkot tuvāk par **25m** no kaimiņu dzīvojamās mājas logiem;
 - vircas bedrēm jābūt betonētām, nosegtām;
 - kūtsmēslu krātuvei jābūt ar betona pamatiem un **0.8-1.0m** augstām malām, apkārt krātuvei jābūt betonētam grāvītim uz vircas bedres pusi.
 - Kūtsmēslu krātuvei jābūt novietotai valdošo vēju virziena pusē no fermas, kūts un dzīvojamām ēkām, reljefa zemākajā vietā.
 - Notekūdeņu ūdens un vircas uztveršanai, apkārt krātuvei jāizveido **0.3-0.4m** dziļš grāvītis. Mēslu krātuves abos galos jābūt cieta seguma piebrauktuvei;

6.23. STIHIJU POSTĪJUMU ATJAUNOŠANA;

Neskatoties uz jebkādiem citiem apbūves noteikumiem, īpašnieks ir tiesīgs atjaunot ugunsgrēkā vai dabas stihiju rezultātā nopostītas vai daļēji nopostītas ēkas un citas būves tajās pašās pamatdimensijās un tajā pašā novietnē, atbilstoši būvprojektam, pēc kura šī ēka vai būve būvēta, ja būvprojekts nav saglabājies, atbilstoši ēkas vai citas būves jaunākajai inventarizācijas lietai, būvniecību saskaņojot ar būvvaldi.

6.24. SPECIĀLI PASĀKUMI - CILVĒKIEM AR KUSTĪBU TRAUCĒJUMIEM;

Projektējot pagasta teritorijas izbūvi, jāparedz speciāli pasākumi, lai cilvēku ar kustības traucējumiem pārvietošanās būtu iespējama netraucēta un droša gan sabiedriskajos objektos, gan ārpus tiem.

6.25. ĒKU UN CITU BŪVJU NOJAUKŠANA;

1. Īpašniekiem, kuru būves ir kļuvušas nelietojamas – tās jānojauc vai jāsavēd kārtībā;
2. Ēku un būvju nojaukšanai nepieciešams pagasta pašvaldības lēmums vai pašvaldības BŪVVALDES lēmums - pamatojums būves nozīmīgums [vēsturisks, kultūrvēsturisks, arhitektonisks, sociāli nozīmīgs objekts, utt.]; Saimnieciska rakstura ēkām ar nolietojumu līdz 65%, lēmumu deleģēta pieņemt pašvaldības BŪVVALDE.
3. Nolietojušās būves atjaunošanas vai nojaukšanas termiņus nosaka pagasta pašvaldības BŪVVALDE, pamatojoties uz pagasta pašvaldības lēmumu [ja tas notiek pēc pašvaldības iniciatīvas] vai būves īpašnieka iesnieguma [ja pats būves īpašnieks vēlas būvi nojaukt]; Ja būves īpašnieks pagasta lēmumu nepilda, pagasta pašvaldība to nojaucot – izdevumus piedzen no būves īpašnieka.
4. Par būves nojaukšanu īpašnieks vai būvdarbu veicējs informē Reģionālo vides pārvaldi, lai saņemtu būvgružu izvešanas atļauju;
5. Nojaukto ēku vai būvju vietas jānolīdzina un jānotīra. Ja nojauktās būves vietā gada laikā netiek uzsākta jauna būvniecība – teritorija jārekultivē un jālabiekārto;

7. AIZSARGJOSLAS UN AIZSARGZONAS

- 7.1. AIZSARGJOSLU LIKUMS;
- 7.2. AIZSARGJOSLU PROJEKTĒŠANA, UZTURĒŠANA, KONTROLE un ATBILDĪBA;
- 7.3. VIDES UN DABAS RESURSU AIZSARDZĪBAS AIZSARGJOSLAS;
- 7.4. EKSPLUATĀCIJAS AIZSARGJOSLAS;
- 7.5. SANITĀRĀS AIZSARGJOSLAS;
- 7.6. DROŠĪBAS AIZSARGJOSLAS;
- 7.7. AIZSARGJOSLAS AP KULTŪRAS PIEMINEKĻIEM;

7.1. AIZSARGJOSLU LIKUMS;

1. Likumā lietotie termini;

Aizsargjoslas – noteiktas platības, kuru uzdevums ir aizsargāt dažāda veida /gan dabiskus, gan mākslīgus/ objektus no nevēlamas ārējās iedarbības, nodrošināt to ekspluatāciju un drošību, vai pasargāt vidi un cilvēku no kāda objekta kaitīgas ietekmes;

Aizsprosts - hidrotehnisko būvju komplekss, kas nodrošina ūdens līmeņa pacelšanu ūdenstilpē vai ūdenstecē ar maksimāli līmeņu starpību 2m un vairāk;

Sarkanā līnija – pašvaldības apstiprinātajā teritorijas plānojumā noteikta līnija, kas norobežo ceļa, ielas vai piebrauktuves /arī inženierkomunikāciju koridoru/ izbūvei nepieciešamo teritoriju, kurā nekustamā īpašuma lietošanas tiesības aprobežotas saskaņā ar likumiem, no apbūvējamās, vai citādā veidā izmantojamas teritorijas;

Kabeļu līnijas ass – nosacīta līnija, kas iet caur katra kabeļa diametra viduspunktu. Katram kabelim ir sava kabeļu līnijas ass, kas nosaka šā kabeļa aizsargjoslas novietojumu;

Purvi - ekosistēmas uz kūdras augsnēm, kurās koku augstums konkrētajā vietā navar sasniegt vairāk par septiņiem / 7m/ ;

Dambis – hidrotehniska būve, ko ierīko lai regulētu ūdens straumi gultnē vai aizsargātu teritoriju no applūšanas;

Iepriekšējā apbūve – likumīgi uzbūvētas būves vai ēkas /vai to pamati/, kuras konstatējamās dabā;

2. Likuma objekts;

Šā likuma objekts ir dažādu veidu aizsargjoslas, aizsargzonas, aizsardzības joslas, kas noteiktas likumos un citos normatīvajos aktos;

3. Likuma mērķis;

Šā likuma mērķis ir noteikt:

1. aizsargjoslu veidus un to funkcijas;
2. aizsargjoslu izveidošanas pamatprincipus;
3. aizsargjoslu uzturēšanas un stāvokļa kontroles kārtību;
4. saimnieciskās darbības aprobežojumus aizsargjoslās;

4. Aizsargjoslu veidi;

Ir šādi aizsargjoslu veidi:

1. vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas;
2. ekspluatācijas aizsargjoslas;

3. sanitārās aizsargjoslas;
4. drošības aizsargjoslas;
5. citas aizsargjoslas, ja tādas paredz likums;

7.2. AIZSARGJOSLU PROJEKTĒŠANA, UZTURĒŠANA, KONTROLE un ATBILDĪBA

1. Visu veidu aizsargjoslas **projektē**, izstrādājot jebkuru detaļplānojumu un zemes ierīcības projektu, nepieciešamības gadījumā tās nosprauž dabā neatkarīgi no zemes īpašuma formas un veida. Vietās kur tās nav projektētas, jāievēro likumos vai citos likumdošanas aktos noteiktie minimālie aizsargjoslu platumi;
 2. Aizsargjoslu izveidošanai nav nepieciešama zemes īpašnieka vai lietotāja piekrišana; Aizsargjoslās spēkā ir aprobežojumi atbilstoši „Aizsargjoslu likumam.” Zemes īpašniekiem ir tiesības uz nodokļu atvieglojumiem par ierobežoto saimniecisko platību;
 3. Gadījumos , kad vienā vietā pārklājas divas vai vairākas aizsargjoslas, spēkā ir stingrākas prasības un lielākie minimālie platumi. Visa veida rīcība šādās vietās jāaskaņo starp ieinteresētām institūcijām;
 4. Atbilstoši MK noteikumiem, aizsargjoslās var noteikt īpašuma tiesību ierobežojumus (servitūtu un tā tiesības), kas nepieciešami attiecīgo objektu un komunikāciju ekspluatācijas, aizsardzības, kā arī aizsargjoslu uzturēšanas un stāvokļa kontroles nodrošināšanai;
 5. Vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas un aizsargjoslas gar valsts nozīmes autoceļiem par saviem līdzekļiem kārtībā **uztur** zemes īpašnieks, bet ja tiesības lietot zemi nodotas citai personai, zemes lietotājs, ja citos normatīvos aktos nav noteikts citādi.
 6. *Ekspluatācijas aizsargjoslas, drošības un sanitārās aizsargjoslas par saviem līdzekļiem kārtībā uztur attiecīgā objekta vai komunikāciju īpašnieks, ja citos normatīvajos aktos nav noteikts citādi;*
- [„Aizsargjoslu likums”]*
7. Aizsargjoslu stāvokļa **kontroli** savas kompetences ietvaros veic:
 - pašvaldības;
 - piekritīgās ministrijas un to pakļautībā vai pārraudzībā esošās institūcijas;
 - attiecīgā objekta vai komunikāciju īpašnieks vai lietotājs;
 8. Juridiskās un fiziskās persona, kas pārkāpušas šo likumu, saucamas pie **atbildības** saskaņā ar likumiem un citiem normatīvajiem aktiem;
 9. Personu saukšana pie administratīvās atbildības, kriminālatbildības vai disciplinārās atbildības neatbrīvo tās no pienākuma veikt atjaunošanas darbus vai, ja atjaunošana nav iespējama, atlīdzināt nodarītos zaudējumus;
 10. Civiltiesiskos strīdus, kas saistīti ar aizsargjoslām un to radītajiem nekustamo īpašumu lietošanas tiesību aprobežojumiem un apgrūtinājumiem, izskata tiesa;

[„Aizsargjoslu likums”]

7.3. VIDES UN DABAS RESURSU AIZSARDZĪBAS AIZSARGJOSLAS

1. Ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslas tiek noteiktas , lai samazinātu piesārņojuma negatīvo ietekmi uz ūdens ekosistēmām, novērstu erozijas procesu attīstību, kā arī saglabātu apvidum raksturīgo ainavu. Minimālo aizsargjoslu platumu **Blomes pagastā** , saskaņā ar teritoriālpilnvaru regulējošiem noteikumiem un likumdošanas aktiem , nosaka ņemot vērā gada vidējo ūdens līmeni un visi aizsargjoslas noteikumi attiecināmi arī uz teritoriju starp ūdens līmeni un vietu no kuras mēra aizsargjoslas platumu.

Blomes pagastā upju aizsargjoslas:

Nr. p.k.	Upes nosaukums	Garums km	Atrašanās vieta	Aizsargjoslas/būvlaides platums m
1.	Mutulīte	26	Brantu, Blomes, Trikātas pag.	100
2.	Nigra	25	Brantu un Blomes pag.	100
3.	Kaņupe	6	Blomes pag., Lisas upes l.kr.piet	10
4.	Zaķīša grāvis	-	Blomes pag., Mutulītes kr.kr.pieteka	10

Blomes pagasta ezeru aizsargjoslas:

Ezera nosaukums	Platība ha	Aizsargjosla/būvlaide m
Blomes dzirnavu ezers	1.6	10
Muiniešu dzirnavu ezers	1.0	10
Asuāna /Mutulītes ūd.krāt./	3.2	10
Nigras ūdenskrātuve	9.0	10

Neatkarīgi no šeit noteiktajām būvplaidēm **BŪVNICĪBA AIZLIEGTA** - upju palienēs, ja palienes platums pārsniedz noteikto būvplaidi.

Ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslas dabā apzīmē ar speciālām informatīvām zīmēm (balts kvadrāts ar noapaļotiem stūriem zaļā ietvarā, zaļa stilizētas ozollapas un vilņu kontūra), kuru izvietojumu dabā nosaka un teritoriju plānojumos nosaka pašvaldības speciālisti.

1.1. APROBEŽOJUMI UPJU UN EZERU AIZSARGJOSLĀS;

- **aizliegts** izvietot lopbarības, minerālmēslu, pesticīdu, degvielas, ķīmisko vielu, kokmateriālu un citu veidu materiālu glabātuves, izņemot šim nolūkam īpaši paredzētas un iekārtotas vietas;
- **aizliegts** iekārtot atkritumu glabāšanas poligonus;
- **50 m** joslā **aizliegts** veikt kailcirtes;
- aizsargjoslā **aizliegts** celt un izvietot jebkādas ēkas un būves, lietot mēslošanas līdzekļus un ķīmiskos augu aizsardzības līdzekļus, veikt meliorāciju;
- **aizliegt** - celt ēkas un būves teritorijās ar appludināmības varbūtību vismaz reizi 100 gados, izņemot īslaicīgas lietošanas būves, mazēkas lauku apvidū un appludināmības novēršanai paredzētas aizsargbūves vai teritorijas uzbēršanu;

1.2. TAUVAS JOSLA;

Dabiskā tauvas josla tiek noteikta neatkarīgi no īpašuma veida. Izmantojot tauvas joslu, piekrastes zemes īpašnieki **nedrīkst** radīt šķēršļus brīvai kustībai pa šo joslu, ierīkot nožogojumus vai radīt citus traucēkļus. Piekrastes zemes īpašniekam ir tiesības lietot tauvas joslu, ciktāl šīs tiesības neierobežo Zvejniecības likums, Likums par aizsargjoslām, kā arī citi likumi un normatīvie akti;

Dabiskā tauvas josla ir paredzēta bezmaksas lietošanai šādām vajadzībām:

- kājāmgājējiem;
- zivju resursu un ūdeņu uzraudzībai;
- vides aizsardzībai un ugunsdrošības pasākumu veikšanai;
- laivu piestāšanai, ja ūdensbaseinā kuģošana ir atļauta;
- atpūtai;
- zvejas rīku žāvēšanai un citām ar zveju saistītām darbībām, ja zveja tajā vietā ir atļauta [izņemot zivju apstrādi];

Dabiskās tauvas joslas platums

- gar privāto ūdeņu krastiem - **4 m**;
- gar publisko ūdeņu krastiem - **10 m**;

2. Aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām;

Ūdens ņemšanas vietu aizsargjoslas nosaka, lai nodrošinātu ūdensresursu saglabāšanos un atjaunošanos, kā arī samazinātu piesārņojuma ietekmi uz ūdens resursu kvalitāti visā ūdensgūtnes ekspluatācijas laikā, bet ne mazāk kā uz 25 gadiem. Aizsargjoslas noteikšanu regulē 1999.g.05.01. MKN Nr.8 „Aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodika”.

Ūdens ņemšanas vietu stingra režīma aizsargjosla ap artēziskajiem urbumiem ir 30m plata;

Bakterioloģiskā aizsargjosla nav nepieciešama, jo vertikālās filtrācijas laiks Gaujas-Amatas horizontam ir lielāks par 5500 diennaktīm;

Ķīmiskās aizsargjoslas platums ir **330m**;

Aizsargjoslās **ap ūdens ņemšanas vietām aizliegts** - aizkraut pievedceļus un pieejas pie ūdens ņemšanas ietaisēm, veikt darbus ar triecienmehānismiem izmest un izliet ķīmiski aktīvas un koroziju izraisošas vielas, jebkāda veida derīgo izrakteņu iegūšanas, gultnes padziļināšanas un spridzināšanas darbu veikšana, lietot mēslošanas līdzekļus un ķīmiskos augu aizsardzības līdzekļus;

3. Aizsargjoslas ap purviem;

Aizsargjoslas **ap purviem** [šajā gadījumā *purvi – ekosistēmas uz kūdras augsnēm, kurās koku augstums konkrētajās vietās nevar sasniegt vairāk par 7m*] tiek noteiktas, lai saglabātu bioloģisko daudzveidību un stabilizētu mitruma režīmu mežu un purvu saskares [pārejas] zonā;

Aprobežojumus aizsargjoslās ap purviem kā mitrzemēm nosaka Meža likums. Aizsargjoslās ap purviem **aizliegtas** kailcirtes;

7.4. EKSPLUATĀCIJAS AIZSARGJOSLAS;

Ekspluatācijas aizsargjoslas nosaka gar transporta, telekomunikāciju un citu komunikāciju līnijām saskaņā ar „Aizsargjoslu likuma” prasībām un to uzdevums ir nodrošināt minēto komunikāciju un objektu efektīvu un drošu ekspluatāciju un attīstības iespējas;

Ekspluatācijas aizsargjoslu veidi: gar ielām, autoceļiem, telekomunikāciju līnijām, elektriskajiem tīkliem, siltumtīkliem, meliorācijas būvēm un ierīcēm, ūdensvada un kanalizācijas tīkliem, ģeodēziskajiem punktiem un gāzes noliktavām. uzdevums ir nodrošināt minēto komunikāciju un objektu efektīvu un drošu ekspluatāciju un attīstības iespējas;

1. Aizsargjoslas gar ielām un autoceļiem;

Autoceļu aizsargjoslu ciemos nosaka attiecīgajos teritoriālpārplānojumos vai jauna autoceļa projektā. **Autoceļu** aizsargjoslu lauku apvidos nosaka attiecīgajos teritoriālpārplānojumos, bet tur, kur to nav - no ceļa ass līnijas uz katru pusi:

- II kategorijas ceļiem - 100 m;
- III kategorijas ceļiem - 60 m;
- IV un V kategorijas ceļiem - 30 m;
-

Lai nodrošinātu autoceļa pārredzamību un satiksmes drošību, aizsargjoslās uz ceļiem aizliegts :

- veikt darbības, kuru rezultātā samazinās ceļa pārredzamību vai palielinās aizputinātība;
- veikt kailcirtes gar II un III tehniskās kategorijas autoceļiem **50m** platā joslā, gar IV kategorijas autoceļiem 30m platā joslā un izvietot kokmateriālu krātuves par to rakstveidā neinformējot autoceļa īpašnieku 2 nedēļas pirms koku ciršanas uzsākšanas, kā arī ieaudzēt mežu bez saskaņošanas ar autoceļa īpašnieku ;
- bez autoceļa īpašnieka atļaujas veikt jebkurus celtniecības-montāžas un derīgo izrakteju ieguves darbus, grunts rakšanas un pārvietošanas darbus, izņemot lauksaimniecības vajadzībām nepieciešamos darbus;
- veikt darbības , kuru rezultātā samazinās ūdens caurteces ierīču ūdens caurlaides spēja;

2. Aizsargjoslas gar telekomunikāciju līnijām;

Aizsargjoslu gar sakaru līnijām minimālie līniju platumi abās pusēs no malējo vadu vai kabeļu asīm:

- **gar apakšzemes kabeļu , gaisvadu un radiofikācijas sakaru līnijām** - zemes gabals un gaisa telpa sakaru līnijas augstumā , ko norobežo nosacītas vertikālās plaknes, sakaru līnijas katrā pusē **2.5.m** attālumā no apakšzemes kabeļu līnijas vai no gaisvadu līnijas;
- stīgām meža masīvos un stādījumos ar koku augstumu virs **4.0 m - 3.5 m** katrā pusē no līnijas ass līdz koka zariem;
- vietās kur iespējama bieža koku krišana, stigas platums nedrīkst būt mazāks par stādījumu vidējo augstumu katrā sakaru līnijas pusē;
- ap virszemes un apakšzemes sakaru kabeļu līniju neapkalpojamiem pastiprināšanas punktiem **3.0m;**

Aizsargjoslās gar elektronisko sakaru tīkliem aizliegts:

- bez projekta veikt jebkādas celtniecības un montāžas darbus, kā arī zemes darbus dziļāk par **0.5 m** un planēšanu ar tehniku;
- stādīt kokus, izvietot lauku apmetnes, turēt lopus, nokraut materiālus, kurt ugunsurus;
- salauzt vai apbērt mērstabīgus un brīdinājuma zīmes, novietot uz kabeļu apakšzemes trasēm par **5 T** smagākus priekšmetus, ierīkot autotransporta un mehānismu stāvvietas;
- veikt jebkādas citas darbības , kas var izraisīt telekomunikāciju līniju un iekārtu bojājumus, lietot laužņus, kapļus , dīķus, pneimatiskos instrumentus, rokot zemi tuvāk par **1 m** no kabeļu līnijas abās pusēs;

3. Aizsargjoslas gar elektronisko sakaru tīkliem;

Aizsargjoslas gar elektriskajiem tīkliem nosaka, lai nodrošinātu to ekspluatāciju un drošību .

Minimālais aizsargjoslu platums gar **elektrisko gaisvadu līnijām** - zemes gabals un gaisa telpa šīs līnijas augstumā, ko norobežo nosacītas vertikālas plaknes katrā pusē no malējā vada :

- gar elektrisko tīklu *gaisvadu līnijām* ar nominālo spriegumu :
 - līdz 20 kilovoltiem - 2.5 m katrā pusē;
 - no 20-110 kilovoltiem - 4.0 m katrā pusē;
 - virs 110 kilovoltiem - 8.0 m katrā pusē;
- gar elektrisko tīklu *kabeļu līnijām* - zemes gabals vai gaisa telpa **1 m** attālumā no kabeļu ass līnijas ;

- ap elektrisko tīklu sadales iekārtām, transformatoru apakšstacijām - zemes gabala vai gaisa telpa **1 m** attālumā katrā pusē no šo iekārt nožogojuma vai to visvairāk izvirzīto daļu projekcijas uz zemes virsmas;

Aizsargjoslās gar gaisvadu līnijām aizliegts:

- ierīkot automašīnu un mehānismu stāvvietas un veikt jebkādas darbības, kas saistītas ar cilvēku pulcēšanos;
- celt, kapitāli remontēt, rekonstruēt, nojaukt jebkuras ēkas bez attiecīgo komunikāciju īpašnieku atļaujas;
- ierīkojot nožogojumus vai veicot drenāžas kolektorgrāvju būvi, jā saglabā pievedceļi un pieejas elektriskajiem tīkliem un būvēm;

Izstrādājot detālpārplānojumu, jā uzrāda un jā ievēro "Aizsargjoslu likumā" noteiktās elektrisko tīklu ekspluatācijas aizsargjoslas un jā informē zemes īpašniekus [lietotājus] par īpašuma lietošanas tiesību ierobežojumiem tajās.

Minimālais attālums no gaisa vadiem elektrolīnijām ar spriegumu / līdz 20kV / 110 kV ;

Apdzīvotās vietās:		
• līdz ēkām un būvēm	3m	4m
• līdz ēku un būvju tuvākām izvirzītām daļām pa horizontāli līdz malējam vadam	2m	4m
• līdz zemes virsmai	7m	7m
Ārpus apdzīvotām vietām:		
• līdz zemes virsmai	6m	6m
• līdz koku kronim pa horizontāli	2m	3m

4. Aizsargjoslas gar siltumtīkliem, ūdensvadu, kanalizācijas tīkliem;

Aizsargjoslas gar siltumtīkliem, ūdensvadu un kanalizācijas tīkliem nosaka, lai nodrošinātu to iekārtu un būvju ekspluatāciju un drošību. Aizsargjoslu platums gar ūdensvadu un kanalizācijas spiedvadiem - **5 m** katrā pusē no cauruļvada malas, gar pašteses kanalizācijas vadiem - **3 m** katrā pusē no cauruļvada malas; Ūdenstorņiem, virszemes ūdensrezervuāriem, ūdens spiediena sūkņu stacijām - **5 m** rādiusā ap minētajiem elementiem;

Aizsargjoslās gar siltumtīkliem, ūdensvadu, kanalizācijas tīkliem aizliegts:

- ierīkot sausās tualetes, samazgu bedres u.c. augsnes un gruntsūdens piesārņošanas avotus;
- veikt zemes darbus dziļāk par **0,3 m**;
- stādīt kokus un krūmus;
- glabāt un izliet ķīmiski aktīvas un koroziju izraisošas vielas, degvielu u.c. naftas produktus;

5. Aizsargjoslas gar gāzes vadiem, gāzes noliktavām;

Aizsargjoslas ap gāzes vadiem, gāzes noliktavām nosaka, lai nodrošinātu gāzes vadu, to iekārtu un būvju, gāzes noliktavu ekspluatāciju un drošību. Aizsargjoslu minimālais platums ap gāzes vadiem, atkarībā no gāzes spiediena, tiek noteikts saskaņā ar likumdošanu; Minimālais aizsargjoslu platums ap gāzes balonu iekārtu grupām - **10 m**; Ap sašķidrinātas ogļūdeņražu gāzes pazemes rezervuāru grupu iekārtām – **10m**;

6. Aizsargjoslas ap meliorācijas būvēm un ierīcēm;

Ūdensnotekām lauksaimniecības izmantojamās, meža un purvu teritorijās aizsargjoslas robeža tiek noteikta ūdensnotekas abās pusēs **10 m** attālumā no ūdensnotekas kroles.
Būvlaide no aizsargjoslas ārpus apdzīvotām vietām **6m**;

Apbūves teritorijās aizsargjoslas robeža tiek noteikta ūdensnotekas abās pusēs 10m attālumā no ūdensnotekas kroles;

7.5. SANITĀRĀS AIZSARGJOSLAS

Sanitārās aizsargjoslas tiek noteiktas ap objektiem, kuriem ir paaugstinātas sanitārās prasības - ap kapsētām, dzīvnieku kapsētām, veterinārās uzraudzības objektiem, atkritumu uzglabāšanas vietām un attīrīšanas iekārtām, lai nodrošinātu sanitāro prasību ievērošanu.

Aizsargjoslās gar ūdens **attīrīšanas iekārtām aizliegts** veikt darbus, kas var izraisīt appludināšanu vai grunts ūdens līmeņa paaugstināšanos; aizsargjoslas platums no teritorijas robežas ap notekūdeņu attīrīšanas iekārtām 50-100-200m atkarībā no attīrīšanas iekārtu tehnoloģijas;

Sanitāro aizsargjoslu attālumi:

- specializētām mājlopu fermām: cūku fermai (līdz 12 000 cūku gadā) - **500 m** ;
- govju fermām no 50 govīm un vairāk - **300 m** ;
- aitu fermām ar 20 - 50 aitām un vairāk - **150 m** ;
- specializētām putnu fermām - **300 m** ;
- mājdzīvnieku kūtim zemnieku saimniecībās - **100 m** ;
- vircas bedrēm - tikpat cik no fermām vai kūtim;
- kūtsmēslu glabātuvēm - tikpat cik no fermām vai kūtim;
- kūtsmēslu kompostrešanas laukuma - **100 m** ;

7.6. DROŠĪBAS AIZSARGJOSLAS;

Drošības aizsargjoslas nosaka ap naftas, naftas produktu, ķīmisko vielu, vadiem, noliktavām un krātuvēm, ūdens akvatorijā augšup un lejpus aizsprostiem.

Aizsargjoslu uzdevums ir nodrošināt to tuvumā esošo objektu drošību to ekspluatācijas laikā un iespējamo avāriju gadījumā, kā arī vides un cilvēku drošībai;

7.7. AIZSARGJOSLAS AP KULTŪRAS PIEMINEKĻIEM;

Aizsargjoslas ap kultūras pieminekļiem tiek noteiktas, lai nodrošinātu kultūras pieminekļu aizsardzību un saglabāšanu kā arī samazinātu dažāda veida negatīvu ietekmi uz nekustamiem kultūras pieminekļiem.

Kultūras pieminekļu aizsargjoslu platumu un robežas, kā arī uzturēšanas un kontroles kārtību izstrādā Valsts kultūras aizsardzības inspekcija saskaņā ar normatīvajiem aktiem. Kamēr aizsargjosla nav noteikta, tā minimālais platums **valsts nozīmes** kultūras pieminekļiem **Blomes pagastā** - ne mazāk kā **500 m**, **vietējās nozīmes** kultūras pieminekļiem, kas noteikti ar pagasta pašvaldības lēmumu - no **50-100 m**.

Aizsargjoslās ap kultūras pieminekļiem aizliegts:

- jebkuru saimniecisko darbību aizsargjoslās drīkst veikt tikai ar valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas un kultūras pieminekļa īpašnieka atļauju;
- pārdodot vienam īpašniekam piederošu kultūras pieminekļa un tā aizsargjoslas zemi, aizliegts to sadalīt;
- aizliegts aizkraut piededceļus un pieeja pie kultūras pieminekļa;

- aizliegts glabāt un izliet ķīmiski aktīvas un koroziju izraisošas vielas;

8. PRASĪBAS VELOSIPĒDU, AUTOMAŠĪNU NOVĪETOŠANAI UN DEGVIELAS UZPILDES STACIJU IZVIETOJUMAM

- 8.1. Vispārīgās prasības velosipēdu un automašīnu novietošanai;
- 8.2. Noteikumi autostāvvietām un velosipēdu novietnēm;
- 8.3. Noteikumi automašīnu novietņu piebraucamajiem ceļiem;
- 8.4. Noteikumi degvielas uzpildes staciju izvietojumam;

8.1. VISPĀRĪGĀS PRASĪBAS VELOSIPĒDU UN AUTOMAŠĪNU NOVĪETOŠANAI

- 1) Apbūves noteikumu prasības velosipēdu, automašīnu novietošanai neattiecas ne uz vienu šī likuma pieņemšanas dienā esošu būvi līdz brīdim, kad tās platība tiek palielināta, vai arī tiek grozīta izmantošana, vai pieaug nodarbināto skaits, dzīvokļu skaits, vietu skaits, vai kāds cits raksturojošs lielums, kas prasītu palielināt automašīnu novietošanai nepieciešamo laukumu. Tad šāds laukums ir jānodrošina līdz minētajām izmaiņām atbilstošam lielumam.
- 2) Nepieciešamo automašīnu novietņu (autostāvvietu) skaitu nosaka un to novietojumu nosaka attiecīgie LR būvnormatīvi un apbūves noteikumi, ja tie paredz mazāku automašīnu novietņu skaitu kā šajos apbūves noteikumos, jāpieņem lielākais nodrošinājums.
- 3) Atsevišķos objektos autostāvvietu skaitu nosaka, ievērojot šādus autostāvvietu skaita vietējos normatīvus:

Ēkas un būves/aprēķina vienība	autostāvvietu sk.
• pārvaldes un darījumu iestādes / uz 10 strādājošajiem	3
• ražošanas uzņēmumi / uz 10 strādājošajiem	2
• tirgi / uz 2 tirdzniecības vietām	1
• tirdzniecības objektos/ uz 10 m ² tirdzniecības zāles platības –	1
• restorānos, kafējnīcās/ uz 30 vietām –	10
• sporta būvēs/ uz 20 skatītāju vietām –	1
• kultūras iestādēs uz 100 skatītāju vietām vai uz vienlaikus 100 apmeklētājiem –	15
• objektiem atklāto telpu izbūves teritorijās/ uz vienlaikus 100 apmeklētājiem:	
○ pludmalēs un atpūtas zonās -	20
○ īslaicīgas atpūtas objektos -	15

*Ja aprēķina vienība ir mazāka – normatīvais aprēķina skaitlis jāinterpolē;

8.2. NOTEIKUMI AUTOSTĀVVIETĀM, VELOSIPĒDU NOVĪETNĒM

1. Ar autostāvvietām jānodrošina no tā brīža, kad būve ir pabeigta vai paplašināta.

2. Autostāvvietas jāizvieto uz tā paša zemesgabala vai tajā pašā būvē, kuras izmantošanai stāvvietas nepieciešamas, izņemot gadījumus, ja zemesgabals atrodas pilsēt būvniecības pieminekļa teritorijā vai, ja Vietējā likumā noteikts citādi. Ietverot autostāvvietas citās būvēs, jāievēro Latvijas būvnormatīvi attiecīgo būvju projektēšanai.
3. Ja būve vai zemesgabals ietver vairāk nekā vienu izmantošanu un katrai izmantošanai noteikts savs autostāvvietu normatīvs, tad nepieciešamo automašīnu autostāvvietu skaitu nosaka katrai izmantošanai atsevišķi un skaitu summē.
4. Autostāvvietas vienai izmantošanai nedrīkst uzskatīt par autostāvvietām jebkādai citai izmantošanai, izņemot, ja kādai no izmantošanām nepieciešams liels skaits īslaicīgas lietošanas autostāvvietu un lietošanas laiku iespējams savietot.
5. *Zemes platība vienas automašīnas izvietojšanai virszemes atklātā autostāvvietā jāpieņem* **25 m²;**
6. *Zemes platības vienas kravas automašīnas izvietojšanai jāpieņem ne mazāk par* **25 m²;**
7. Zemes platība viena pasažieru autobusa izvietojšanai virszemes atklātā autostāvvietā jāpieņem **75 m²;**
8. Zemesgabala lielums viena velosipēda novietošanai stāvvietā jāpieņem - **0.5 m²;**
9. Zāļie stādījumi iežogotās autostāvvietās jākopj gan teritoriju iekšienē, gan ārpus iežogojuma zemesgabala robežās.

8.3. NOTEIKUMI AUTOMAŠĪNU NOVIETŅU PIEBRAUCAMAJIEM CEĻIEM

1. Autostāvvietu un garāžu piebraucamajiem ceļiem jābūt vismaz 3,0 m platiem (katrai joslai), izņemot gadījumus, ja apbūves noteikumos ir noteikts citādi.
2. *Attālums no iebrauktuves garāžā vai izbrauktuves no tās jāpieņem ne mazāks par*
 - 50 m no krustojuma ar maģistrāli,
 - 20 m no krustojuma ar vietējās nozīmes ielu,
 - 30 m no sabiedriskā pasažieru transporta pieturvietas.

8.4. NOTEIKUMI DEGVIELAS UZPILDES STACIJU IZVIETOJUMAM

Degvielas uzpildes staciju izvietojums, projektēšana, būvniecība un ekspluatācija

nav pieļaujama:

- 1) kultūras pieminekļu teritorijās, pilsētas aizsargājamās apbūves teritorijās, memoriālu piemiņas vietu, pieminekļu un aizsargājamu dabas objektu tiešā tuvumā;
- 2) ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslās 10 m platā joslā (AL, 37.p.4);
- 3) aizsargjoslās ap ūdens ņemšanas vietām (AL, 39.p.3);
- 4) elektrisko tīklu, siltumtīklu, ūdensvadu, kanalizācijas tīklu, gāzes apgādes tīklu aizsargjoslās;
- 5) valsts ģeodēzisko atbalsta punktu aizsargjoslās;
- 6) karjeru aizsargjoslās;
- 7) Degvielas uzpildes vietām jābūt segtām, to teritorijās jānodrošina iespēja savākt izlijušo degvielu;
- 8) Jāparedz lietus ūdeņu savākšana un attīrīšana;
- 9) Attālums no degvielas uzpildes stacijas ar pazemes tvertnēm šķidrās degvielas glabāšanai līdz pirmsskolas bērnu iestādes, izglītības iestādes, ārstniecības iestādes (ar stacionāru) zemesgabala robežām vai līdz dzīvojamo un sabiedrisko ēku un būvju sienām jāpieņem ne mazāks par 50 m. Šis attālums jānosaka no degvielas pildnēm un degvielas pazemes tvertnēm. To pieļaujams samazināt,

bet ne vairāk kā par 25 m, ja degvielas uzpildes stacija paredzēta tikai vieglo automašīnu uzpildei un ne vairāk par 500 uzpildēm dienā.

9. ATSEVIŠĶU APBŪVES TERITORIJU IZMANTOŠANAS NOTEIKUMI

APBŪVES TERITORIJAS – ir pašvaldības administratīvās teritorijas daļa, kas paredzēta virszemes un pazemes, dzīvojamo, publisko, ražošanas un tehnisko būvju būvniecībai.

BLOMES PAGASTA TERITORIJAS PLĀNOJUMĀ noteiktas sekojošas funkcionālās zonas:

- 9.1. DZĪVOJAMĀS APBŪVES TERITORIJAS;
- 9.2. JAUKTAS – DARĪJUMU un SABIEDRISKĀS NOZĪMES OBJEKTU APBŪVES TERITORIJAS;
- 9.3. JAUKTAS – RAŽOŠANAS UN TEHNISKĀS APBŪVES TERITORIJAS;
- 9.4. LĪNIJBŪVJU TEHNISKĀS APBŪVES TERITORIJAS
- 9.5. LABIEKĀRTOTAS KOPLIETOŠANAS, TŪRISMA UN REKREĀCIJAS TERITORIJAS;
- 9.6. MEŽSAIMNIECĪBAS /MEŽU/ TERITORIJAS;
- 9.7. PROBLĒMU TERITORIJAS;
- 9.8. LAUKSAIMNIECĪBĀ IZMANTOJAMĀS TERITORIJAS;
- 9.9. SAKŅU DĀRZU TERITORIJAS;
- 9.10. KOPĪGO INTEREŠU TERITORIJAS;

9.1. DZĪVOJAMĀS APBŪVES TERITORIJAS;

– pašvaldības administratīvās teritorijas daļa, kurā galvenais izmantošanas veids ir dzīvojamo ēku apbūve;

9.1.1. Savrupmāju dzīvojamās apbūves teritorijas

Apbūves noteikumos **savrupmāju dzīvojamās apbūves teritorijas** – pagasta administratīvās teritorijas Blomes ciemā, nozīmē zemesgabalus, kuros primārais zemes un būvju izmantošanas veids ir savrupmāju (vienas ģimenes vai divu ģimeņu dzīvojamo māju) vai diviņu māju (divu bloķētu vienas ģimenes dzīvojamo māju) apbūve, kur katra no tām izmantojama vienīgi kā vienas vai vairāku kopā dzīvojošu ģimeņu mājoklis.

Atlautā izmantošana:

Nolūki, kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves uz zemes, kas paredzēta savrupmāju (ģimenes māju) apbūvei **primārais ir:**

- **savrupmāja;**
- **vienas vai divu ģimeņu dzīvojamā māja;**

- **dvīņu māja,**
- **rindu mājas;**

palīgizmantošana:

- saimniecības ēka [kūts, pagrabs, klēts, pirts, šķūnis, garāža u.c.];
- telpas individuālajam darbam [darbnīca, smēde u.tml.];
- pansijas, īres dzīvokļi;
- mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekts,
- pirmskolas bērnu iestāde [ciemos];
- mazēka;

Zemesgabala maksimālais apbūves blīvums - 30%; (LBN 209, 3.1.3.p.).

Maksimālais ēkas u.c. būves stāvu skaits un augstums, ja ar detalplānojumu nav noteikts citādi:

- **dzīvojamai mājai** - 2 stāvi + bēniņu izbūve, mājas augstums līdz korei = 12m;
- **saimniecības ēkai** - 1 stāvs + jumta izbūve, ēkas augstums līdz jumta korei = 8m;

Priekšpagalma dziļums (būvlaide), ciemos [parcelētās teritorijās], kur zemes gabalu lielums ir sākot ar 0.08 ha:

- Priekšpagalma minimālais dziļums **nedrīkst** būt mazāks par 3,0 m (LBN 209, 3.1.1.p.), izņemot iedibinātas būvlandes gadījumus vai, ja ar detalplānojumu ir noteikts citādi.
- Priekšpagalma minimālais dziļums pie pilsētas vai rajona nozīmes maģistrālās ielas nedrīkst būt mazāks par **6,0 m** (LBN 209, 3.1.1.p.), izņemot iedibinātas būvlandes gadījumus vai, ja ar detalplānojumu ir noteikts citādi.

SAIMNIECĪBAS ĒKA VAI BŪVE

Saimniecības ēku vai būvi Vidzemes ciemā un Blomes apdzīvotajā vietā **nedrīkst** :

- ierīkot priekšpagalmā vai, stūra [gala] zemesgabala gadījumā, ārējā sānu priekšpagalmā;
- uzskatīt par saimniecība ēku vai būvi, ja tā piebūvēta dzīvojamai mājai;
- ja tiek ievērotas ugunsdrošības un sanitārās normas, kā arī ēku un zemesgabalu insolācijas prasības, ar aizmugures kaimiņu zemesgabala īpašnieka rakstisku piekrišanu, ko viņš apliecina ar parakstu uz zemesgabala plānojuma lapas, aizmugures pagalma minimālo dziļumu drīkst samazināt vai būvēt uz robežas ar noteikumu, ka *attālumam no dzīvojamo telpu logiem līdz saimniecības ēkām kaimiņu zemesgabalos jābūt mazākam par 6,0 m*. Ja kaimiņš atļauj būvēt uz sava zemesgabala robežas, to jāieraksta Zemesgrāmatā.
- *Ja būve izvietota tieši pie kaimiņa zemesgabala robežas, tad būves sienai, kas atrodas uz robežas, jābūt veidotai kā ugunsdrošajai sienai ar iespēju kaimiņam piebūvēt pie tās savu būvi* (LBN 209, 3.1.2.p.).
- Pret zemesgabala sānu vai aizmugures robežu pavērsta dzīvojamās mājas fasāde, kurā ir logi, nedrīkst atrasties tuvāk par 4,0 m no attiecīgās robežas.

CITI NOTEIKUMI:

- **Komposta vietu izvietošana** **savrupmāju teritorijās nav atļauta** priekšpagalmā un ārējā sānpagalmā. Komposta vietu izvietošana nav atļauta tuvāk par **1,5 m** no kaimiņu zemesgabala robežas. Ar sānu, aizmugures vai, ja nepieciešams, abu kaimiņu zemesgabalu īpašnieku rakstisku piekrišanu, ko viņi apliecina ar parakstiem uz zemesgabala plānojuma lapas, šo attālumu drīkst samazināt vai izvietot komposta vietu uz zemesgabala robežas;

- **Žogi ciemu savrupmāju teritorijās.** Apbūvētie zemesgabali var būt nenozogoti - ja ar detālplānojumu nav noteikts citādi.
- **Dzīvojamām mājām** nodrošinātām ar notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm vai hermētiskām izsmejamām tvertnēm, vai septikiem [septiku izbūve iespējama, ja ir atbilstoši grunts apstākļi, pietiekoši liels zemes gabals un iespēja novadīt nofiltrētos ūdeņus];

9.1.2. Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas

Apbūves noteikumos **mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas** nozīmē **zemesgabalus**, kurā primārais zemes un būvju izmantošanas veids ir mazstāvu daudzdzīvokļu namu un rindu māju dzīvojamā apbūve, bet sekundārais – cita atļautā izmantošana, kas izvietojama māju pirmajos stāvos, piebūvēta dzīvojamai mājai vai atrodas tajā pašā zemesgabalā un nerada būtisku piesārņojumu.

Šāda tipa apbūve Blomes pagasta teritorijā ir esoša un perspektīvā varētu tikt plānota Blomes ciemā;

Atļautā izmantošana:

Nolūki, kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves uz zemes, kas paredzēta mazstāvu dzīvojamajai apbūvei **primārais ir:**

- **1–3 stāvu ar bēniņstāva izbūvi daudzdzīvokļu dzīvojamā māja;**
- **1-2 stāvu ar bēniņstāva izbūvi rindu māja;**
- **savrupmāja;**

palīgizmantošana:

- telpas individuālā darba vajadzībām;
- pansija un īres dzīvoklis;
- sociālās aprūpes iestāde;
- mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekts,
- sporta būve ēkas iedzīvotāju izmantošanai;
- vietējas nozīmes pārvaldes iestāde;

Zemesgabala minimālā platība: to nosaka detālplānojums, katrā konkrētā gadījumā;

Zemesgabala maksimālais apbūves blīvums: **35-45%** un to precizē detālplānojumā;

Zemesgabala minimālā brīvā [zaļā] teritorija: **40%;**

Maksimālais ēkas u.c. būves stāvu skaits un augstums: **3 stāvi,** ja ar detālplānojumu nav noteikts citādi;

Priekšpagalma dziļums (būvlaide)

Dzīvojamā ēka ar dzīvokļiem 1.st. jānovieto atkāpjoties **6m** no ielu sarkanām līnijām. Priekšpagalma minimālais dziļums nedrīkst būt mazāks par **3,0 m** (LBN 209, 3.1.1.p.), izņemot iedibinātas būvlandes gadījumus vai, ja ar detālplānojumu ir noteikts citādi.

Saimniecības ēka vai būve:

Saimniecības ēku vai būvi ciemos **nedrīkst** :

- ierīkot priekšpagalmā vai, stūra [gala] zemesgabala gadījumā, ārējā sānu priekšpagalmā;

- uzskatīt par saimniecība ēku vai būvi, ja tā piebūvēta dzīvojamai mājai;
- ja tiek ievērotas ugunsdrošības un sanitārās normas, kā arī ēku un zemesgabalu insolācijas prasības, ar aizmugures kaimiņu zemesgabala īpašnieka rakstisku piekrišanu, ko viņš apliecina ar parakstu uz zemesgabala plānojuma lapas, aizmugures pagalma minimālo dziļumu drīkst samazināt vai būvēt uz robežas ar noteikumu, ka *attālumam no dzīvojamo telpu logiem līdz saimniecības ēkām kaimiņu zemesgabalos jābūt mazākam par 6,0 m* . Ja kaimiņš atļauj būvēt uz sava zemesgabala robežas, to jāieraksta Zemesgrāmatā.
- *Ja būve izvietota tieši pie kaimiņa zemesgabala robežas, tad būves sienai, kas atrodas uz robežas, jābūt veidota kā ugunsdrošajai sienai ar iespēju kaimiņam piebūvēt pie tās savu būvi* (LBN 209, 3.1.2.p.).
- Pret zemesgabala sānu vai aizmugures robežu pavērsta dzīvojamās mājas fasāde, kurā ir logi, nedrīkst atrasties tuvāk par **4,0 m** no attiecīgās robežas.

Autostāvvietas: Uz katru dzīvokli, jāparedz īslaicīgā autostāvvietā vienai automašīnai, kas atrodas ne tuvāk kā **20m** no dzīvokļu logiem;

Attālumi starp dzīvojamām mājām:

Attālums starp 2-3 stāvu daudzdzīvokļu un rindu mājām:

- izvietojot tā ar garākajām fasādēm vienu pretī otrai , jāpieņem ne mazāks par **15 m**;
- izvietojot pretī viena ēkas garākajai fasādei otras ēkas gala fasādi ar dzīvojamo istabu logiem , attālums starp tām jāpieņem ne mazāks par **10 m** ;
- ja tiek nodrošināta istabu nepārskatāmība no ēku logiem un ievērotas insolācijas un apgaismojuma normas, minētos attālumus drīkst samazināt;

CITI NOTEIKUMI

- nevienu vairākstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamo māju nedrīkst būvēt no jauna, pārbūvēt vai ierīkot, ja tā nav pieslēgta ciema centralizētajam ūdensvadam un kanalizācijas sistēmai;
- zemes gabalā jābūt paredzētam bērnu spēļu un rotaļu laukumam un saimniecības pagalam [paklāju tīrīšanai, atkritumu konteineriem, u.tml.];

9.1.3. Lauku teritorijas ar viensētu , zemnieksētu

1. Apbūves noteikumos **teritorijas ar viensētu , zemnieksētu [L]** nozīmē teritorijas, kur primārais ir zemes izmantošana, lai ražotu laukkopības un lopkopības produktus, tos saglabātu, daļēji apstrādātu, bet sekundārais – citas šajā teritorijā atļautās izmantošanas.
2. Nolūki kuriem atļauts izmantot zemi, būvēt un pārbūvēt, ierīkot vai izmantot ēkas un būves uz lauksaimniecības zemes ar viensētām, zemnieku sētām ir:
 - **zemnieku sēta, viensēta:**
 - **lauksaimnieciska lietošana;**
 - **kokaudzētava;**
 - savrupmāja;
 - saimniecības ēkas;
 - pagrabs;
 - aka;
 - pagalms;
 - siltumnīca
 - lecektis;
 - tūrisms;
 - viesu māja;
 - māja ar viesu uzņemšanu;
 - telpas individuālam darbam;

Attālumi starp ēkām un būvēm /dzīvojamo ēku, saimniecības ēkām un būvēm/:

- Atbilstoši sanitārajām normām un ugunsdrošības noteikumiem;
- Katrā konkrētajā gadījumā un apbūves teritorijā – individuāli;
- ēku izvietojums nosakāms atbilstoši zemesgabala konfigurācijai un novietnei [kur un kā izvietojas tuvākā apbūve], orientācijai pēc debespusēm, valdošā vēja virziena, piebraucamā ceļa izvietojuma, teritorijas funkcionālajai izmantošanai, konkrētas vietas ainavas novērtējumam - būvlaide parasti tiek iedibināta projektēšanas procesā;
- **Dzīvojamām mājām** jābūt nodrošinātām ar notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm vai hermētiskām izsmeļamām tvertnēm, vai septikiem [septiku izbūve iespējama, ja ir atbilstoši grunts apstākļi, pietiekoši liels zemes gabals un iespēja novadīt nofiltrētos ūdeņus];
- Ja plānotā būvniecība pārsniedz zemesgrāmatā ierakstīto platību apbūvei, nepieciešams veikt konkrētās zemes izmantošanas transformāciju – par zemi apbūvei;

CITI NOTEIKUMI

- ja zemes īpašnieks veic uzņēmējdarbību lielos apmēros un apbūves platība plānojas pārsniegt **0,5 ha** un tā atrodas saimniecības dažādās vietās, teritorijai jāizstrādā zonējums, bet konkrētām vietām detālpārplānojums;

9.2. JAUKTAS - SABIEDRISKAS NOZĪMES DARĪJUMU OBJEKTU APBŪVES TERITORIJAS;

Apbūves noteikumos **jauktas darījumu un sabiedriskās nozīmes objektu apbūves teritorijas** nozīmē zemesgabalus, kur primārais zemes un būvju izmantošanas veids ir **darījumu - komerciāla rakstura un sabiedriska vai sociāla rakstura**, bet sekundārais – cita atļautā izmantošana;

Atļautā izmantošana:

Nolūki, kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot ēku vai citu būvi uz zemes, kas paredzēta jauktas darījumu un sabiedriskās nozīmes objektu apbūves teritorijas

primārais ir:

- **darījumu iestāde;**
- **pārvalde iestāde,**
- **izglītības iestāde;**
- **pirmskolas bērnu iestāde;**
- **kultūras iestāde,**
- **relīģijas iestāde,**
- **sabiedriska iestāde,**
- **sakarņu iestāde – pasts;**
- **viesnīca, viesu māja;**
- **tirdzniecības un pakalpojumu objekts,**
- **ārstniecības iestāde,**
- **sociālās aprūpes iestāde**
- **sporta būve,**

palīgizmantošana:

- autostāvvietā,
- daudzdzīvokļu dzīvojamais nams;
- dzīvoklis kā palīgizmantošana;

- savrupmāja;
- privāts mājas bērnudārzs;
- atpūtas vai izpriecu iestāde;
- telpas individuālā darba vajadzībām;
- pansija un īres dzīvoklis;
- noliktava;
- vieglās ražošanas uzņēmums, atsevišķā zemes gabalā, ja to paredz detaļplānojums;

Zemesgabala maksimālais blīvums: **50-60%**, ja detaļplānojumā nav noteikts citādi;

Zemesgabalu minimālā brīvā [zaļā] teritorija: **20-30%**, ja detaļplānojumā nav noteikts citādi;

Maksimālais ēkas vai citas būves augstums: **16m**, ja ar detaļplānojumu nav noteikts citādi;
Šis punkts neattiecas uz tehnoloģiskiem procesiem nepieciešamām izbūvēm vai instalācijām [masti, antenas, dūmeņi un tml.];

Autostāvvietas: **Jāievēro atklāto autostāvvietu izvietojuma noteikumi;**

CITI NOTEIKUMI

- **aizliegts** patvaļīgi mainīt darījumu un sabiedrisko iestāžu ēku vai atsevišķu telpu izmantošanas veidu un veikt pārbūves, kas nav saskaņotas likumā noteiktā kārtībā pagasta pašvaldībā un pašvaldības **BŪVVALDĒ**;
- **uz dzīvojamām mājām attiecināmi dzīvojamās apbūves teritorijas noteikumi;**
- uz dzīvokli, kā palīgizmantošanu attiecas noteikums, ka katram dzīvoklim jānodrošina piekļūšana atsevišķi no citām izmantošanām;
- nav pieļaujama žogu uzstādīšana, atskaitot ēkas, kam to paredz būvnormatīvi vai, ja detaļplānojumā nav noteikts citādi;
- pie atkritumu konteineru novietnēm, jāparedz piebrauktuves;

9.3. JAUKTAS RAŽOŠANAS UN TEHNISKĀS APBŪVES TERITORIJAS

Apbūves noteikumos **jauktas ražošanas un tehniskās apbūves teritorijas** nozīmē zemesgabalus, kur primārais zemes un būvju izmantošanas veids ir **lauksaimnieciskās ražošanas un servisa objektu teritorijas, rūpnieciskās ražošanas objektu un komunālās apbūves teritorijas**, bet sekundārais – cita atļautā izmantošana;

Atļautā izmantošana:

Nolūki, kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves uz zemes, kas paredzēta jauktai ražošanas un tehniskās apbūves objekta apbūvei

primārais ir:

- **ražošanas uzņēmums [vieglās ražošanas, kokapstrādes u.tml.],**
- **lauksaimniecības produktu ražošanas un pārstrādes uzņēmums,**
- **noliktava [šķūnis, jebkuras konstrukcijas angārs, nojume u.tml.];**
- **inženiertehniskās komunikācijas;**
- **notekūdeņu attīrīšanas iekārtas;**
- **artēziskās akas, ūdenstorņi, sūkņu stacijas;**
- **tehniskās apkopes stacija,**
- **degvielas uzpildes stacijas**
- **kaltes,**
- **mazie HES;**

- garāžas,
- lopkopības fermas [govju, aitu, cūku];
- putnu fermas;
- zirgaudzētava-manēža,
- kažokādas zvēru audzētavas;
- stādaudzētavas;
- derīgo izrakteņu karjeri [pēc izstrādes rekultivējami];

palīgizmantošana:

- savrupmāja vai dzīvoklis ;
- mazstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamā māja;
- darījumu iestāde;
- pārvaldes ēka;
- tirdzniecības vai pakalpojumu objekts;
- saimniecības ēka;
- atklāta uzglabāšana;
- sabiedriskā garāža,

Zemesgabala maksimālais apbūves blīvums: **50 līdz 60 %** un to precizē detaļplānojumā;

Zemesgabala minimālā brīvā [zaļā] teritorija: ne mazāka kā **20%**; tiek noteikta detaļplānojumā;

Maksimālais ēkas vai citas būves stāvu skaits un augstums: **16m,**

ja ar detaļplānojumu nav noteikts citādi;
Šis punkts neattiecas uz tehnoloģiskiem procesiem nepieciešamām izbūvēm vai instalācijām [masti, antenas, dūmeņi un tml.];

Autostāvvietas: **Jāievēro atklāto autostāvvietu izvietojuma noteikumi;**

Citi noteikumi:

- inženiertehnisko komunikāciju objektā jānodrošina, zemesgabalu , kas atrodas ārpus tehniskās apbūves, aizsardzība pret trokšņiem, visa veida piesārņojumiem, ja šie zemesgabali neatrodas ražošanas teritorijās;
- plānojamie attālumi no lopkopības fermām : 300m līdz valsts galvenajiem autoceļiem, 150m līdz 1.un 2. šķiras autoceļiem, 50m līdz pagasta ceļiem, līdz dzīvojamai apbūvei ne mazāk kā 300m;
- brīvēstāvošas lopkopības fermas izdala uz atsevišķa zemes gabala un pieskaita ražošanas teritorijai, ja tās pārsniedz sekojošus rādītājus : cūku fermas ar apgrozību virs 1000 cūkām gadā; govju fermas ar 40 govīm un vairāk; aitu fermas ar 100 aitām un vairāk; kažokzvēru fermas; putnu fermas; zirgu fermas ar 20 zirgiem un vairāk;

9.4. LĪNIJBŪVJU TEHNISKĀS APBŪVES TERITORIJAS

Apbūves noteikumos **linijbūvju tehniskās apbūves teritorijas** nozīmē zemesgabalus , kur primārais zemes un būvju izmantošanas veids ir - **galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir autotransporta, gājēju un velosipēdistu satiksme, kā arī maģistrālo inženierkomunikāciju izvietojuma, bet sekundārais – cita atļautā izmantošana;**

9.4.1. Autoceļu un to izbūvju teritorijas

Pašvaldības administratīvās teritorijas daļa, kur galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir **autotransporta, velosipēdu un gājēju satiksme un to apkalpes objektu būves**. Ielu un ceļu teritorijā [starp brauktuvi un sarkano līniju] izvieto arī maģistrālās inženierkomunikācijas.

Atlautā izmantošana:

Nolūki, kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves uz zemes, kas paredzēta līnijbūvju tehniskās apbūves objekta apbūvei autoceļu un to būvju teritorijās

primārais ir:

- valsts autoceļi,
- pagasta nozīmes autoceļi un ielas,
- vietējās nozīmes iela,
- velosipēdistu celiņi,
- gājēju celiņi, ietve,
- auto stāvlaukums,
- meža ceļš,
- inženiertehnisko komunikāciju koridors,
- inženiertehnisko komunikāciju objekts;

Nodalījuma joslas un sarkanās līnijas, aizsargjoslas:

Izstrādājot detālplānojumus un būvprojektus par pamatu jāņem minimālie platumi metros ielu sarkanajām līnijām, ceļu nodalījuma joslām un braucamajām daļām;

- **pagasta nozīmes ceļi un ielas:**

- sarkanajās līnijās 9-25m;
- braucamā daļa 7-9m;
- būvlaide 6m;

- **pagasta ciema kvartāla iela 4.5m;**
- **velosipēdistu celiņi min 2m plati;**
- **gājēju celiņi min 1.5m, katrā brauktuves pusē;**
- **lauku apbūves u.c. izmantojamo veidu teritorijās – pamatojums par aprobežojumiem un nosacījumiem - ieraksts zemesgrāmatā;**

Ceļu klātne: pagasta ceļu, ciema ielu,, piebrauktuvi, laukumu, ietvju klātnēm jābūt ar cietu segumu;

Citi noteikumi:

Ja ceļš vai iela veido strupceļu, tad brauktuves galā jāparedz autotransporta apgriešanās laukums, ja nepieciešams - ierīko apgriešanās laukumu sabiedriskajam transportam;

9.4.2. Inženiertehniskās apgādes un līnijbūvju objektu apbūves teritorijas;

Pašvaldības administratīvās teritorijas daļa, kur galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir **esošās un plānotās elektroapgādes, telekomunikāciju, siltumapgādes, ūdensapgādes, kanalizācijas, drenāžas objektu** un to darbības nodrošināšanai nepieciešamo ēku un būvju izvietojuma teritorijas;

Atlautā izmantošana:

Nolūki, kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves uz zemes, kas paredzēta līnijbūvju tehniskās apbūves inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu teritorijai

primārais ir:

- **inženiertehnisko komunikāciju koridors;**
- **inženiertehnisko komunikāciju objekts;**
- **inženiertehnisko komunikāciju apkalpes objekts;**

Citi noteikumi:

- zemesgabala apbūves intensitāte, min brīvā [zajā] teritorija, maksimālais ēkas u.c. būves stāvu skaits un augstums, tiek noteikts detālplānojumā vai pašvaldības būvvaldes plānošanas un arhitektūras uzdevumā;
- inženierkomunikācijas parasti cenšas plānot un izvietot ceļu nodalījuma joslu vai ielu sarkano līniju robežās, ja tādas nav – atbilstoši pašvaldību būvvaldes plānošanas un arhitektūras uzdevumam;
- ciemos – centralizētas ūdensapgādes, kanalizācijas, siltumapgādes, gāzes apgādes komunikāciju tīklu izvietojuma un attālumi jāparedz atbilstoši pastāvošām projektēšanas normu prasībām;
- No gaisvadu elektrisko līniju vadiem līdz būvēm, zemes un ūdens virsmai pieļaujami šādi minimālie attālumi metros:

ATTĀLUMS [LAUKU TERITORIJĀ] no malējā vada - OBJEKTAM DABĀ	SPRIEGUMS kV		
	Līdz 1	6-20	110
Attālums no vada līdz zemei vai ūdenstilpes virsmai (m)	6,0	6.0	6.0
Avārijas režīmā pie trūkstoša vada blakus pārlaidumā (m)	-	4.5	4.5
Attālums no vada līdz būvei (m)	1,0	2,0	4.0
Attālums no elektrolīnijas pārvades ass līdz koka vainagam (m)	1.0	4.5	11.0
Attālums no vada līdz atsevišķam koka zaram (m)	1.0	2.0	3.0

9.5. LABIEKĀRTOTAS KOPLIETOŠANAS, TŪRISMA UN REKREĀCIJAS UN TO APBŪVES OBJEKTU TERITORIJAS

Pašvaldības administratīvās teritorijas daļa, kur galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir **sabiedrībai brīvi pieejamas neapbūvētas un neapbūvējamas teritorijas ar daļēju vai pilnīgu veģetāciju, kuras netiek vai tiek intensīvi koptas labiekārtotas un apsaimniekotas ; Tūrisma un rekreācijas teritorijas [T]** nozīmē zemesgabalus, kuros primārais būvju izmantošanas veids ir ar tūrismu, atpūtu, sportu kultūru saistīta apbūve, bet sekundārais – cita atļautā izmantošana.; Apbūve šajās teritorijās nav primārais zemes izmantošanas veids, bet ir pieļaujama tad, ja tā nepieciešama atļautās izmantošanas nodrošināšanai;

Šajos apbūves noteikumos labiekārtota koplietošanas un to objektu apbūves teritorijas nozīmē zemesgabalus (vai to daļas), kas ietver šādas dabas teritorijas (arī liegumus, mikroliegumus):

- **mežus,**
- **parkmežus,**
- **parkus;**
- **alejas,**
- **pļavas;**
- **purvus;**
- **apstādījumus [parkus, dārzus, skvērus]**

- **ūdenstilpes un ūdenstece, to krastu joslas;**
- **ģimenes dārziņus**
- **atmatas;**
- **lauksaimniecības zemes;**

Atļautā izmantošana:

Nolūki, kādiem atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot ēku un citu būvi uz zemes, kas noteikta kā labiekārtots koplietošanas un to apbūves objektu teritorija, izriet no to teritoriju specifikas un galvenokārt ir saistīti ar rekreāciju: **teritoriju atļautās izmantošanas noteikumus nosaka ievērojot ekoloģiskos , vides un ekspluatācijas apstākļus , attiecīgās teritorijas detaļplānojumos;**

Labiekārtoto koplietošanas un to apbūves objektu teritoriju iedalījums **Blomes pagastā :**

9.5.1. Meži, mežparki, skvēri

Apbūves noteikumos mežu ,mežparku vides saglabāšanas josla nozīmē zemesgabalus (vai to daļas) , kur primārais ir teritoriju izmantošana atpūtai un veselības uzlabošanai;

- Nolūki kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot ēkas vai citas būves uz zemesgabaliem (vai to daļām) **mežu, mežparku joslā** izriet tikai no šo joslu specifikas; Šajās teritorijās atļautās izmantošanas nosaka teritorijas detaļplānojums, ievērojot ekoloģiskos , vides un ekspluatācijas apstākļus un apsaimniekošanas noteikumus;
- Kopējā izbūvju teritorija tiek noteikta % no **mežu, mežparku** nogabala, ietverot tajā : ēkas, citas būves, piebraucamos ceļus, autostāvvietas, gājēju ceļi, celiņi, takas, skatu laukumi vai spēļu vietas, vietas kempingiem, koplietošanas wc: **mežiem 5%; parkmežiem 10%; ; parkiem 15%;**
- maksimālais stāvu skaits - 1+ JUMTA STĀVA IZBŪVE;
- atļauts ierīkot stāvvietas tikai teritorijas apkalpei, ja detaļplānojumā nav noteikts citādi;
- Ja apmeklētāju skaits sabiedriskās lietošanas teritorijās vienlaicīgi 10 – 50 cilv/ha, jāparedz celiņu un taku tīkls apmeklētāju kustības organizēšanai , bet klajumos un mežmalās augsnes aizsargstādījumi; Ja apmeklētāju skaits ir lielāks par 50 cilv/ha, jāparedz meža pārveidošana par parku;
- **sabiedriskas lietošanas apzaļumotām vietām jābūt labiekārtotām;**

9.5.2. Apstādījumi

- Apbūves noteikumos **apstādījumi** ietver parkus, skvērus, savrupmāju un dzīvojamo māju priekšpagalmu un pagalmu apstādījumus, kapsētas , dabīgo ūdensteču un ūdenstilpju krastus un nogāžu stādījumus;
- Atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot ēkas un citas būves uz zemesgabaliem [arī to daļām] – ir šo teritoriju izmantošana izvērtējot tō īpatnības un ar to saistīto teritorijas izmantošanas nepieciešamību, galvenokārt protams atpūtai;
- Autostāvvietu izvietojumu un platību nosaka detaļplānojumā;

9.5.3. Ūdenstilpes un ūdenstece

Apbūves noteikumos **ūdenstilpes un ūdenstece** nozīmē teritorijas , kur uzkrājas ūdens ar caurteci vai bez tās.

Atļautā izmantošana:

- Ūdens uzkrāšana;
- Ūdens novadīšana;
- Sporta nodarbības;
- Tūrisms;
- Rekreācija un atpūta;
- Zvejošana un makšķerēšana;

Saistībā ar ūdenstilpēm un ūdenstecēm, kur tas nepieciešams, atļauts izbūvēt speciālās **ūdenssaimniecības būves:**

- Dambjus,
- Aizsprostus;
- Ūdens sūknētavas;
- Mazie HES;
- Laipas, tiltiņi un tml.;
- Laivu mājas;

Citi noteikumi:

- Upju un ezeru krastu līniju drīkst izmainīt tikai, ja nepieciešamas krastu nostiprināšana, lai novērstu to tālāku eroziju;
- Upju un ezeru gultņu izmaiņa pieļaujama tikai aizsērējušo ūdens baseinu attīrīšanai;
- **Aizliegts** iegūt būvmateriālus upju un ezeru gultnēs;
- **Aizliegts** ūdenstilpēs un ūdenstecēs ievadīt bioloģiski un mehāniski neattīrītus notekūdeņus;

9.6. MEŽSAIMNIECĪBAS /mežu/ TERITORIJAS;

Teritorijas, kuras izmanto un apsaimnieko atbilstoši mežu apsaimniekošanu regulējošiem normatīvajiem aktiem un dabas aizsardzības plānam.

Atļautā izmantošana: / atkarībā no konkrētās teritorijas specifikas/

- **koksnes un nekoksnes vērtību izmantošana;**
- **rekreācija;**
- **kokaudzētava;**
- sekundārais – cita atļautā izmantošana;

Privāto un valsts mežu apsaimniekošanas juridiskais pamats ir mežu ierīcības un apsaimniekošanas projekts;

Atļauju izsniegšana būvniecībai uz zemesgabaliem, kuri atrodas valsts mežu fonda zemēs, iespējama tikai izņēmuma gadījumos, likumdošanā noteiktajā kārtībā, tikai teritorijās, kuras nesedz īpaši aizsargājami meža iecirkņi, mikroliegumi, aizsargjoslu meži, aizsargzonas gar ūdeņiem un mitrzemēm;

Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas jāapsaimnieko atbilstoši likumdošanai un dabas aizsardzības plāniem;

Meža zemes transformēt citam zemes izmantošanas veidam var tikai atbilstoši likumdošanai;

Citi noteikumi: **nedrīkst** pieļaut meža platību sadrumstalošanu, sadalīšanu mazākos nogabalos, kā fiziskai vai juridiskai personai piederošu nekustamo īpašumu – meža teritoriju;

9.7. PROBLĒMU TERITORIJAS

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos – tās ir teritorijas, kurām šajā pagasta teritorijas plānojumā nav noteikta atļautā izmantošana – **pamestās, degradētās, piesārņotās**, bet kurās ir saglabājusies infrastruktūra – pievedceļi, komunikāciju tīkli, līnijbūves;

Tās ir teritorijas, kurās atļautā izmantošana pagaidām nav noteikta un tās izmantošana vai attīstība ir ar pagaidu statusu:

- bijušo fermu, lielfermu teritorijas;
- bijušās mehāniskās darbnīcas, mehāniskie sektori un tml.;
- atkritumu izgāztuvju teritorijas;
- ķīmikāliju noliktavas un tml.;
- pamesti karjeri;

9.8. LAUKSAIMNIECĪBĀ IZMANTOJAMĀS TERITORIJAS

Apbūves noteikumos **lauksaimniecībā izmantojamās teritorijas** - teritorijas, kuru galvenais izmantošanas veids ir lauksaimnieciskās produkcijas ražošana un viensētas, lopu kūtis, būves lopbarības un lauksaimniecības produkcijas uzglabāšanai un pārstrādei.

Atļautā izmantošana:

Nolūki, kādos atļauts izmantot teritoriju ir:

- **lauksaimnieciskā izmantošana,**
- **dārzenkopība /augļkopība, puķkopība, sēņkopība, zemstiklu kultūru audzēšana/;**
- **bišķopība,**
- **lopkopība, lopkopības ferma,**
- **zvērkopība;**
- kokaudzētava,
- viensēta,
- zemnieksēta;
- saimniecības ēkas,
- komposta sagatavošana,
- pagalms,
- piemājas saimniecības,
- personīgās palīgsaimniecības,
- sakņu dārzi,
- dīķis /līdz 0,1ha zemes transformācija nav nepieciešama/.

Palīgizmantošana:

- viesu māja,
- lauku tūrisma mītnes un palīgceltnes,

- telpas individuālam darbam,
- zemesgabalos pie lielceļiem - tirdzniecības un/vai pakalpojumu objekts.

Lauksaimniecības zemes platības:

1. lauksaimniecības teritorijās **2 ha;**
2. īpaši vērtīgas lauksaimniecības zemes **5 ha.**

Maksimālais apbūves laukums vienai sētai: **līdz 1.5 ha;**

/ atkarīgs no tā kāda ir attiecīgās saimniecības lauksaimniecības specializācija un kopējā apsaimniekojamā platība/;

Nedrīkst:

- veikt bioloģiski vērtīgo pļavu uzaršanu vai apmežošanu;
- augstvērtīgās lauksaimniecības zemēs zemesgabali nav dalāmi mazākos kā **20 ha**, jāveicina konsolidācija, zemes nedrīkst transformēt citos izmantošanas veidos, to primārais izmantošanas veids ir laukkopības un lopkopības produktu ražošana;
- pieļauta būvniecības darbus tā, lai tas ietekmētu meliorācijas sistēmu darbību un lai nenotiktu zemes gabalu dališana;
- ierīkot un remontēt ceļus tā lai izjauktu meliorācijas sistēmu darbību.
- īpaši vērtīgās lauksaimniecības apmežot.

Dzīvojamā ēku skaits uz zemesgabala: **to nosaka konkrēti katrā noteiktā gadījumā;**

/parasti 1 dzīvojamā ēka, ja neliela zemes platība un nav attīstīta lauksaimnieciskā lielražošana, kurā darba devējs nodrošina ar apdzīvojamo platību darba ņēmējus/;

Attālumi starp dzīvojamām mājām un saimnieciska rakstura būvēm:

- attālums no savrupmājas līdz kūtij vai kūtsmēslu glabātuvei **nedrīkst** būt mazāks par **50m;**
- minimālie attālumi no dzīvojamām, sabiedriskām un ražošanas palīgēkām līdz ražošanas ēkām un garāžām jāparedz **ne mazāki par 9 m;**
- attālumi starp viena zemesgabala robežās izvietotām dzīvojamām un saimniecības ēkām **ne mazāki kā 7m.**

Lopkopība fermas un kūtis:

- lopkopības fermām un kūtīm jābūt noteiktajā attālumā no citām fermām, apdzīvotām vietām, ceļiem un citiem objektiem;
- lopkopības ferma un kūts jāizvieto tā, lai tās sanitārā aizsargjosla un aizsargzona nepārsniegtu tā zemesgabala robežas, kur šī ferma vai kūts atrodas. Ar rakstisku kaimiņu piekrišanu aizsargjoslu var samazināt līdz attālumam, kuru akceptē blakus esošais zemes īpašnieks;
- fermas teritorijā jāparedz ceļi, vieta dzīvnieku pastaigu aplokiem, palīgēkām, veterinārajiem objektiem un barības noliktavām.

Attālumi no lopkopības fermām:

1. galvenajiem valsts autoceļiem **200 m;**
2. līdz 1. un 2. šķiras autoceļiem **150 m;**
3. līdz **Brantu pagasta** ceļiem **50 m;**
4. līdz dzīvojamai apbūvei atkarībā no attiecīgās fermas sanitārajām aizsargjoslām, bet ne mazāk par **300 m.**

Lopkopības fermu izvietojšanas nosacījumi:

/Ja fermas pārsniedz minētos rādītājus, tās izdala uz atsevišķa zemes gabala un pieskaita ražošanas teritorijai/

1. cūku fermas ar apgrozību virs 1 tūkst. cūku gadā;
2. govju fermas 40 govīm un vairāk;
3. aitu fermas 100 aitām un vairāk;
4. kažokzvēru fermas;
5. putnu fermas;
6. zirgu fermas 20 zirgi un vairāk;
7. aitu fermas 100 aitām un vairāk.

9.9. SAKŅU DĀRZU TERITORIJAS

Apbūves noteikumos **sakņu dārzu teritorijas** – teritorijas, kuru galvenais izmantošanas veids ir sakņu dārzi un kurās atļauts būvēt vienīgi pagaidu saimniecības ēkas un siltumnīcas.

Atļautā izmantošana:

Sakņu dārzu teritorijās primārais zemes izmantošanas veids ir

- **dārzkopība, sakņkopība,**
bet sekundārais
- siltumnīca un sezonas rakstura neapkurināma saimniecības ēka.

Zemes gabala MINIMĀLĀ PLATĪBA:

100 m².

Citi noteikumi:

- uz zemes gabala var atrasties līdz 5m² liela pagaidu saimniecības ēka un līdz 20 m² siltumnīca bez kapitāliem pamatiem;
- zemes gabalu nav atļauts iežogot;
- lietotājiem jāpiedalās un jāorganizē ceļu uzturēšana sakņu dārzu teritorijā;
- uz zemes gabala nav atļauti augļu koku stādījumi.

9.10. KOPĪGO INTEREŠU TERITORIJAS

Apbūves noteikumos **kopīgo interešu teritorijas** – teritorijas kaimiņu pašvaldību un **Blomes pagasta** pierobežā, kuru attīstība var ietekmēt nekustamā īpašuma izmantošanu kaimiņu pašvaldībā un Brantu pagastā. Teritorijas nosaka abpusēji vienojoties pašvaldībām.

Atļautā izmantošana:

Nolūki, kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot ēkas un būves uz zemes, kas atzīta kā **kopīgo interešu teritorija**, atļauta esošā un atļautā plānotā teritorijas izmantošana pēc vispārējiem 9.nodaļas sadaļu nosacījumiem.

Iznēmumi:

Kopīgo interešu teritorijas sadaļas nosacījumi stājas spēkā, ja kopīgo interešu teritorijas un būvprojektu saskaņošana notiek abpusēji.

Papildinājumi:

- sniegt informāciju pašvaldībām par pagasta pierobežas objektiem, kuru aizsargjoslas ievērtējamas vietējā teritorijas plānojumā vai paredzēti izvietot pašvaldību robežu tuvumā un būtiski varētu ietekmēt teritorijas izmantošanu.
- būvprojektu saskaņot ar kaimiņu pašvaldību, ja tas atrodas: nekustamā īpašuma zemes gabalā, kam ir tieša robeža ar kaimiņu pagastu, esošā vai paredzamā objekta ekspluatācija saistīta ar aizsargjoslu izveidošanu, kas ietekmē pašvaldības teritorijā esošo nekustamo īpašumu izmantošanu.

10. KULTŪRAS PIEMINEKĻU UN KULTŪRVĒSTURISKĀ MANTOJUMA AIZSARDZĪBA

- 10.1. Pielietojums;
- 10.2. Kultūrvēsturiskā mantojuma klasifikācija;
- 10.3. Vispārīgie noteikumi;
- 10.4. Arheoloģijas, arhitektūras, vēstures un mākslas pieminekļi;

10.1. PIELIETOJUMS

Šīs nodaļas noteikumi attiecas uz:

- pagasta teritorijas attīstības plānā īpaši apzīmētām vēsturiskās apbūves teritorijām, Valsts, vietējās nozīmes pieminekļiem un to aizsardzības joslām;
- uz atsevišķiem objektiem – arheoloģijas, arhitektūras, vēstures un mākslas pieminekļiem.

Kultūras pieminekļu aizsardzību nosaka LR likums „Par kultūras pieminekļu aizsardzību” no 11.03.1997.

10.2. KULTŪRVĒSTURISKĀ MANTOJUMA KLASIFIKĀCIJA

Vēsturiskā apbūve Blomes pagastā iedalīta divās kategorijās:

- valsts nozīmes arheoloģijas, arhitektūras un vēstures pieminekļi;
- vietējās nozīmes arheoloģijas, arhitektūras un vēstures pieminekļi;

10.3. VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

•
Kultūras pieminekļus ir aizliegts iznīcināt. Nekustamos kultūras pieminekļus drīkst pārvietot vai pārveidot tikai izņēmuma gadījumā ar Kultūras ministrijas Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas (turpmāk – Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija) atļauju. Kultūras pieminekļa pārveidošana vai tā oriģinālo daļu aizstāšana ar jaunām daļām pieļaujama tikai tad, ja tā ir vienīgā iespēja, kā saglabāt pieminekli, vai arī tad, ja pārveidojuma rezultātā nepazeminās pieminekļa kultūrvēsturiskā vērtība.

/KL, 3.pants/

Valsts pārvaldi kultūras pieminekļu aizsardzībā un izmantošanā nodrošina MK, un to realizē Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija.

Likumos un MK noteikumos noteiktās kompetences ietvaros Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas izdotie administratīvie akti – norādījumi – par katra atsevišķa kultūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu ir saistoši attiecīgā kultūras pieminekļa īpašniekam (valdītājam).

/KL, 5.pants/

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija katrā rajonā un republikas pilsētā ieceļ valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektoru, kas ir pakļauts tieši inspekcijai un darbojas saskaņā ar dienesta instrukciju. /KL, 6.pants/

Kultūras pieminekļi LR var būt valsts, pašvaldību, kā arī fizisko un citu juridisko personu īpašumā. Nostiprinot īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu, kas atzīts par kultūras pieminekli, Zemesgrāmatā izdarāma attiecīga atzīme par tiesību aprobežojumiem. Šāda atzīme tiek izdarīta, pamatojoties uz Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas iesniegumu. Ja nekustamais īpašums ir kultūras pieminekļis, tas ir pietiekams pamats attiecīgās atzīmes izdarīšanai Zemesgrāmatā. Atzīme izdarāma 10 dienu laikā no Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas iesnieguma saņemšanas dienas vai vienlaikus ar īpašuma tiesību reģistrāciju. Nekustamo kultūras pieminekļu sarakstus Zemesgrāmatu nodaļām iesniedz attiecīgais valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektors. /KL, 7.pants/

Ja kultūras pieminekļa īpašnieks atsavina kultūras pieminekli, valstij ir pirkuma tiesības. Kārtību, kādā valsts realizē pirkuma tiesības, nosaka MK noteikumi.

Aizliegts *atsavināt viena kultūras pieminekļa vai pieminekļu kompleksa atsevišķas daļas, kā arī sadalīt zemi, ja tādējādi tiek apdraudēta kultūras pieminekļa saglabāšana.*

Kultūras pieminekļu atsavināšana var notikt, ja par nodomu atsavināt kultūras pieminekli tā īpašnieks ir paziņojis Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijai, attiecīgā rajona valsts kultūras pieminekļu inspektors ir apsekojis kultūras pieminekli un nākamais tā īpašnieks ir iepazīstināts ar norādījumiem par attiecīgā kultūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu. /KL, 9.pants/

Zemesgabalus, uz kuriem atrodas kultūras pieminekļi, drīkst piešķirt lietošanā vai iegūt īpašumā zemes tiesību aktos noteiktajā kārtībā tikai tad, ja nākamais valdītājs vai īpašnieks ir iepazīstināts ar norādījumiem par attiecīgā kultūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu. /KL,9.pants/

Fiziskajām un juridiskajām personām jānodrošina, lai tiktu saglabāti kultūras pieminekļi, kas ir to īpašumā (valdījumā). Valsts īpašumā esošo kultūras pieminekļu saglabāšanu nodrošina to valdītāji.

Kultūras pieminekļa īpašnieka (valdītāja) pienākums ir:

- 1) *ievērot likumus un citus normatīvos aktus, kā arī Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas norādījumus par kultūras pieminekļu izmantošanu un saglabāšanu; informēt Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju par katru bojājumu, kas radies īpašumā (valdījumā) esošajam kultūras piemineklim. /KL, 11.pants/*
- 2) *Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijai ir tiesības apsekot objektus, kuriem ir kultūras vērtība, lai izlemtu jautājumu par to ņemšanu valsts uzskaitē. /KL, 13.pants/*

- 3) *Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstu apstiprina MK. Kultūras pieminekļus atbilstoši to vēsturiskajai, zinātniskajai, mākslinieciskajai vai citāda kultūras vērtībai iedala valsts un vietējās nozīmes pieminekļos. Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksts publicējams laikrakstā "Latvijas Vēstnesis".*
- 4) Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksta projektā objektu iekļauj Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija. Attiecīgais valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektors rakstveidā paziņo objekta īpašniekam (valdītājam) par viņa īpašumā (valdījumā) esošā objekta iekļaušanu valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksta projektā. **Objekta īpašnieks (valdītājs) par savu attieksmi pret objekta iekļaušanu valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksta projektā 30 dienu laikā no paziņojuma saņemšanas brīža informē Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju, kura izskata šo iesniegumu.**
- 5) *Objekta iekļaušanai valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā nav vajadzīga īpašnieka (valdītāja) piekrišana. Viņam tiek noteikti nodokļu atvieglojumi vai kompensēti zaudējumi, ja tādi radušies sakarā ar zemes vai objekta lietošanas ierobežojumiem.*
- 6) *Kultūras pieminekļu un to teritoriju iezīmēšanu administratīvi teritoriālo vienību plānos un valsts kadastrālās uzmērīšanas dokumentos nodrošina Valsts zemes dienests par valsts budžeta līdzekļiem. /KL, 14.pants/*
- 7) *Objekta izslēgšana no valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksta pieļaujama, ja objekts pilnībā zaudējis savu kultūras pieminekļa vērtību. Objektus no valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksta izslēdz MK pēc Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas ierosinājuma. /KL, 15.pants/*
- 8) *Jaunatklātie objekti, kam ir vēsturiska, zinātniska, mākslinieciska vai citāda kultūras vērtība, neatkarīgi no tā, kā īpašumā tie atrodas, līdz jautājuma izlemšanai par šo objektu iekļaušanu valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā, bet ne ilgāk kā sešus mēnešus no dienas, kad par to ticis informēts objekta īpašnieks, atrodas valsts aizsardzībā.*
- 9) *Par objektiem, kuri atrasti zemē, virs zemes, ūdenī, senās celtnēs vai to daļās un atliekās un kuriem varētu būt vēsturiska, zinātniska, mākslinieciska vai citāda kultūras vērtība, atradējam 10 dienu laikā jāpaziņo Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijai. /KL, 17.pants/*
- 10) *Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektors nosūta kultūras pieminekļa īpašniekam (valdītājam) norādījumus par attiecīgā kultūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu. Šie norādījumi stājas spēkā ar brīdi, kad kultūras pieminekļa īpašnieks (valdītājs) tos saņēmis un ar parakstu apliecinājis, ka iepazīsies ar tiem. /KL,20.pants/*
- 11) *Vērtīgas vēsturiskas vides aizsardzība jānodrošina, veicot kompleksu rekonstrukciju, vienlaicīgi restaurējot arhitektoniski un kultūrvēsturiski nozīmīgās ēkas, rekonstruējot, modernizējot, kapitāli remontējot esošās ēkas, izlases kārtībā būvējot jaunus objektus, saglabājot vides īpatnības, attīstot inženierkomunikācijas un uzlabojot teritorijas labiekārtojumu.*
- 12) *Kultūras pieminekļi konservējami, restaurējami un remontējami tikai ar inspekcijas rakstveida atļauju un tās kontrolē. kultūras pieminekļu izpētes darbus, kas var novest pie kultūras pieminekļa pārveidošanas, arī arheoloģisko izpēti, drīkst veikt tikai ar inspekcijas rakstveida atļauju un tās kontrolē. /KL, 21.pants/*
- 13) *Pirms būvniecības, meliorācijas, ceļu būves, derīgo izrakteņu ieguves un citu saimniecisko darbu uzsākšanas šo darbu veicējam jānodrošina kultūras vērtību apzināšana paredzamo darbu zonā. Fiziskajām un juridiskajām personām, kas saimnieciskās darbības rezultātā atklāj arheoloģiskus vai*

citus objektus ar kultūrvēsturisku vērtību, par to nekavējoties jāziņo inspekcijai un turpmākie darbi jāpārtrauc; /KL, 22.pants/

- 14) Attālums starp kultūras pieminekļiem un inženierkomunikācijām rekonstrukcijas situācijā jāpieņem ne mazāks par:
- 5,0 m līdz ūdensvadam, kanalizācijai vai siltumvadam,
 - 2,0 m līdz pārējām inženierkomunikācijām.
 - Šajos gadījumos jāgarantē speciālu tehnisku pasākumu veikšana būvdarbu laikā.
- 15) *Kultūras pieminekļus, kuru saglabāšanu īpašnieks nenodrošina, pēc Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas ierosinājuma atsavina tiesas ceļā. Namīpašumu atsavināšanas gadījumā īrnieku tiesības tiek saglabātas saskaņā ar LR tiesību aktiem.*
/KL, 27.pants/
- 16) *Katram kultūras piemineklim var noteikt tā kultūrvēsturisko vērtību. To veic Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija. Atlīdzība par kaitējumu, kas izdarīts kultūras piemineklim, tiek aprēķināta atbilstoši šim kultūras piemineklim noteiktajai kultūrvēsturiskajai vērtībai.*
/KL, 28.pants/
- 17) ***Darījumi ar kultūras pieminekļiem, kas veikti, pārkāpjot likumā noteikto kārtību, atzīstami par spēkā neesošiem.***
- 18) *Par kultūras pieminekļu aizsardzības, izmantošanas, uzskaites, restaurācijas un remonta noteikumu neizpildīšanu, kultūras pieminekļu aizsargjoslu režīma pārkāpšanu un par citiem tiesību aktos paredzētajiem pārkāpumiem personas saucamas pie kriminālās, administratīvās vai citas atbildības saskaņā ar LR tiesību aktiem.*
/KL, 30.pants/

10.4. ARHEOLOĢIJAS, ARHITEKTŪRAS, VĒSTURES un MĀKSLAS PIEMINEKĻI

I. Valsts vai vietējās nozīmes aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā iekļautie objekti Blomes pagastā:

Valsts aizsardz. Nr.	Pieminekļa Vērtības grupa	Pieminekļa veids	Pieminekļa nosaukums	Pieminekļa atrašanās vieta
2353	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Krēslīņu senkapi /Zelta kalniņš/	Blomes pagastā pie „Krēslīņiem”
6140	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	„Ringū” saiešanas nams	Blomes pagasta ” Ringos”

11. BŪVTIESĪBU ĪSTENOŠANAS KĀRTĪBA

- 1.1. VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI;
- 11.2. BŪVNICĪBAS PRIEKŠLIKUMU ĪSTENOŠANAS KĀRTĪBA;
- 11.3. VIENKĀRŠOTA RENOVĀCIJA UN VIENKĀRŠOTA REKONSTRUKCIJA;
- 11.4. BŪVPROJEKTĒŠANAS SAGATAVOŠANA;
- 11.5. PASŪTĪTĀJA TIESĪBAS UN PIENĀKUMI;
- 11.6. VALSTS UN PAŠVALDĪBAS INSTITŪCIJU TIESĪBAS UN PIENĀKUMI;
- 10.7. PROJEKTĒŠANAS UZDEVUMS;
- 10.8. BŪVPROJEKTA IZSTRĀDĀŠANA;
- 11.9. BŪVPROJEKTĒŠANAS PRAKSES TIESĪBAS, ATBILDĪBA PAR BŪVPROJEKTU;
- 11.10. BŪVPROJEKTĒŠANAS STADIJAS, SKIČU UN TEHNISKAIS PROJEKTS;
- 11.11. BŪVPROJEKTA SASKAŅOŠANA, AKCEPTĒŠANA, IZMAIŅAS AKCEPTĒTĀ BŪVPROJEKTĀ, EKSPERTĪZE;
- 11.12. BŪVATĻAUJAS SAŅEMŠANAS KĀRTĪBA;
- 11.13. BŪVDARBU ORGANIZĒŠANA, SAGATAVOŠANA, DOKUMENTĀCIJA;
- 11.14. BŪVDARBU UZRAUDZĪŠANA un KVALITĀTE, APTURĒŠANA, PĀRTRAUKŠANA, BŪVES KONSERVĀCIJA UN NOJAUKŠANA;
- 11.15. NOLIETOJUŠOS BŪVJU ATJAUNOŠANA VAI NOJAUKŠANA. PATVAĻĪGĀS BŪVNICĪBAS OBJEKTU NOJAUKŠANA;
- 11.16. BŪVJU PIENĒMŠANA EKSPLUATĀCIJĀ;
- 11.17. VIDES AIZSARDZĪBAS NOSACĪJUMI;
- 11.18. LAUKSAIMNIECĪBĀ IZMANTOJAMĀS ZEMES UN ZEMES, KURĀM NEPIECIEŠAMA TRANSFORMĀCIJA;

11.1. Vispārīgie noteikumi;

Būvniecības priekšlikumu īstenošanas kārtība aptver būvniecības, modernizācijas, labiekārtošanas un citu attīstības priekšlikumu izskatīšanas, saskaņošanas, akceptēšanas, būvprojektēšanas un būvēšanas kārtību un ir attiecināma uz jebkuras juridiskas vai fiziskas personas nodomātu vai izstrādātu attīstības priekšlikumu neatkarīgi no nekustāmā īpašuma piederības.

Būvniecības priekšlikumu īstenošanas kārtība paredz **Blomes pagasta pašvaldības** atklātu darbību.

Par noteiktajā kārtībā jebkuras juridiskā vai fiziskās personas iesniegta, tai piederošā vai iznomātā zemes gabala attīstības priekšlikuma izskatīšanas gaitu visās pašvaldības instancēs līdz galīgā lēmuma pieņemšanai ir atbildīga institūcija, kurai deleģētas

**BLOMES pagasta pašvaldības Būvvaldes funkcijas -
Valkas rajona pašvaldību Būvvalde.**

Ja iesniegti vairāku personu attīstības priekšlikumi kādam konkrētam zemesgabalam, vai saņemts būvniecības priekšlikums par īpaši vērtīgu zemesgabalu, **pagasta padome** ir tiesīga organizēt konkursu par labāko būvniecības priekšlikumu;

Par jebkuras juridiskās vai fiziskās personas iesniegta būvniecības priekšlikuma uz **Blomes pagastā** esoša zemesgabala izskatīšanas gaitu, līdz attiecīga domes lēmuma pieņemšanai ir atbildīgs Būvvaldes vadītājs – galvenais arhitekts.

**Par būvprocesu Blomes pagastā,
VALKAS RAJONA PAŠVALDĪBU BŪVVALDE veido arhīvu;**

Lietas, kas saistītas ar būvprocesa realizāciju **Blomes pagastā** - noslēdz ar aktu, ko apstiprina Būvvaldes vadītājs, paraksta būvvaldes Būvinspektors / arī Valsts Būvinspektors, ja būvniecība veikta par valsts vai pašvaldības līdzekļiem/ un komisijas locekļi / attiecīgo institūciju pārstāvji;

Akti tiek nodoti valsts arhīvā, katru gadu sniedzot atskaiti Blomes pagasta padomei.

Piezīme:

Šajā apbūves noteikumu nodaļā populārā valodā un grafiski viegli uztveramā veidā dota, izskaidrota un noteiktā secībā sakārtota būvprocesa īstenošanas /realizācijas, veikšanas/ kārtība; Interesentam ieteicams iepazīties ar visu tekstu, kas dots jebkurā no apakšvirsrakstiem, par cik būvprocesa gaitu, vai kādu tā sadaļu var labāk izprast kontekstā nevis akcentējoties uz konkrētu APBŪVES NOTEIKUMU punktu.

Profesionāļiem: būvētājiem, projektētājiem utt. ieteicams papildus šiem teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem lietot likumdošanas aktu un normatīvu oriģinālus;

11.2. Būvniecības priekšlikumu īstenošanas kārtība;

Jebkura juridiska vai fiziska persona, **turpmāk – persona**, kura nodomājusi

Blomes pagastā

īstenot būvniecības priekšlikumu, var iepazīties ar **Blomes pagasta** teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem. Ja kādi noteikumi vai prasības nav skaidri, būvvaldes speciālisti tos precizē vai izskaidro.

Būvniecību var ierosināt:

nekustamā īpašuma īpašnieks;

nomnieks;

lietotājs;

vai to pilnvarota persona (projekta vadītājs);

Uz pilnvaroto personu (projekta vadītāju) attiecas visi šajos noteikumos noteiktie pasūtītāja pienākumi, tiesības un atbildība;

Persona sagatavo būvniecības priekšlikumu un iesniedz Būvvaldei izskatīšanai būvniecības priekšlikuma

būvniecības iesniegumu – uzskaites karti:

- ziņas par būvētāju : fiziskās personas kodu , adresi un telefona Nr. juridiskās personas reģistrācijas Nr., adresi , telefona Nr., un kontaktpersonu;
- priekšlikuma īsu izstāstu ;
- zemesgabala plānojuma skici uz zemesgabala robežu plāna ;
- Zemesgrāmatas akta vai zemesgrāmatas nostiprinājuma uzraksta kopiju;
- Ēku un būvju tehniskās inventarizācijas kopiju [renovācijas un rekonstrukcijas objektiem];
- Zemes nomas līguma kopijas , ja zemes īpašnieks nav būvētājs, nomai jābūt iereģistrētai Zemesgrāmatā un nomai jābūt noslēgtai vismaz uz 10 gadiem;
- Zemes īpašnieka notariāli apliecināta piekrišana būvniecībai , ja zemes nomas līgumā nav norādes par nomnieka tiesībām būvēt.
- U.c. konkrētai būvei nepieciešamos dokumentus, ja BŪVVALDEI tie nepieciešami atzinuma sagatavošanai;

BŪVVALDE var pieprasīt uzrādīt BŪVVALDĒ iesniedzamo dokumentu oriģinālus un personu apliecinošu dokumentu, ja kopijas tiek iesniegtas bez notariāla apstiprinājuma; Pretējā gadījumā BŪVVALDE var atteikt izskatīt būvniecības pieteikumu;

**„Būvniecības iesniegumu - uzskaites karti” –
reģistrē un izskata BŪVVALDĒ 30 dienu laikā,
pēc būvniecības iesnieguma – uzskaites kartes reģistrācijas dienas;**

**Būvvalde izskata attiecīgās būvniecības ieceres atbilstību
Blomes pagasta teritorijas plānojumam , detālplānojumam un apbūves
noteikumiem un izsniedz
- plānošanas un arhitektūras uzdevumu
- būves nojaukšanas uzdevumu,
vai
sniedz pamatotu rakstisku atteikumu.
Ja saskaņā ar Būvniecības likuma 12. pantu nepieciešama būvniecības publiska
apspriešana, būvvalde 14 dienu laikā sniedz rakstisku atzinumu;**

(MK 06.09.2005. noteikumu Nr.685. redakcijā)

„Būvniecības iesniegums - uzskaites karte” ir iesniedzama arī tad, ja iepriekš tiek izstrādāts būvniecības mets- priekšlikums, vai ir nepieciešami tehniskie noteikumi inženierkomunikāciju pieslēgšanai ;

**Plānošanas un arhitektūras uzdevums
ir pamats būvprojektēšanai, bet nedod tiesības uzsākt būvdarbus;**

- Ja netiek skartas trešo personu īpašuma tiesības - **„Būvniecības iesniegumu - uzskaites karte”
nav nepieciešama šādos gadījumos:**
- tiek īstenots interjera projekts;

- tiek veikta vienkāršota renovācija [būves vai tās daļas renovācija neskarot nesošās būvkonstrukcijas, ēkas fasādi, koplietošanas telpas vai koplietošanas komunikācijas;
- tiek veikta vienkāršota rekonstrukcija [būves vai tās daļas funkcijas maiņa (lietošanas veida) bez pārbūves;

(MK 06.09.2005. noteikumu Nr.685. redakcijā)

Ja no būvvaldes saņemts atteikums, būvniecības ierosinātājs ir tiesīgs lūgt **Blomes pagasta padomi** pārskatīt būvvaldes lēmumu.
Ja būvniecības ierosinātāju neapmierina pašvaldības lēmums, to var iesniegt izskatīšanai **tiesā**;

11.3. Vienkāršota renovācija un vienkāršota rekonstrukcija;

Vienkāršotas renovācijas vai vienkāršotas rekonstrukcijas ierosinātājs vienojas ar atbildīgo projektētāju par ieceres dokumentācijas izstrādi un aizpilda **apliecinājuma karti**;

Apliecinājuma karti sagatavo **3 eksemplāros**:
viens eksemplārs iesniegšanai būvvaldē, viens paredzēts pasūtītājam, viens atbildīgajam projektētājam;

Vienkāršotas renovācijas vai vienkāršotas rekonstrukcijas ierosinātājs būvvaldē iesniedz

- apliecinājuma karti;
- paskaidrojuma rakstu;
- atbilstoši ieceres dokumentācijai izstrādātu telpu plānu ar tehnisko rādītāju eksplikāciju;
- būves vai telpu grupas aktuālās tehniskās inventarizācijas lietas kopiju;
- īpašuma tiesības apliecinājošu dokumenta kopijas;
- mainīto inženiertīklu pievadu shēmu, ja mainīti inženiertīklu pievadi;
- Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas atļauju, ja vienkāršota renovācija, vai vienkāršota rekonstrukcija paredzēta valsts aizsargājamā kultūras pieminekļa teritorijā vai tā aizsardzības zonā esošā būvē;

Būvvalde vienkāršotas renovācijas vai vienkāršotas rekonstrukcijas ieceri **izskata 10 darbadienu** laikā pēc tās reģistrācijas būvvaldē un izdara apliecinājuma kartē atzīmi par ieceres akceptēšanu vai sniedz rakstisku pamatotu atteikumu;

Ja minētajā termiņā no būvvaldes atteikums nav saņemts, vienkāršotas renovācijas vai vienkāršotas rekonstrukcijas ierosinātājs ir tiesīgs:

- uzsākt būvdarbus un pēc to pabeigšanas, pamatojoties uz vienkāršotas ieceres dokumentāciju un apliecinājuma karti, iesniedz Valsts zemes dienestā iesniegumu par grozījumu (izmaiņu) izdarīšanu būves vai telpu grupas tehniskās inventarizācijas lietā;
- uzsākt paredzēto saimniecisko darbību;

Ar būves vai telpu grupas tehnisko inventarizāciju saistītos izdevumus sedz tās pasūtītājs ;

Ja Valsts zemes dienests veicot tehnisko inventarizāciju konstatē, ka būves vai būves daļas izmaiņas neatbilst vienkāršotas renovācijas vai vienkāršotas rekonstrukcijas ieceres dokumentācijai, tās ierosinātājs pasūta **eksperta – sertificēta speciālista - atzinumu**;

Pozitīvs eksperta – sertificēta speciālista - atzinums ir pamats grozījumu (izmaiņu) izdarīšanai būves vai telpu grupas tehniskās inventarizācijas lietā;

Eksperta – sertificēta speciālista - atzinuma kopiju ierosinātājs iesniedz būvvaldē;

Vienkāršotas renovācijas vai vienkāršotas rekonstrukcijas ieceres dokumentāciju izstrādā atbilstoši būvniecību reglamentējošiem normatīvajiem aktiem un **Blomes pagasta pašvaldības** saistošajiem noteikumiem;

11.4. Būvprojektēšanas sagatavošana;

Lai uzsāktu būvprojektēšanu , nepieciešami šādi dokumenti:

- situācijas plāns M 1:2000 – 1:5000;
- zemesgabala topogrāfiskais plāns mērogā 1:500 - 1;1000;
- būves inventarizācijas lieta, ja būvprojektu izstrādā esošai būvei;
- plānošanas un arhitektūras uzdevums;
- citi būvprojektēšanai nepieciešamie dokumenti, ja to nosaka Ministru kabineta noteikumi, kas izdoti saskaņā ar Būvniecības likuma 6.pantu;
(2000.gada 2.maija MK noteikumu Nr.162 redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 30.09.2003. noteikumiem Nr.547)
- un izejmateriāli , kurus pasūtītājam sagatavo un izsniedz pašvaldība un tās dienesti , inženierkomunikāciju īpašnieku vai valsts institūcija pēc pasūtītāja vai viņa pilnvarotās personas pasūtījuma vai būvprojektēšanas veicēja pieprasījuma.

Rakstiskā pieprasījumā pasūtītājs norāda projektējamās būves paredzamās jaudas , katra inženierkomunikāciju vai teritoriālpilnošanas elementa veida patēriņus /ierēķinot perspektīvo attīstību/ un pievieno apbūves gabala situācijas / novietnes / plānu vai būvprojekta metu.

Būvvalde , atkarībā no būvniecības ieceres nozīmīguma un sarežģītības , var sīkāk konkretizēt būvprojektēšanas iecerei nepieciešamo izejmateriālu sarakstu.

11.5. Pasūtītāja tiesības un pienākumi;

Pasūtītājs ir tiesīgs iepazīties ar **Blomes pagasta** teritorijas plānojumu, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem vai detālpilnošanu, saņemt būvvaldē attiecīgus dokumentus un informāciju par prasībām un ierobežojumiem, kas attiecas uz pasūtītāja īpašumā vai valdījumā esošo būvniecībai paredzēto zemes gabalu;

Ja būvniecības finansēšana pilnībā vai daļēji paredzama no valsts vai pašvaldības budžeta, būvprojektēšanas sagatavošanas darbu noslēgumā pasūtītājs rīko būvprojektēšanas izsoli vai izsludina konkursu saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem par kārtību, kādā organizējami būvprojektu un teritorijas plānošanas skicju konkursi, un normatīvajiem aktiem par valsts un pašvaldību pasūtījumiem;

11.6. Valsts un pašvaldības institūciju tiesības un pienākumi;

Saskaņā ar Būvniecības likuma 12.pantu pašvaldība ir tiesīga pagarināt atzinuma vai atteikuma par būvniecības ieceri , izsniegšanas termiņu uz publiskās apspriešanas laiku, bet ne ilgāk par 3 mēnešiem;

Attiecīgo valsts un pašvaldības institūciju pienākums ir izsniegt pasūtītāja vai būvvaldes pieprasītos dokumentus un informāciju, kas attiecas uz būvniecības iesniegumā – uzskaites kartē norādīto zemes gabalu vai uz tā esošo būvi;

(grozījumi MK noteikumiem Nr.162 no 02.05.2000.)

11.7. Projektēšanas uzdevums;

Projektēšanas uzdevums ir būvprojektēšanas līguma neatņemama sastāvdaļa, ko sastāda un paraksta **pasūtītājs un projektētājs;**

Projektēšanas uzdevumā norāda projektējamās būves :

- galvenās funkcijas un parametrus;
- teritorijas plānojuma un inženierkomunikāciju projektēšanas prasības;
- cik būvprojektēšanas stadijās izstrādājams būvprojekts;
- īpašie nosacījumi [vēlamās būvkonstrukcijas, materiāli, tehnoloģija];

Ja būvi nojauc, projektēšanas uzdevumā norāda prasības nojaukšanas darbu projektam.

Ja būvniecības iecere, finansējums vai citi nosacījumi paredz būvobjekta nodošanu ekspluatācijā pa būves kārtām , projektēšanas uzdevumā norāda katru nododamo būvkompleksu un to būvniecības secību;

11.8. Būvprojekta izstrādāšana;

Noteiktā kārtībā izstrādāts , saskaņots un akceptēts būvprojekts ir obligāts priekšnoteikums būvatļaujas saņemšanai.

BŪVPROJEKTU IZSTRĀDĀ:

- jaunbūvēm;
- esošo būvju vai to daļu renovācijai, rekonstrukcijai, restaurācijai;
- inženierkomunikācijām ;
- ceļiem un tiltiem;
- teritoriju labiekārtošanai / ceļu un laukumu , celiņu , trotuāru , mazo arhitektūras formu un skulptūru, apgaismes iekārtu , vizuālās informācijas un labiekārtošanas elementu ierīkošanai/;
- apzaļumošanai;
- rekultivācijai;
- meliorācijai;
- hidrobūvēm; utt.
- kā arī jebkuriem būvdarbiem būvēs un teritorijās , kas ir kultūras , vēstures un arhitektūras pieminekļi.
- utt.

Projekts nepieciešams sarežģītu būvju nojaukšanas gadījumā.

Būvprojekts izstrādājams divās stadijās – skīču projekta stadijā un tehniskā projekta stadijā , ja paredzamā būve ir sabiedriski nozīmīga vai tehniski sarežģīta , kā arī ja tā paredzēta specifiskā apbūves zonā vai vēsturiskā zonā un var mainīt vēsturiski izveidojušos ainavu.

Ja paredzēta būvprojekta nodošana ekspluatācijā pa būves kārtām , skīču projektu izstrādā visam būvprojektam kopumā , bet tehnisko projektu var izstrādāt katrai nododamajai būves kārtai atsevišķi.

/VBN , 77.p/

Detalizētos rasējumus var izstrādāt arī būvuzņēmējs, ja tas paredzēts līgumā par būvdarbu veikšanu un detalizēto rasējumu apjoms iepriekš saskaņots ar pasūtītāju.

/VBN, 79.p/

Ja nepieciešama būvprojekta publiska apspriešana / skate /, būvvalde plānošanas un arhitektūras uzdevumā var papildus pieprasīt grafiskā vai cita ekspozīcijas materiāla izstrādi.

/VBN, 81.p./

Būvvaldē saskaņots skiču projekts ir pamats tālākai būvprojekta izstrādāšanai tehniskā projekta stadijā un ir neatņemama būvprojekta sastāvdaļa.

Saskaņots būvprojekts skiču projekta stadijā nedod tiesības uzsākt būvdarbus;

Būvprojekts, kas ietver ārējo inženiertīklu projektu daļas, jāiesniedz uz akceptēta topogrāfiska plāna / ar attēlotām apakšzemes inženierkomunikācijām /, kam derīguma termiņš nav garāks par 1 gadu un ko veic licencēta juridiska persona vai zvērināts mērnieks.

Tehniskā projekta stadijā izstrādātam būvprojektam jāsatāv no dokumentu / izziņu /, tekstu / paskaidrojuma rakstu / un grafiskā materiāla kopuma saskaņā ar Vispārīgajos būvnoteikumos norādītajiem apjomiem. Tam jānodrošina būvdarbu veikšana, kā arī teritorijas sakārtošanas, rekultivācijas u.c. darbu izpildi, atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajos aktos noteiktai kārtībai un līgumam ar pasūtītāju.

Būvprojekta kvalitātes novērtēšanai vai strīdus gadījumos pasūtītājs, būvatļaujas izdevējs /būvinspektors / vai cita institūcija var pieprasīt būvprojekta ekspertīzi, kuru var veikt sertificēts eksperts, juridiska persona, ja tai ir licence būvprojektu ekspertīzes veikšanai vai būvprojektu valsts ekspertīzes institūcija.

Būvprojekta vadītājs uz būvprojekta vispārīgo rādītāju galvenās rasējuma lapas paraksta būvprojekta titullapu un apliecinājumu par būvprojekta risinājumu atbilstību Latvijas būvnormatīvu, kā arī tehnisko noteikumu prasībām.

/VBN, 67.p/

Latvijas Republikas teritorijā būvprojektus izstrādā latviešu valodā. Pēc pasūtītāja vēlēšanās būvprojekta tekstuālo daļu var tulkot svešvalodā. Šo noteikumu 59.punktā minētajos gadījumos svešvalodā izstrādātā būvprojekta tekstuālā daļa tulkojama latviešu valodā.

/VBN, 60.p/

*** ES - Eiropas Savienība**

ES dalībvalstu nacionālo standartu un būvnormatīvu tehnisko prasību piemērošana būvkonstrukcijām un inženierkomunikācijām, kuru būvprojektēšanu nereglamentē Latvijas būvnormatīvi vai Eiropas Standartizācijas organizācijas standarti ir atļauta, ja tas paredzēts būvprojektēšanas līgumā;

(MK 20.04.2004. noteikumu Nr.321 redakc. Ar groz., kas izdarīti ar MK 06.09.2005.noteikumiem Nr.685)

ES dalībvalstu nacionālo standartu un būvnormatīvu tehnisko prasību piemērošanu saskaņo ar pašvaldības būvvaldi;

Nav pieļaujama vienlaikus vairāku ES dalībvalstu nacionālo standartu vai būvnormatīvu piemērošana viena konstruktīva elementa vai vienas inženiertehniskās sistēmas projektēšanā, viena objekta būvprojektā;

Par ES dalībvalstu nacionālo standartu un būvnormatīvu tehnisko prasību piemērošanu pareizību atbild būvprojekta autors. Būvprojekta autors ir atbildīgs par Latvijas būvnormatīvu un ES dalībvalstu nacionālo standartu un būvnormatīvu saskaņotu piemērošanu, ko apliecina ar parakstu būvprojekta titullapā;

(MK 20.04.2004.noteikumu Nr.321.redakcijā)

Būves fiksācijas projekts – esošās būves stāvokli raksturojošs uzmērijumu dokumentējums – izstrādājums, ja būves nojaušanas atļaujā to pieprasa būvvalde, valsts būvinspekcija vai valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija.

Būvprojekts nav nepieciešams :

- pagaidu būvei, ja tās apjoms, būvvieta un nojaušanas termiņš saskaņots Būvvaldē;
- kosmētiskajam remontam ēku iekšpusē, kas neietver izmaiņas plānojumā un funkcijas maiņu;
- logu un durvju nomainībai ēkas fasādē, kuru gabarīti un dalījums netiek mainīti;
- fasāžu krāsojuma atjaunošanai, kas iepriekš BŪVVALDĒ saskaņota;
- reklāmas elementu remontam vai atjaunošanai, kas iepriekš BŪVVALDĒ saskaņota;
- ja kosmētiskais remonts tiek veikts ēkā vai būvē, kas ir kultūras piemineklis, pirms darbu uzsākšanas ir jāinformē Valkas rajona Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektors, kas var norādīt par īpašu aizsardzības pasākumu ievērošanu
- sezonas būvēm kuru kalpošanas laiks ir viena sezona;

Tehniskā projekta risinājumam jāgarantē būves un tās atsevišķu elementu stiprību, stingrību, noturību, sprādziena un ugunsdrošību, darba un vides aizsardzību kā būvniecības, tā arī ekspluatācijas laikā.

11.9. Būvprojektēšanas prakses un vadīšanas tiesības, atbildība par būvprojektu;

Pastāvīgas būvprojektēšanas **prakses tiesības** ir fiziskajām personām, ja tās saņēmušas profesionālās savienības izsniegtu būvprakses sertifikātu kādā no projektēšanas darbu veidiem, kā arī būvniecību reglamentējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā reģistrētajām juridiskajām personām, kuras nodarbina sertificētu speciālistu projektēšanas jomā;

(MK 06.09.2005. noteikumu Nr.685 redakcijā)

Ja persona nav tiesīga patstāvīgi izstrādāt būvprojektu saskaņā ar Būvniecības likuma 8. un 10.pantu, tā var izstrādāt būvprojektu tādas personas vadībā, kas ir tiesīga patstāvīgi izstrādāt būvprojektu. Minētajā gadījumā būvprojektu paraksta persona, kuras vadībā būvprojekts ir izstrādāts;

(MK 20.04.2004.noteikumu Nr.321.redakcijā)

Ja pasūtītājs slēdz līgumu par būvprojektēšanu:

- ar vairākiem projektētājiem, attiecīgajos līgumos norādāms atbildīgais projektētājs, kas vada projektēšanu un ir atbildīgs par būvprojektu kopumā;
- ar vienu juridisku personu, kura uzņemas atbildīgā projektētāja pienākumus un atbildību;
- ar vienu fizisko personu, tā uzņemas gan atbildīgā projektētāja, gan būvprojekta vadītāja pienākumus;

Būvprojekta risinājumu atbilstību tehniskajiem noteikumiem un būvnormatīvu prasībām būvprojekta vadītājs apstiprina ar savu parakstu būvprojekta titullapā un ar apliecinājumu būvprojekta ģenerālplāna rasējuma lapā, kurā ir arī būvprojekta vispārīgie rādītāji; Atsevišķas būvprojekta daļas, rasējumu un teksta tehniskais izstrādātājs paraksta katru izstrādāto rasējuma lapu vai teksta sadaļu. Ja izstrādātājam nav attiecīgā sertifikāta, rasējuma lapas, izņemot detalizētos rasējumus, paraksta arī sertificētais speciālists, kas tā pārbaudījis.

11.10. Būvprojektēšanas stadijas;

Būvprojektēšanu veic vienā vai divās stadijās :

- **skiču projekta stadijā**
- **tehniskā projekta stadijā;**

Vienkāršai , tehniski nesarežģītai būvei būvprojektu var izstrādāt vienā stadijā – tehniskā projekta stadijā;

Būvprojekts izstrādājams divās stadijās – skiču projekta stadijā un tehniskā projekta stadijā, ja paredzamā būve ir sabiedriski nozīmīga vai tehniski sarežģīta, vai ja tā paredzēta specifiskā apbūves zonā, vai vēsturiskā zonā un var mainīt vēsturiski izveidojušos ainavu;

Ja paredzēta būvobjekta nodošana pa kārtām, skiču projektu izstrādā visam būvobjektam kopumā, bet tehnisko projektu var izstrādāt katrai nododamajai būves kārtai atsevišķi;

Ja nepieciešama būvprojekta publiska apspriešana, būvvalde plānošanas un arhitektūras uzdevumā var papildus pieprasīt grafiskā vai cita ekspozīcijas materiāla izstrādi;

SKIČU PROJEKTS

Skiču projektam ir šādas sastāvdaļas:

- būves novietne /situācija/;
- zemesgabala labiekārtošanas risinājums;
- būves stāvu plāni;
- raksturīgie būves griezumī;
- būves fasādes;
- paskaidrojuma raksts;

Ja tiek izsludināts konkurss būvprojektēšanai,

skiču projektā papildus var iekļaut šādas sastāvdaļas:

- ekoloģisko daļu /aprakstu/, vai būves ietekmes uz vidi novērtējums;
- inženiertīklu plānu shēmas un garenprofilu shēmas;
- transportu;
- tehnoloģiskās iekārtas;
- uzņēmuma ekonomiskās darbības aprakstu;
- citu informāciju;

Būvvaldē saskaņots skiču projekts ir pamats tehniskā projekta izstrādāšanai.

Saskaņots skiču projekts nedod tiesības saņemt būvatļauju vai uzsākt būvdarbus;

TEHNISKAIS PROJEKTS

Tehniskais projekts ietver šādas daļas, kurās sniegta attiecīgā informācija:

1. VISPĀRĪGĀ DAĻA

- būvprojektēšanas uzsākšanai nepieciešamie dokumenti un materiāli;
- zemesgabala inženierģeoloģiskās izpētes materiāli;
- paskaidrojuma raksts ar tehniski ekonomisko pamatojumu, būves tehniskajiem rādītājiem /ja ražošanas vai komerciāla rakstura objekts – uzņēmuma darbības plāna kopsavilkums/;

2. ARHITEKTŪRAS DAĻA

- teritorijas sadaļa / genplāns, piesaistes un tml./;
- arhitektūras sadaļa / plāni, fasādes utt./;
- iekārtu izvietojums /sabiedrisko un ražošanas ēku projektiem/;

3. INŽENIERRISINĀJUMU DAĻA

- būvkonstrukcijas;
- ūdensapgāde un kanalizācija;
- apkure, vēdināšana, gaisa kondicionēšana;
- elektroapgāde;
- siltumapgāde;
- gāzes apgāde;
- telekomunikācijas, signalizācijas sistēmas, iekārtu vadības un automatizācijas sistēmas;
- vides aizsardzības pasākumi;
- citi inženierrisinājumi;

4. TEHNOĻOĢISKĀ DAĻA /ražošanas ēku un būvju projektiem/

- ražošanas procesu tehnoloģiskās shēmas;
- iekārtu izvietojums, shēmas, apraksti;
- ražošanas procesa tehniskie noteikumi un apraksti;
- ekonomikas daļa / valsts un pašvaldības finansētiem objektiem/;
- iekārtu, konstrukciju un materiālu kopsavilkums;
- būvdarbu apjomi;
- būvdarbu organizācija;
- izmaksu aprēķins /tāme/;

TEHNISKĀ PROJEKTA RISINĀJUMAM

- **jānodrošina** būvdarbu veikšana, teritorijas sakārtošanas, rekultivācijas u.c. darbu izpilde šajos noteikumos un citos tiesību aktos noteiktajā kārtībā un atbilstoši līgumam par būvprojektēšanas darbu veikšanu;
- **jāgarantē** būves un tās atsevišķu elementu stiprība, stingrība, noturība, aizsardzība pret sprādzieniem, ugunsdrošība, darba un vides aizsardzība būvniecības un ēkas vai būves ekspluatācijas laikā;

TEHNISKĀ PROJEKTA ATSEVIŠĶO DAĻU APJOMU NOSAKA PASŪTĪTĀJS KOPĪGI AR PROJEKTĒTĀJU PROJEKTĒŠANAS UZDEVUMĀ UN LĪGUMĀ PAR BŪVPROJEKTĒŠANAS DARBU VEIKŠANU – PAMATOJOTIES UZ PLĀNOŠANAS UN ARHITEKTŪRAS UZDEVUMU, BŪVVALDĒ SASKAŅOTU SKIČU PROJEKTU / ja projektēšana notiek divās stadijās/;

Būves nojaukšanas projektu izstrādā atbilstoši būvniecību reglamentējošiem normatīvajiem aktiem;

*/MK 30.09.2003.noteikumu Nr.547 redakcijā ar grozījumiem,
kas izdarīti ar MK 06.09.2005. noteikumiem Nr.685/*

11.11. Būvprojekta saskaņošana, akceptēšana, izmaiņas akceptētā būvprojektā, ekspertīze;

Būvprojektus saskaņošanai vai akceptēšanai iesniedz projektētājs,
zemesgabala vai ēkas īpašnieks vai viņu pilnvarota persona;

Saskaņošana

Pirms būvprojekta iesniegšanas BŪVVALDĒ , projekts jāsaskaņo institūcijās, kuras izdevušas tehniskos noteikumus , ar pasūtītāju, zemes vai ēkas īpašnieku u.c., ja tas ir prasīts BŪVVALDES izdotajā plānošanas un arhitektūras uzdevumā; Saskaņojumam jābūt uz GENPLĀNA lapas [BŪVVALDES arhīva eksemplārā];

Atkāpes no tehniskajiem noteikumiem jāsaskaņo savlaicīgi projektēšanas gaitā vai jāizmaina tehniskie risinājumi.

Saskaņojuma derīguma termiņu nosaka katra saskaņojošā institūcija uz laiku ne mazāku par 1 gadu. Ja saskaņojuma derīguma termiņā ir uzsākti būvdarbi , saskaņojums ir spēkā visu būvdarbu veikšanas laiku.

Tehnisko noteikumu izsniedzēja institūcija var neprasīt saskaņojumu , bet uzlikt par pienākumu izpildīt attiecīgās prasības.

Ja būvprojektu paredzēts realizēt pa būves kārtām, atsevišķa būvkompleksa tehnisko projektu var saskaņot , ja šajos noteikumos noteiktajā kārtībā ir saskaņots skīču projekts visam būvprojektam.

Būvvalde, kuras administratīvajā teritorijā paredzēta būvniecība, saskaņo būvprojektus būvēm, kurām Ministru kabinets noteicis īpašu būvniecības procesa kārtību saskaņā ar būvniecības likuma 6.pantu.

/MK 30.09.2003. noteikumu Nr.547 redakcijā/

Akceptēšana;

**Būvprojekta oriģinālu akceptēšanai iesniedz [sējumu, visus sējumus]
BŪVVALDĒ,
vismaz
3 eksemplāros**

/ ar atbildīgo būvprojekta vadītāju un pasūtītāja oriģināliem parakstiem, saskaņojumiem un zīmogu nospiedumiem uz būvobjekta ģenerālpilna rasējumu lapas, ja nepieciešams ar būvprojekta ekspertīzes atzinumu/;

Akceptēto būvprojektu reģistrē un vienu tā eksemplāru nodod BŪVVALDES arhīvā;

Būvprojekta akceptēšanas termiņš BŪVVALDĒ - 14 dienu laikā.

Nepieciešamības gadījumā, ja būvprojektā jāizdara izmaiņas vai nepilnību novēršana, BŪVVALDES vadītājs sniedz rakstisku atteikumu, norādot nepieciešamās prasības, kuras izdarot projektā, tas varētu tikt akceptēts;

Specializētas būvniecības gadījumā

-ministrijā , kuras pārraudzībā ir specializētā būvniecība un kura pieņem lēmumu par būvprojekta akceptu vai sniedz motivētu rakstisku atteikumu akceptēt būvprojektu. [VBN , 102.p.]

- BŪVVALDE vai – specializētās būvniecības gadījumā – ministrija , kuras pārraudzībā ir specializētā būvniecība , nav tiesīga akceptēt būvprojektu , ja tas nav saskaņots ar attiecīgajām institūcijām vai par to ir sniegts negatīvs ekspertīzes atzinums. [VBN , 103.p.]

**Būvvaldes atteikumu akceptēt būvprojektu var iesniegt pārskatīšanai
Blomes pagasta padomē.
Ja pasūtītāju neapmierina pašvaldības lēmums , to var pārsūdzēt tiesā.**

**Būvprojekts ir akceptēts ,
ja uz tā ir šādu amatpersonu spiedogi un paraksti :
Būvvaldes vadītājs vai Būvvaldes vadītāja vietnieks ,
Būvvaldes galvenais arhitekts**

Akceptēts būvprojekts ir pamats būvatļaujas izsniegšanai.

Ja būvniecību neuzsāk 2 gadu laikā būvprojekta akcepts zaudē derīgumu.

/ 2000.gada 2.maija MK noteikumu Nr.162 redakcijā, kas stājies spēkā no 06.05.2000/

Ja beidzies akceptēta būvprojekta derīguma termiņš vai būvatļauja ir anulēta , būvprojektu atkārtoti saskaņo būvvaldē vai būvvaldes norādītajās institūcijās, vai citās institūcijās tām būvēm, kurām Ministru kabinets noteicis īpašu būvniecības procesa kārtību, saskaņā ar Būvniecības likuma 6.pantu.

/MK 30.09.2003. noteikumu Nr.547 redakcijā/

Izmaiņas akceptētā būvprojektā

Izmaiņas akceptētā būvprojektā var izdarīt būvdarbu laikā, ja būvniecības dalībnieki par to vienojas ar būvprojekta autoru un ja izmaiņas neskar tehnisko noteikumu nosacījumus un nav pretrunā ar Latvijas būvnormatīvos un citos normatīvajos aktos noteiktajām prasībām un vietējās pašvaldības – **Blomes pagasta teritorijas plānojumu /detālplānojumu/;**

/MK 30.09.2003. noteikumu Nr.547 redakcijā/

Ja akceptētā būvprojektā izdarītās izmaiņas skar tehnisko noteikumu nosacījumus vai būves ārējo veidolu, vai tiek mainīta būves funkcija, attiecīgās izmaiņas saskaņo ar saistošo tehnisko noteikumu izdevējiem.

Minētajā gadījumā BŪVVALDEI ir tiesības uzdot būvprojektu pārstrādāt atbilstoši jaunajam plānošanas un arhitektūras uzdevumam.

/MK 30.09.2003. noteikumu Nr.547 redakcijā/

Būvprojekta atkārtota saskaņošana veicama, ja beidzies būvprojekta saskaņošanas termiņš vai būvatļaujas derīguma termiņš, bet būvdarbi nav uzsākti.

Ekspertīze

Lai novērtētu būvprojekta atbilstību normatīvajos aktos un tehniskajos noteikumos noteiktajām prasībām, kā arī strīda gadījumā pasūtītājam, BŪVVALDEI vai citai kompetentajai institūcijai ir tiesības organizēt būvprojekta ekspertīzi. Būvprojekta ekspertīzi veic persona, kurai ir pastāvīgas prakses tiesības attiecīgajā jomā saskaņā ar Būvniecības likuma 8.pantu.

/MK 06.09.2005. noteikumu Nr.685 redakcijā/

Būvprojekta ekspertīze neatkarīgi no finansējuma avota ir obligāta:

- sabiedriski nozīmīgām būvēm;
- tiltiem, tuneļiem, ceļu pārvadiem, kas garāki par 50 m, vai tiltiem un ceļu pārvadiem, kuru laidums starp nesošiem balstiem pārsniedz 20 m, ja tie nav valsts autoceļi;

Šo būvju būvprojektu ekspertīzes izdevumus sedz pasūtītājs;

/MK 06.09.2005. noteikumu Nr.685 redakcijā/

Valsts būvinspekcija var pieprasīt ekspertīzes veikšanu jebkuram būvobjektam / tā daļai /, kura īstenošana paredzēta Latvijas teritorijā, un sniegt atzinumu par būvprojekta sagatavošanas un akceptēšanas atbilstību attiecīgajos normatīvajos aktos noteiktajām prasībām;

/MK 30.09.2003. noteikumu Nr.547 redakcijā/

11.12. Būvatļaujas saņemšanas kārtība;

Blomes pagastā

jebkurai būvei neatkarīgi no īpašuma formas, pirms būvdarbu uzsākšanas, jāsaņem

Valkas rajona pašvaldību Būvvaldes vai **citas institūcijas** , saskaņā ar Būvniecības likuma

6.pantu **būvatļauja.**

Patvaļīga būvniecība nav pieļaujama.

/MK 30.09.2003. noteikumu Nr.547 redakcijā/

Būvatļaujas saņemšanai būvētājs vai viņa pilnvarotā persona iesniedz Būvvaldei atkarībā no zemes īpašuma formas , būves veida un rakstura šādus dokumentus :

Būvatļauju jebkuriem būvdarbiem valsts aizsargājamā kultūras pieminekļi vai tā aizsardzības zonā izsniedz tikai pēc tam, kad ir uzrādīta Valsts kultūras pieminekļa aizsardzības inspekcijas atļauja;

Lai saņemtu būvatļauju, pasūtītājs iesniedz BŪVVALDĒ šādus dokumentus:

- būvatļaujas pieprasījumu;
- akceptētu būvprojektu;
- zemes gabala īpašuma tiesības vai lietošanas tiesības un apbūves tiesības apliecinošus dokumentus;
- sertificēta atbildīgā būvdarbu vadītāja un sertificēta būvuzrauga, ja tāds ir pieaicināts, saistību rakstus. Saistību rakstu izpilda divos eksemplāros un viens no tiem glabājas pie saistību raksta iesniedzēja;
- līguma par autoruzraudzību kopiju un autoruzraudzības žurnālu, ja paredzēta būvdarbu autoruzraudzība;
- būvdarbu žurnālu. Būvdarbu žurnāla veidu apstiprina ekonomikas ministrs vai cita institūcija, ja tā noteikta ar Būvniecības likuma 6.pantu;

- apdrošinātāja izsniegtu būvuzņēmēja vai būvētāja civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas polises kopiju;

/ Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 01.04.2003. noteikumiem Nr.140, MK 30.09.2003. noteikumiem Nr.547 un MK 06.09.2005. noteikumiem Nr.685/

Būvatļauju nulles cikla darbiem var izsniegt, ja visai būvei kopumā ir izstrādāts un BŪVVALDĒ saskaņots skiču projekts un nulles cikla darbiem izstrādāts tehniskais projekts, kam ir veikta būvprojekta ekspertīze un saņemts pozitīvs ekspertīzes atzinums, un nulles cikla tehnisko projektu ir akceptējusi BŪVVALDE;

/MK 20.04.2004. noteikumu Nr.321 redakcijā/

Būvatļauju izsniedz uz apbūves noteikumos noteikto laiku, bet ja apbūves noteikumos tas nav noteikts, uz BŪVVALDES noteikto laiku. Būvatļaujas derīguma termiņš nedrīkst būt mazāks par vienu gadu.

Ja mainās pasūtītājs, būvētājs vai būvuzņēmējs, būvatļauja pārreģistrējama BŪVVALDĒ un BŪVVALDE var lemt par būvatļaujas derīguma termiņa izmaiņām;

Ja paredzēta būve, kurai saskaņā ar Ministru kabineta noteikto īpašo būvniecības kārtību būvatļauju izsniedz cita institūcija, saņemtā būvatļauja reģistrējama BŪVVALDĒ līdz būvdarbu uzsākšanai, bet ne vēlāk kā desmit dienu laikā pēc tās izsniegšanas.

Citas institūcijas izsniegta būvatļauja bez BŪVVALDES atzīmes par reģistrāciju - nav derīga;

/MK 20.04.2004. noteikumu Nr.321 redakcijā/

Būvvalde vai valsts būvinspekcija var anulēt būvatļauju, ja netiek ievērotas Būvniecības likuma 13.panta prasības un šo noteikumu prasības;

būvdarbus veic ar atkāpēm no akceptēta būvprojekta vai saskaņotā būvdarbu veikšanas projekta; būvlaukumā netiek ievērotas ugunsdrošības, darba vai vides aizsardzības normatīvo aktu prasības. būvdarbi tiek veikti bez būvuzņēmēja vai būvētāja civiltiesiskās apdrošināšanas vai nav ievērotas prasības par būvuzņēmēja vai būvētāja civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas minimālajiem atbildības limitiem;

/ Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 06.09.2005. noteikumiem Nr.685/

11.13. Būvdarbu organizēšana un sagatavošana, dokumentācija;

Būvdarbu sagatavošanu un būvdarbus var veikt būvētājs vai licencēts būvuzņēmējs;

Pasūtītāja un būvuzņēmēja savstarpējās saistības nosaka atbilstoši šiem noteikumiem, Latvijas būvnormatīviem un tiesību aktiem noslēgtais līgums par būvdarbu veikšanu, kurā minēti arī būvdarbu sagatavošanas darbi;

Pirms būvdarbu uzsākšanas pasūtītājs vai viņa pilnvarotā persona /projekta vadītājs/:

- izsniedz būvatļaujas kopiju galvenajam būvuzņēmējam;
- izsniedz būvatļaujas kopiju katram darbuzņēmējam, ar kuru galvenais būvuzņēmējs noslēdzis attiecīgu līgumu;

- norīko vienu vai vairākus darba aizsardzības koordinatorus atbilstoši normatīvajos aktos par darba aizsardzību noteiktajām prasībām; /MK 30.09.2003.noteikumu Nr.547 redakcijā/

būvuzņēmējs ir atbildīgs par būvdarbu organizēšanu būvlaukumā atbilstoši būvdarbu organizācijas projektam, darba aizsardzības plānam un būvnormatīvos noteiktajai darbu veikšanas secībai, kā arī par būvuzņēmēja rīkojumu sekām; /MK 30.09.2003.noteikumu Nr.547 redakcijā/

būvdarbus veic sertificēta atbildīgā būvdarbu vadītāja vadībā, ko ieceļ galvenais būvuzņēmējs vai pasūtītājs;

Ja būvdarbus veic būvētājs – viņš uzņemas būvuzņēmēja vai atbildīgā būvdarbu vadītāja pienākumus;

Būvētājam nav nepieciešamas pastāvīgās prakses tiesības saskaņā ar Būvniecības likuma 8. pantu **šādos gadījumos:**

- viņš savām vajadzībām būvē, rekonstruē, renovē vai nojauc tā īpašumā esošu būvi, kas nav augstāka par diviem stāviem un kuras apbūves laukums nepārsniedz 400 m² un būvtilpums 2000 m³;
- ja būvdarbu veikšanai vai būves nojaukšanai nav nepieciešama būvatļauja, saskaņā ar šo noteikumu 11.7. nodaļu;

Būvdarbu sagatavošana uzsākama tikai pēc tam, kad saņemta **būvatļauja**;

/VBN, 132.p./

Kad nospraustas galvenās būvasis, bet būvdarbi vēl nav uzsākti, galvenais būvuzņēmējs veic visus teritorijas aizsardzības darbus pret nelabvēlīgām dabas un ģeoloģiskām parādībām / piemēram, applūšanu; noslīdeņiem utm./, kas paredzēti šo noteikumu 135.punktā minētajā darbu veikšanas projektā. /VBN, 132.p./

Pirms būvdarbu uzsākšanas esošās apbūves apstākļos galvenais būvuzņēmējs iezīmē un norobežo bīstamās zonas, nosprauž esošo pazemes komunikācijas un citu būvju asis vai iezīmē to robežas, kā arī nodrošina transportam un gājējiem drošu pārvietošanos un pieeju esošām būvēm un infrastruktūras objektiem. Minētie pasākumi darbu veikšanas projektā saskaņojami ar attiecīgajām uzraudzības institūcijām, komunikāciju un būvju īpašniekiem vai apsaimniekotājiem. /VBN, 133.p./

Būvdarbi organizējami un veicami saskaņā ar tehniskā projekta sastāvā esošo būvdarbu organizēšanas projektu, kā arī darbu veikšanas projektu. /VBN, 134.p./

Būvlaukums jāiežogo ar vismaz 1,8 m augstu žogu. Tā izvietojums un izskats jāaskaņo ar būvvaldes arhitektu.

Žoga ārpusē redzamā vietā jābūt plāksnītei valodā ar būvuzņēmēja un īpašnieka – būvētāja rekvizītiem / nosaukums, darbu vadītājs, telefons u.c./.

Žogs jānojauc līdz būves uzrādīšanai pieņemšanas komisijai.

Par būvlaukumam izmantoto teritoriju / arī sastatņu uzstādīšanai /, ja tā ir pilsētas īpašumā vai valdījumā, būvētājam savlaicīgi jānoslēdz līgums ar pilsētas Nekustamā īpašuma nodaļu par nepieciešamās teritorijas nomu tās izmantošanas laikā.

Pagaidu žogs. Pagaidu žoga izvietojumam jāatbilst būvdarbu veikšanas projektam, kam jābūt akceptētam Ceļu satiksmes drošības direkcijā un Būvvaldē. Būvdarbu veikšanas projektā bez iežogotās teritorijas jāuzrāda arī materiālu un būvtehnikas izvietojums, drošības pasākumi un būvdarbu veikšanas termiņi.

Pagaidu žoga ierīkošana uz ietvēm un brauktuvēm pieļaujama tikai tad, ja citādi nav iespējams.

Šajā gadījumā pagaidu žogs trīs un vairāk stāvu ēku būvlaukumu iežogojšanai jāierīko ar gājēju laipām tā ārpusē. Tām pāri jāizveido nojume gājēju aizsargāšanai no kritošiem priekšmetiem ar slīpumu uz būves pusi.

Žogu un sastatņu stabus nedrīkst ierakt ietvēs un brauktuvēs ar cieto segumu. Tie jānostiprina ar šķēršļiem.

Ja gājēju pārvietošanās paredzēta zem sastatnēm, tad tās nokļājamās ar divām kārtām pamišus liktu dēļu, bet sastatņu nākamajā stāvā jābūt par sastatnēm platākai nojumei ar slīpumu uz būves pusi.

Bedres un tranšejas ārpus būvžoga jānorobežo ar margām, bet gājēju pārejas tiltiņi ar 1 m augstām margām un apgaismojumu, iestājoties tumsai.

Būvmateriālus un būvgružus nedrīkst novietot ārpus iežogotā būvlaukuma.

Visi būvdarbi būvlaukumā jāveic tā, lai būtu nodrošināta kā strādājošo, tā garāmgājēju drošība, atbilstoši spēkā esošajiem būvnormatīviem.

Par **darbu drošību**, kā arī ugunsdrošības visā būvdarbu veikšanas laikā personīgi atbild būvētājs, ja šīs funkcijas ar līgumu nav nodotas būvuzņēmējam vai citai personai.

Pirms zemes darbu uzsākšanas būvētājam vai būvuzņēmējam jāsaņem **rakšanas atļauja** no komunikāciju īpašniekiem un mežniecībā – koku ciršanas atļauja, ja koku izciršana būvprojektā ir paredzēta.

Ja no būves rodas apdraudējums, un būvētājs vai būvuzņēmējs nenovērš draudošās briesmas tad **Blomes pagasta padome** /kopā ar Valkas raj. pašvaldību Būvvaldi / var novērst apdraudējumu no būves vai nojaukt šādu būvi uz tās īpašnieka / būvētāja / rēķina.

Būvdarbu veikšanas dokumentācija:

Būvdarbi organizējami un veicami saskaņā ar tehniskā projekta sastāvā esošo būvdarbu organizācijas projektu, kā arī ar darba veikšanas projektu;

Darba veikšanas projektu, pamatojoties uz akceptētu būvprojektu izstrādā galvenais būvuzņēmējs; Atsevišķiem un speciāliem darbu veidiem – **darbuuzņēmēji**;

Darbu veikšanas projektu izstrādā sertificēta fiziskā persona vai licenzēta juridiskā persona;

Katrā būvobjektā regulāri aizpildāms **BŪVDARBU ŽURNĀLS**;

BŪVDARBU ŽURNĀLS nav vajadzīgs, ja būvētājs būvē savām vajadzībām ;

Amatpersonām, kurām ir tiesības kontrolēt būvdarbus, būvlaukumā jābūt pieejamiem:

būvdarbu žurnālam;

autoruzraudzības žurnālam /ja tiek veikta autoruzraudzība/;

būvprojektam;

būvatļaujas kopijai;

iebūvēto materiālu un konstrukciju atbilstības deklarācijām;

/MK 30.09.2003.noteikumu Nr.547 redakcijā

ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 06.09.2005.noteikumiem Nr.685/

Ja būvdarbus veic būvētājs šajā nodaļā minētās dokumentācijas apjomu var samazināt pēc BŪVVALDES ieskata;

Būvdarbu organizēšanas projekta ieteicamais saturs:

Darbu organizēšanas projektu izstrādā visam būvdarbu apjomam, kas paredzēts būvprojektā;

Darbu organizēšanas projektā ir šādas sastāvdaļas:

- būvdarbu kalendāra plāns / ja to pieprasa pasūtītājs vai būvuzņēmējs/;
- būvdarbu ģenerālpilāns;
- darba aizsardzības plāns / to var izstrādāt kā patstāvīgu dokumentu/;
- paskaidrojuma raksts;

11.14. Būvdarbu uzraudzīšana un kvalitāte, apturēšana, pārtraukšana un būves konservācija, nojaukšana;

Būvdarbu uzraudzīšana un kvalitāte:

Būvdarbu uzraudzības mērķis ir nodrošināt būvdarbu kvalitāti būvē, tās atbilstību akceptētajam / saskaņotajam / projektam, būvnormatīvu prasībām, kā arī būvē lietoto materiālu, būvdetaļu, konstrukciju, iekārtu un ierīču atbilstību valsts standartiem, reģistrētajiem izstrādājumu tehniskajiem noteikumiem un citiem kvalitātes rādītājiem.

Par būvdarbu kvalitāti ir atbildīgs būvuzņēmējs. /VBN, 153.p./

Būvdarbu kvalitāte nedrīkst būt zemāka par Latvijas būvnormatīvos, apbūves noteikumos un citos normatīvajos aktos noteiktajiem būvdarbu kvalitātes rādītājiem.

Būvējot savrupmāju un citas ar to funkcionāli saistītās ēkas, būvuzrauga funkcijas drīkst veikt pats **būvētājs**;

Pasūtītājs saskaņā ar Būvniecības likuma 27.pantu un Latvijas būvnormatīvu LBN 303 būvdarbu kvalitātes kontrolei pieaicina **būvuzraugu** un iesniedz būvvaldē būvuzrauga saistību rakstu. /VBN, 158.p/

Būvdarbu uzraudzību visā būvdarbu laikā veic būvētāja iecelts **sertificēts būvuzraugs.**

Būves **autoruzraudzības** mērķis ir nodrošināt būves attīstību projektam vai tā pieļaujamajiem grozījumiem.

Vispārējo būvuzraudzību Blomes pagastā veic Valkas rajona pašvaldību Būvvalde, kas kontrolē būvdarbu vadīšanu un izpildes kvalitāti, būvdarbu uzraudzības atbilstību būvē esošajām prasībām.

Būvdarbu kvalitātes kontroles sistēmu katrs uzņēmums izstrādā atbilstoši savam profilam, veicamo darbu veidam un apjomam;

Būvdarbu kvalitātes kontrole ietver:

būvdarbu veikšanas dokumentācijas, piegādāto materiālu, izstrādājumu un konstrukciju, ierīču, mehānismu un līdzīgu iekārtu sākotnējo kontroli;
atsevišķu darba operāciju vai procesa tehnoloģijas kontroli;
pabeigtā /nododamā/ darba veida vai būvdarbu cikla /konstrukciju elementa/ noslēguma kontroli;

Pabeigtos nozīmīgo konstrukciju elementus un segtos darbus pieņem ar pieņemšanas aktu;

Ja būvniecības gaitā veidojas pārtraukums, kura laikā iespējami ar aktu pieņemto segto darbu bojājumi, pirms darbu uzsākšanas veicama atkārtota iepriekš veikto segto darbu kvalitātes pārbaude un sastādāms attiecīgs akts. / VBN, 157.p./

Kontroli Būvinspekcija īsteno ar būvju pārbaudēm. Pārbaudes būvēs ir tiesīgi veikt arī citi uzraudzības dienesti / ugunsdrošības, vides aizsardzības, vides un sabiedrības veselības, kultūras pieminekļu aizsardzības, valsts darba tehniskā inspekcija, u.c./.

Būvdarbu vadītājam jāziņo Būvvaldei par būvdarbu gaitu, noformējot ar noteikta parauga aktu par :

būves pamatu būvēšanas pabeigšanu ;

sienu, pārsegumu un jumtu būvēšanas pabeigšanu pirms apdares darbu, inženiertehniskās apgādes iekārtu un tīklu montāžas ;

visu būvdarbu pabeigšanu.

Būvvaldes un citu uzraudzības dienestu atklātie pārkāpumi, kas fiksēti priekšrakstos, aktos vai ierakstos darbu veikšanas autoruzraudzības žurnālos, ir novēršami nekavējoties vai līdz norādītajam termiņam, par ko būvdarbu vadītājam jāpaziņo Būvvaldei un jāizsauc būvinspektors. Izdevumus par Būvvaldes pārstāvja – būvinspektora atkārtotu izsaukumu sedz būvētājs saskaņā ar būvinspektora stundas likmi.

Par atklāto pārkāpumu savlaicīgu nenovēršanu vai uzraudzības dienesta darbinieka kavēšanu veikt dienesta pienākumus, kā arī par LR Būvnormatīvos norādīto dokumentu neuzrādīšanu, vainīgās personas sodāmas administratīvā kārtā, ja nav iestājusies kriminālatbildība.

Atkārtota pārkāpuma vai patvaļīgas būvniecības gadījumā Būvvalde ir tiesīga būvdarbus apturēt, būvatļauju anulēt un sastādīt attiecīgu aktu materiālu iesniegšanai **Blomes pagasta padomē.**

Būvdarbu apturēšana, pārtraukšana, būves konservācija:

Būvdarbus var apturēt ar Valsts būvinspekcijas vai būvvaldes lēmumu, Valsts darba inspekcijas lēmumu vai Valsts ugunsdrošības uzraudzības dienesta rīkojumu, ja nav izpildītas normatīvajos aktos noteiktās prasības, vai citu pamatotu iemeslu dēļ, kā arī atbilstoši likumam "Par uzņēmumu, iestāžu un organizāciju darbības apturēšanas kārtību".

/MK 30.09.2003. noteikumu Nr.547 redakcijā/

Pārtraucot būvdarbus uz laiku, ilgāku par vienu gadu, vai ja būvdarbu pārtraukšana ir bīstama cilvēku dzīvībai un veselībai, kā arī videi, vai tā var radīt bīstamus bojājumus konstrukcijās, pārtraucot būvdarbus arī uz īsāku laiku, veicama būves konservācija, un tas rakstiski paziņojams 10 dienu laikā Būvvaldei vai institūcijai, kura izsniegusi būvatļauju.

Lēmumu par būvdarbu pārtraukšanu un būves konservāciju var pieņemt pasūtītājs, Būvvalde vai valsts būvinspekciju./ VBN, 167.p./

Lēmumā par būvdarbu pārtraukšanu norāda :

- būvdarbu pārtraukšanas iemeslu ;
- būvdarbu pārtraukšanas nosacījumus / arī pasākumus, kas veicami, lai nodrošinātu būves un tās atsevišķu daļu un konstrukciju drošību, stabilitāti un neaizskaramību, kā arī būves konservācijas darbu veikšanas projekta apjomu, ja tas ir nepieciešams/;
- būvprojekta stāvokli pēc būvdarbu pārtraukšanas un par būves konservāciju atbildīgās amatpersonas ;
- paveikto būvdarbu un veicamo būves konservācijas darbu finansēšanas avotus un norēķinu kārtību, ja būvdarbu pārtraukšanu ierosina būves īpašnieks vai pasūtītājs.

/ VBN , 168.p./

Ja pasūtītājs pārtraucot būvdarbus , neizpilda šo noteikumu prasības , kā arī Būvniecības likuma 31.pantā noteiktajos gadījumos pašvaldība ir tiesīga , iepriekš brīdinot pasūtītāju , nojaukt iekonservēt vai citādi sakārtot attiecīgo būvi. Visi ar būves nojaukšanu , konservāciju vai sakārtošanu saistītie izdevumi jāsedz būves īpašniekam. / VBN , 170.p/

Būves konservācijas darbu veikšanas projektā ietver:

- nepieciešamo pabeidzamo darbu sarakstu;
- projekta risinājumus būvkonstrukciju noturības zuduma un būves elementu turpmākās bojāšanās novēršanai;
- būves konservācijas darbu veikšanas kalendāra plānu;

11.15. Nolietojušos būvju atjaunošana vai nojaukšana; Patvaļīgās būvniecības objekta nojaukšana;

Atjaunošanas vai nojaukšana:

Īpašniekiem , kuru būves ir kļuvušas nelietojamas / sagruvušas , izdegušas , pagaidu , izpostītas u.tml. / , tās jānojauc vai jāsaved kārtībā.

Būves nelietojamību un tās atjaunošanas vai nojaukšanas termiņus nosaka **pagasta padome** uz Būvvaldes slēdziena pamata , ko tā sagatavo 21 dienas laikā vai , ja nepieciešams – 2 mēnešu laikā.

Ierosināt pašvaldībai nojaukt ēku var jebkurš pilsonis , kura iesniegumu pašvaldība izskata likumā noteiktajā termiņā un kārtībā.

Sarežģītu būvju nojaukšanas gadījumā nepieciešams izstrādāt darbu organizācijas projektu un / vai konstruktīvo risinājumu.

Ja noteiktajā termiņā nelietojamās būves īpašnieks šo pašvaldības lēmumu par nojaukšanu neizpilda , tad **pagasta padome** pieņem lēmumu par nelietojamās būves nojaukšanu un nojaukšanas izdevumu piedzišanu no būves īpašnieka.

Ar nojaukšanu vai atjaunošanu saistītos domes lēmumus var apstrīdēt tiesā 30 dienu laikā pēc to saņemšanas.

Pirms būves nojaukšanas pasūtītājs noteiktā kārtībā iesniedz BŪVVALDĒ būves nojaukšanas **iesniegumu – uzskaites karti**

un nojaukšanas darbu veikšanas projektu. Ja būves nojaukšanu organizē pašvaldība , būves nojaukšanas iesniegumu-uzskaites karti iesniedz darbu izpildītājs, kuram pašvaldība uzdevusi nojaukt būvi.

Patvaļīgās būvniecības objekta nojaukšana;

Saskaņā ar Būvniecības likuma 30. panta ceturto daļu, **pašvaldība** ir tiesīga

**pēc īpašnieka brīdināšanas
nojaukt patvaļīgās būvniecības objektu.**

/MK 06.09.2005. noteikumu Nr.685 redakcijā/

Pašvaldības lēmumā par patvaļīgās būvniecības objekta nojaukšanu norāda:

- objekta nojaukšanas iemeslu /pamatojumu/;
- objekta nojaukšanas nosacījumus;
- objekta stāvokli pēc būvdarbu pārtraukšanas;

- objekta nojaukšanas darbu /būvdarbu/ finansējuma avotu;

Visas ar būvdarbu pārtraukšanu saistītās saimnieciskās un juridiskās saistības starp pasūtītāju un būvuzņēmēju nosaka noslēgtie līgumi un normatīvie akti. / VBN , 171.p./

11.16. Būvju pieņemšana ekspluatācijā

Kārtība , kādā būves pieņem ekspluatācijā , noteikta Latvijas būvnormatīvā LBN 301.

Visos jautājumos par būves nodošanu ekspluatācijā – griezties pie pašvaldības būvvaldes būvinspektora;

11.17. Vides aizsardzības nosacījumi;

Būvdarbi veicami un organizējami tā , lai kaitējums videi būtu pēc iespējas mazāks; Vides un dabas resursu aizsardzības , sanitārajā un drošības aizsargjoslās būvdarbi veicami un organizējami, ievērojot tiesību aktos noteiktos ierobežojumus un prasības. Dabas resursu patēriņam jābūt ekonomiski un sociāli pamatotam;

Veicot būves renovāciju, rekonstrukciju vai nojaukšanu, visus būvgružus, kas klasificējami kā **bīstamie atkritumi**, tos apglabā atbilstoši normatīvajos aktos, par bīstamo atkritumu apglabāšanu, noteiktajām prasībām;

/MK 30.09.2003. noteikumu Nr.547 redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 20.04.2004. noteikumiem Nr.321/

Pirms zemes darbu uzsākšanas, kā arī veicot planēšanas darbus būvlaukumā, noņemama derīgā augsnes kārtā un nebojāta uzglabājama tālākai izmantošanai;

Būvdarbu veikšanas procesā nav pieļaujama būvprojektā neparedzētu stādījumu ierīkošana, kā arī saglabājamo koku bojāšana. Koku aizsardzības pasākumi jāparedz darbu veikšanas projektā;

Ja būvlaukumā radušos rūpniecisko vai sadzīves notekūdeņu piesārņojuma pakāpe ir lielāka, nekā noteikts normatīvajos rādītājos, pirms ievadīšanas kanalizācijas tīklā tos attīra atbilstoši Valsts vides dienesta reģionālās vides pārvaldes izsniegtajai **A vai B kategorijas atļaujai piesārņošanai darbībai, vai apliecinājumam C kategorijas piesārņošanai darbībai**, ja atbilstoši normatīvajiem aktiem attīrīšanas iekārtām un citām ūdeni piesārņojošām darbībām ir izsniegta attiecīgā atļauja vai apliecinājums;

/MK 06.09.2005.noteikumu nr.685 redakcijā/

Nav pieļaujama ūdens/ arī attīrīta/ novadīšana no būvlaukuma pašteses ceļā un nesagatavotās gultnēs. Ūdens atklātās novadīšanas veids un novadgrāvju sistēma jāparedz darbu veikšanas projektā.

Urbšanas darbu procesā, sasniedzot ūdens nesējhorizontu, veicami pasākumi pazemes ūdeņu nelietderīgas izplūšanas un ūdens nesējhorizontu piesārņošanas novēršanai;

Veicot gruntis pastiprināšanu, novēršama pazemes gruntsūdeņu un atklāto ūdenstilpju piesārņošana. Nepieciešamie pasākumi jāparedz darbu veikšanas projektā;

Būvdarbu procesā var mainīt reljefu un hidroģeoloģiskos apstākļus / aizbērt gravas, karjerus, izrakt dīķus, ierīkot drenāžu/, ja pēc saskaņošanas ar Valsts vides dienesta reģionālās vides pārvaldi minētie pasākumi paredzēti būvprojektā, vai ja to nosaka ģeotehniskā kontrole /ģeotehnisko darbu kopums, ko veic būvniecības gaitā, lai noskaidrotu būvprojekta atbilstību faktiskajiem ģeotehniskajiem datiem un, ja nepieciešams, to koriģētu/;

11.18. LAUKSAIMNIECĪBĀ IZMANTOJAMAS ZEMES UN ZEMES, KURĀM NEPIECIEŠAMA TRANSFORMĀCIJA;

1. Lauksaimniecībā izmantojamās zemes

- 1) MK 2004.gada 20.jūlija noteikumi Nr.619 „**Kārtība, kādā lauksaimniecībā izmantojamo zemi transformē par lauksaimniecībā neizmantojamu zemi un izsniedz zemes transformācijas atļaujas**” nosaka kārtību, kādā lauksaimniecībā izmantojamu zemi transformē par lauksaimniecībā neizmantojamu zemi (turpmāk — zemes transformācija) un izsniedz zemes transformācijas atļauju (turpmāk — atļauja).
- 2) Zemes transformācija **atļauta** saskaņā ar **BLOMES pagasta** teritorijas plānojumu vai detālpilnojumu;
- 3) Zemes transformācija ir **aizliegta**:
 - valsts nozīmes lauksaimniecības teritorijās, izņemot gadījumu, ja par tām ir izdots Ministru kabineta rīkojums;
 - teritorijās, kurās, transformējot zemes nogabalu, tiek ierobežota servitūtu vai citu apgrūtinājumu izmantošana, ja nav saņemts rakstisks saskaņojums ar servitūtu vai apgrūtinājumu lietotājiem”.
- 4) Platībās, kas ir mazākas par **0,1 ha**, teritorijas plānojuma spēkā stāšanās dienā esošā vienā viensētā ar saimniecības ēkām par zemes transformāciju neuzskata šādas darbības:
 - ceļu ierīkošana saimniecības vajadzībām;
 - būvniecība /izņemot būvniecību meliorētajās lauksaimniecībā izmantojamās zemēs/;
 - ūdenstilpju ierīkošana /izņemot ūdenstilpju ierīkošanu meliorētajās lauksaimniecībā izmantojamās zemēs/.
- 5) *Šo noteikumu 6.punkta nosacījumi neattiecas uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām un mikroliegumiem. Minētajās teritorijās šīs darbības regulē saskaņā ar īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārīgajiem un individuālajiem aizsardzības un izmantošanas noteikumiem vai mikroliegumu aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumiem.* ”

[MKN Nr.619]

2. Meža zemes

Saskaņā ar MK 2004.gada 28.septembra noteikumiem Nr.806 „Meža zemes transformācijas noteikumi” transformāciju veic, ja tas nepieciešams:

1. *ēku un būvju, tajā skaitā infrastruktūras objektu, izņemot uzņēmumu /mežsaimniecību/ ceļus, kvartālīstīgas /ne platākas par pieciem metriem/, mineralizētās joslas, meža ugunsgrēku dzēšanai paredzētās ūdens ņemšanas vietas /ne lielākas par 300 kvadrātmetriem/ un meliorācijas sistēmas būvniecībai;*
2. *karjeru, ūdenskrātuvju un kapsētu ierīkošanai;*
3. *meža stādāmā materiāla kokaudzētavu un lauksaimniecībā izmantojamo zemju ierīkošanai;*
4. *īpaši aizsargājamo biotopu atjaunošanai;*
5. *sporta un kultūras objektu ierīkošanai, kā arī teritorijas labiekārtošanai.”*

[MKN Nr.806]

12. DETĀLPLĀNOJUMS;

- 12.1. DETĀLPLĀNOJUMĀ NOSAKA;
- 12.2. DETĀLPLĀNOJUMA SASTĀVDAĻAS;
- 12.3. DETĀLPLĀNOJUMA IZSTRĀDŠANA UN SABIEDRISKĀ APSPRIEŠANA;
- 12.4. DETĀLPLĀNOJUMA STĀŠANĀS SPĒKĀ;

Detālpārplānojums ir vietējās pašvaldības administratīvās teritorijas daļas plānojums un to izstrādā saskaņā ar vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu, atbilstoši mēroga noteiktībai detalizējot un precizējot tajā noteiktās teritorijas daļas plānoto / atļauto / izmantošanu un izmantošanas aprobežojumus.

Vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma GROZĪJUMI /ir vietējās pašvaldības administratīvās teritorijas daļas plānotās (atļautās) izmantošanas un izmantošanas aprobežojumu izmaiņas;

12.1. Detālpārplānojumā nosaka;

- plānoto /atļauto / izmantošanu;
- teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus /ietverot apgrūtinājumus/;
- zemes vienību sadalīšanu , apvienošanu un robežu pārkārtošanu, paredzot ielas piebraukšanai pie katras jaunizveidotās zemes vienības;
- ūdens notekas, meliorācijas būves un ierīces un citu tehnisko infrastruktūru;
- esošo, piegulošo un jaunizveidojamo ielu, velosipēdistu ceļu un inženierkomunikāciju koridoru profilus;
- labiekārtojuma nosacījumus;
- adresāciju;
- citus risinājumus, kas detalizē un precizē vietējā pašvaldības plānojuma risinājumus un nosacījumus; plānojuma

12.2. Detālpārplānojuma sastāvdaļas;

paskaidrojuma raksts /ietverta sekojoša informācija **1.** teritorijas esošās izmantošanas apraksts un teritorijas attīstības nosacījumi; **2.** detālplānojuma risinājuma apraksts un pamatojums, **3.** teritorijas attīstības mērķis un uzdevumi/;

grafiskā daļa / teritorijas, kurai tiek izstrādāts detālplānojums – izvietojuma shēma, topogrāfiskais plāns, nekustamā īpašuma valsts kadastra reģistra informācija, plāns, kurā parādīta zemes gabala esošā un plānotā izmantošana, esošās un plānotās zemes vienību robežas, plānotās apbūves, satiksmes infrastruktūras un inženierkomunikāciju izvietojums, esošās un plānotās aizsargjoslas, tauvas joslas, ielu profilus, plānotās teritorijas izmantošanas un apgrūtinājumu eksplikāciju un pieņemtos apzīmējumus/;

teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi /detalizē pašvaldības teritorijas plānotās [atļautās] izmantošanas prasības un izmantošanas aprobežojumus, nosakot tos katrai esošai un plānotajai zemes vienībai/;

pārskats par detālplānojuma izstrādi /pašvaldības lēmumi par detālplānojuma izstrādes uzsākšanu, zemes robežu plānu un īpašuma tiesības apliecinājošu dokumentu kopijas, sabiedriskās apspriešanas materiāli, institūciju sniegtā informācija, nosacījumi, atzinumi, ziņojums par institūciju nosacījumu ievērošanu, ziņojums par pašvaldības teritorijas plānojuma prasībām, utt./ ;

12.3. Detālplānojuma izstrāde un sabiedriskā apspriešana;

Detālplānojums ir pamats jaunu zemes vienību noteikšanai un esošo zemes vienību izmaiņām;

Teritorijā, kurā paredzēta zemes vienību sadalīšana, apvienošana vai būvniecība **detālplānojumu izstrādā:**

pagasta teritorijas plānojumā paredzētā teritorijā;

- ja pašvaldības teritorijas plānojumā mērogs nenodrošina pietiekamu detalizāciju un precizitāti;
- neapbūvētā apdzīvotas vietas teritorijā, kur **pagasta teritorijas plānojumā** nav pietiekami detalizēti teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi;
- kompleksai teritorijas apbūvei, paredzot satiksmes infrastruktūru, inženierkomunikāciju u.c. infrastruktūru izbūvi;
- ugunsbīstamam un sprādzienbīstamam objektam, kā arī objektam, kurā lieto vai ražo bīstamas vielas vai produktus vai apsaimnieko bīstamos atkritumus, kas var izraisīt avāriju;
- teritorijā, kurā paredzēta meža vai lauksaimniecībā izmantojamas zemes transformācija par apbūves teritoriju;
- virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu teritorijām;

Pagasta pašvaldība var pieņemt lēmumu neizstrādāt detālplānojumu un **paredzēt nekustamā īpašuma veidošanas kārtību**, ja teritorijā ir pieļaujama un/vai paredzēta zemes vienību sadalīšana, apvienošana, zemesgabalu robežu pārkārtošana vai būvniecība **un detālplānojuma izstrādi šī kārtība neparedz;**

Detālplānojuma izstrādei izmanto **topogrāfisko plānu** /ne vecāku par gadu/ LKS 92 koordinātu sistēmā ar mēroga noteiktību 1:500; līdz 1:2000;

Pagasta padome, pieņemot lēmumu par detālplānojuma izstrādes uzsākšanu, apstiprina un lēmumā norāda – izstrādes vadītāju – amatpersonu, kas organizē detālplānojuma izstrādes gaitu, informē par to pašvaldību, kā arī iesniedz tai izskatīšanai detālplānojuma materiālus;

Detālplānojuma izstrādes vadītājs sagatavo un **pagasta padome** apstiprina darba uzdevumu, kurā ietver:

detālplānojuma izstrādes pamatojumu, uzdevumus, konkrētās izstrādājamā detālplānojuma teritorijas robežas, izejas materiālus un prasības;

institūcijas, no kurām pieprasāmi nosacījumi detālplānojuma izstrādei un atzinumi par izstrādāto detālplānojuma redakciju;
detālplānojuma izstrādes laika grafiku, norādot plānotās sabiedriskās apspriešanas pasākumus;

Pēc lēmuma pieņemšanas par darba uzdevuma apstiprināšanu un sabiedriskās apspriešanas **pirmā posma** organizēšanu **pagasta padome** :

organizē sabiedriskās apspriešanas **pirmo posmu**;

pieprasa un saņem no darba uzdevumā minētajām institūcijām nosacījumus detālplānojuma izstrādei, pieprasījumam pievienojot domes lēmumu par detālplānojuma izstrādes uzsākšanu, apstiprināto darba uzdevumu, zemes robežu plānu un īpašuma tiesību apliecinošo dokumentu kopijas + grafisko informāciju par plānojamo teritoriju;

Par sabiedriskās apspriešanas **pirmo posmu**, kas ilgst ne mazāk kā 2 nedēļas, **padome** nosūta paziņojumu detālplānojuma teritorijā esošo un ar plānojuma risinājumu saistīto nekustamo īpašumu īpašniekiem, kā arī publicē paziņojumu vietējā laikrakstā un laikrakstā „Latvijas Vēstnesis”» .
Paziņojumā norāda:

pagasta padomes lēmumu par detālplānojuma izstrādes uzsākšanu;

- izstrādes vadītāju;
- sabiedriskās apspriešanas pirmā posma termiņu;
- sabiedriskās apspriešanas materiālu izstādīšanas vietu un laiku;
- sabiedriskās apspriešanas pasākumu norises vietu un laiku;
- apmeklētāju pieņemšanas un rakstisko priekšlikumu iesniegšanas vietu un laiku;

Sabiedriskās apspriešanas **pirmajā posmā**, izvērtēšanai nodod un pieejamā vietā un laikā **pagasta padomē** vai tās institūcijās izstāda:

- spēkā esošo vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu un detālplānojumu / **ja tāds plānojamai teritorijai jau ir izstrādāts**;
- vietējās pašvaldības attīstības programmu;
- citus materiālus;

Pēc sabiedriskās apspriešanas **pirmā posma beigām** un institūciju izsniegto nosacījumu saņemšanas, izstrādes vadītājs apkopo saņemtos priekšlikumus un nosacījumus, ja nepieciešams precizē darba uzdevumu;

Detālplānojuma izstrādāto **pirmo redakciju** izstrādes vadītājs iesniedz izskatīšanai **pagasta padomē**, kura pieņem lēmumu par detālplānojuma pirmās redakcijas nodošanu sabiedriskajai apspriešanai un atzinumu saņemšanai;

Pēc lēmumu par detālplānojuma **pirmās redakcijas** nodošanu sabiedriskajai apspriešanai pieņemšanu, pašvaldība:

organizē apspriešanas **otro posmu**;

pieprasa un saņem no darba uzdevumā minētajām institūcijām atzinumus par detālplānojuma pirmo redakciju;

Par sabiedriskās apspriešanas **otro posmu**, kas ilgst ne mazāk par divām nedēļām, vietējā pašvaldība nosūta paziņojumu detālplānojuma teritorijā esošo un ar plānojumu risinājumu saistīto nekustamo īpašumu īpašniekiem, kā arī publicē paziņojumu vietējā laikrakstā un laikrakstā „Latvijas Vēstnesis”» .
Paziņojumā norāda:

pagasta padomes lēmumu par detālplānojuma pirmās redakcijas nodošanu sabiedriskajai apspriešanai un atzinumu saņemšanai:

- izstrādes vadītāju;
- sabiedriskās apspriešanas otrā posma termiņu;
- sabiedriskās apspriešanas 1.redakcijas izstādīšanas vietu un laiku;
- sabiedriskās apspriešanas pasākumu norises vietu un laiku;

- apmeklētāju pieņemšanas un rakstisko priekšlikumu iesniegšanas vietu un laiku;

Sabiedriskās apspriešanas **otrajā posmā izvērtēšanai nodod** un pieejamā vietā un laikā **pagasta padomē** vai tās institūcijā izstāda vismaz šādus materiālus un dokumentu:

- izstrādātā detālplānojuma 1.redakciju;
- spēkā esošo vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu un detālplānojumu / **ja tāds plānojamai teritorijai jau ir izstrādāts/;**
- pārskatu par iedzīvotāju viedokli un priekšlikumiem, kas saņemti detālplānojuma pirmās redakcijas izstrādes gaitā;
- citus materiālus;

Par sabiedriskās apspriešanas **otrā posma beigām** izstrādes vadītājs sagatavo sabiedriskās apspriešanas materiālus, kuros ietverti:

- paziņojumi un publikācijas presē;
- sabiedriskajā apspriešanā izstādītie detālplānojuma materiāli un dokumenti;
- sabiedriskās apspriešanas dokumentu saraksts;
- rakstiskas atsauksmes un atbildes uz tām;
- sabiedriskās apspriešanas sanāksmju protokoli, kas noformēti normatīvajos aktos par dokumentu izstrādāšanu un noformēšanu noteiktajā kārtībā;

12.4. Detālplānojuma stāšanās spēkā;

Detālplānojuma izstrādāto redakciju, institūciju atzinumus un sabiedriskās apspriešanas materiālus izstrādes vadītājs iesniedz izskatīšanai **Blomes pagasta padomē, padome pieņem vienu no šādiem lēmumiem:**

- **apstiprināt** detālplānojuma redakciju par galīgo redakciju;
- **pilnveidot** detālplānojuma redakciju atbilstoši institūciju atzinumiem un sabiedriskās apspriešanas rezultātiem un sagatavot detālplānojuma galīgo redakciju / tas nozīmē 1. atkārtotu paziņojumu institūcijām un nekustamo īpašumu īpašniekiem par vietu un laiku, kurā vismaz 3 nedēļas var iepazīties ar detālplānojuma galīgo redakciju un atkārtoti iesniegt atzinumus un atsauksmes; 2. izskatīt galīgās redakcijas dokumentāciju; 3. iespēju saņemt nepieciešamos paskaidrojumus, 4. divas nedēļas pirms detālplānojuma izskatīšanas sēdes publicē laikrakstos par tās laiku un vietu/;
- **noraidīt** detālplānojuma redakciju un izstrādāt to atbilstoši jaunam darba uzdevumam;

Ja **pagasta padome** lēmumu par detālplānojumu **nepieņem**, ja detālplānojuma izstrādes gaitā nav panākta teritorijā esošo zemes īpašnieku piekrišana jautājumos, kas skar viņu īpašuma tiesības /izņemot gadījumus, ja detālplānojumā ir paredzēta īpašuma atsavināšana valsts un sabiedrības vajadzībām/;

Ja **pagasta padome** lēmumu par detālplānojumu **apstiprina** kā pašvaldības saistošos noteikumus, izdod tā grafisko daļu, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus.

Lēmumu , ar kuru apstiprināts detālplānojums un pašvaldības saistošie noteikumi, ne vēlāk kā 2. nedēļas pēc tā pieņemšanas publicē vietējā laikrakstā un „Latvijas Vēstnesī”;

Pēc detālplānojuma stāšanās spēkā , **divu nedēļu laikā , pagasta padome** iesniedz zināšanai Valsts zemes dienestā, normatīvajos aktos par dokumentu izstrādāšanu un noformēšanu, noteiktajā kārtībā apliecinātu:

detālplānojuma grafiskās daļas, kurās attēlota teritorijas plānotā /atļautā/ izmantošana un aizsargjoslas /digitālā veidā, vektordatu formā, LKS 92 koordinātu sistēmā/;

teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu kopijas,

13. REKLĀMAS IZVIETOŠANA

13.1. NOTEIKUMOS LIETOTIE TERMINI;

13.2. REKLĀMU, IZKĀRTŅU, SLUDINĀJUMU UN CITU INFORMATĪVO MATERIĀLU
IZVIETOŠANAS KĀRTĪBA;

13.3. ATBILDĪBA PAR NOTEIKUMU NEIEVĒROŠANU;

13.1. Noteikumos lietotie termini;

Izkārtne ir juridisko vai fizisko personu izvietotā vizuālā informācija, kas informē par šo personu veikto uzņēmējdarbību, par iestādes vai uzņēmuma nosaukumu, darbības veidu, darba laiku, pārdodamās produkcijas sortimentu un citiem datiem, ja minētā informācija izvietota tieši pie attiecīgās juridiskās vai fiziskās personas uzņēmējdarbības veikšanas vietas.

Izkārtņi uzkrāso vai izvieto tiešā konstruktīvā saistībā uz ēkas vai cita attiecīga objekta fasādes.

Izkārtnes izvietotājs – nekustamā īpašuma īpašnieks vai fiziska vai juridiska persona, kurai pieder attiecīgā izkārtne vai kura vēlas izvietot izkārtņi un ir atbildīga par konkrētās izkārtnes praktisko izvietojumu.

Īslaicīgā reklāma – visa veida īslaicīga informācija: sludinājumi, plakāti, afišas, transparenti, uzsaukumi, skrejlapas, paziņojumi, aicinājumi, uzsaukumi, reklāmziņojumi, u.tml., ko izvieto tiem speciāli paredzētās vietās (stendi, afišu stabi u.c.).

Informācija uzskatāma par īslaicīgu, ja tās eksponēšanas laiks nav ilgāks par 14 (četrpadsmit) dienām.

Publiska vieta - ceļi, ielas, laukumi, parki, speciāli iekārtotas brīvdabas atpūtas vietas, kā arī neapbūvēta vai citādi neiekārtota valsts vai pašvaldības zeme.

Reklāma - pilsētas /pagasta/ teritorijā publiskās vietās izvietotā vizuālā informācija, kuras mērķis ir radīt patērētājos un pircējos interesi par pārdodamo produkciju, pakalpojumu veidiem, idejām, kā arī par objektiem, kuros noris tirdzniecība, pakalpojumu sniegšana, ja minētā informācija ir iznesta ārpus objekta un izvietota citai juridiskai vai fiziskai personai piederošajā vai iznomātajā teritorijā, arī nekustamā īpašuma īpašnieka vai iznomātāja izvietotā vizuālā informācija, ja tajā ir dati par objektu, kas atrodas citur.

Reklāmas izvietotājs – fiziska vai juridiska persona, kurai pieder attiecīgā reklāma vai kura vēlas izvietot reklāmu vai reklāmas nesēju un ir atbildīga par konkrētās reklāmas praktisko izvietojumu.

Reklāmas nesējs – objekts (turpmāk "reklāmas nesējs"), uz kura izvieta reklāmu vai informāciju. Jebkura veida šim nolūkam veidoti reklāmas nesējstendi, reklāmas vairogņi, stabi, transparenti, brīvstāvošas vitrīnas, statņņi, stiklotas konstrukcijas un citi dizaina objekti, kā stacionāri tā pagaidu, ar gaismas un skaņas izmantošanu vai bez tās, plakaniski pie sienas vai šķērsām pret to piestiprinātas ierīces, izvietotas pie stabiem, ēku fasādēm, uz jumtiem, žogiem, ietvēm, ēku logos un vitrīnās (skatlogos), apstādījumos, dārzos, parkos, skvēros, brīvā ainavā, gar ceļiem, pilsētas laukumos, krastmalās, uz tiltiem, estakādēm, ceļu pārvadiem, uz pagaidu būvēm.

Sludinājumi un citi informatīvie materiāli – dažāda veida īslaicīgi izvietota informācija : afixas, paziņojumi, aicinājumi, uzsaukumi, reklāmziņojumi u.tml., ko izliek tiem speciāli paredzētās, pašvaldības atļautās vietās.

Skatloga vitrīna ir iekšējā telpa 100 cm attālumā / dziļumā / no loga rūts.

13.2. Reklāmu, izkārtnu, sludinājumu un citu informatīvo materiālu izvietojšanas kārtība;

Noteikumi attiecas uz reklāmu, izkārtnu, sludinājumu un citu informatīvo materiālu izvietojšanu un pašvaldības nodevu par reklāmas izvietojšanu visā **Blomes pagasta teritorijā**, neatkarīgi no zemes, ēkas vai objekta piederības.

Šie noteikumi neattiecas uz funkcionālo informāciju : valsts un **Blomes pagasta** padomes dienestu norādēm, kas izgatavotas pēc iepriekš apstiprināta tipveida etalona un tiek izvietotas atbilstoši attiecīgajai izvietojšanas instrukcijai. Šie noteikumi ir saistoši visām fiziskajām un juridiskajām personām, t.sk. ārvalstu.

Izvietojot reklāmas, izkārtnes, sludinājumus un citus informatīvos materiālus, jāievēro šie noteikumi un Latvijas republikas Satiksmes ministrijas noteikumi par reklāmas objektu uzstādīšanu tiešā ceļu tuvumā.

Noteikumos paredzēto māksliniecisko prasību izpildi kontrolē **Būvvalde**. Būvvaldes arhitektam ir tiesības dot visām fiziskajām un juridiskajām personām saistošus norādījumus – sabiedriski lietojamo telpu un teritoriju, arī veikalu skatlogu vitrīnu īpašniekiem sakārtot vai mainīt telpu un teritoriju iekārtojumu, kā arī izkārtnes un reklāmas objektus;

Tiesības izvietot **reklāmu** ir fiziskajām un juridiskajām personām, kuras ir saskaņojušas reklāmas projektu:

- / krāsās, izpildījums, formāts un tml. / Būvvaldē ;
- samaksājušas pašvaldības nodevu par reklāmas izvietojšanu publiskās vietās /turpmāk – pašvaldības nodeva /.
- nomas maksas jautājumus un saistības ar zemes, ēkas vai objekta, kur reklāmas izvietotājs vēlas izvietot reklāmu, īpašnieku vai lietotāju kārtu pats reklāmas izvietotājs.

Tiesības izvietot **izkārtņi** ir fiziskām un juridiskām personām, kuras ir noteiktajā kārtībā saskaņojušas izkārtnes projektu Būvvaldē un saņēmušas izkārtnes likumību apliecinājošu dokumentu – izkārtnes pasi - atļauju, kuru izsniedz **Blomes pagasta padome**, ja izkārtne ir izvietota un izgatavota atbilstoši saskaņotajam projektam un tās izvietojumam ir dota izvietojuma vietas īpašnieka atļauja.

Izkārtnes pase – atļauja, jāsaņem 15 dienu laikā pēc izkārtnes izvietojuma un šajā laikā nevar uzlikt sodu par izkārtnes nelikumīgu izvietojumu. Izkārtnes pases termiņš ir 3 gadi, ja nav norādīts īsāks termiņš un izkārtne tiek uzturēta kārtībā.

Aizliegts īslaicīgu vizuālu informāciju izvietot šim nolūkam neatļautās vietās [uz sētām namu fasādēm, jaunbūvēm, apgaismes stabiem u.c.]. Īslaicīgā reklāma tās izvietotajam jānoņem 2 dienu laikā pēc notikušā pasākuma.

Īpašos gadījumos [vēlēšanas, tautas aptaujas, sabiedriski pasākumi] īslaicīgu reklāmu var izvietot arī citās vietās, ja pirms tam reklāmas projekts ir iesniegts **pagasta padomē** šo noteikumu noteiktajā kārtībā. Pirmsvēlēšanu reklāmas atļauts izvietot 3 mēnešus pirms kārtējam vēlēšanām.

Izvietojot reklāmu, jāievēro LR 20.12.1999. likuma „Reklāmas likums” prasības:

- 1. Reklāmai jābūt likumīgai, patiesai, objektīvai, tā veidojama saskaņā ar godprātīgu reklāmas praksi. Reklāma nedrīkst mazināt sabiedrības uzticēšanos reklāmai un tai jāatbilst godprātīgas konkurences principiem;*
- 2. reklāmā atļauts iekļaut tikai tādus paziņojumus vai vizuālos attēlus, kas nepārkāpj ētikas, humānisma, morāles, tikumības un pieklājības normas; /8.pants/*

Aizliegta:

- maldinoša reklāma; Maldinoša reklāma ir tāda reklāma, kura jebkādā veidā, ieskaitot tās pasniegšanas veidu, tieši vai netieši maldina vai varētu maldināt un kura sava maldinošā rakstura dēļ varētu ietekmēt personas ekonomisko rīcību vai kura kaitē vai varētu kaitēt konkurentam;*

13.3. Atbildība par noteikumu neievērošanu;

Par šo noteikumu pārkāpšanu administratīvi atbildīgs ir reklāmas izvietotājs vai nekustamā īpašuma īpašnieks, lietotājs vai nomnieks, ja uz viņa īpašuma izvietota reklāma, kuras izvietojuma nav saskaņota pašvaldības būvvaldē, nav saņemta **pase - atļauja Blomes pagasta padomē;**

Administratīvā atbildība / naudas sods/ paredzēta:

- par reklāmas izvietojumu bez saskaņošanas būvvaldē, ja nav samaksāta pašvaldības nodeva, ja reklāma izvietota bez nekustamā īpašuma īpašnieka, lietotāja vai nomnieka piekrišanas, par reklāmas nenovākšanu 14 dienu laikā pēc reklāmas eksponēšanas termiņa beigām un reklāmas nesēja nesakārtošanas;
- par **īslaicīgās reklāmas** – sludinājumu, u.c. informatīvo materiālu izvietojumu vietās, kur to nav atļāvusi **pagasta padome;**
- par pasei – atļaujai neatbilstošas reklāmas, izkārtnes uzstādīšanu un ja reklāmas nesējs, tā balstošā konstrukcija nav atbilstošā tehniskā stāvoklī, vizuālā kārtībā un nav statistiski droši nostiprināta;

